

๕๖๖.๐๐๐๐๗

๖.๒๐๖

๘.๓

ปัญหาการสอนของอาจารย์ผู้สอนวิชาบัญชี ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง
สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล

ปริญญานิพนธ์

ของ

พรศรี วรรณเมธี

- 8 ส.ค. 2541

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา

ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกธุรกิจศึกษา

ตุลาคม 2540

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

๘๕๕๔๓

ปัญหาการสอนของอาจารย์ผู้สอนวิชาบัญชี ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง
สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล

บทคัดย่อ
ของ
พรศรี วิจารณ์เมธี

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกธุรกิจศึกษา

ตุลาคม 2540

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาเปรียบเทียบปัญหาการสอนของอาจารย์ผู้สอนวิชาชีพที่ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล ในด้านการเตรียมการสอน ด้านเนื้อหาวิชา ด้านวิธีสอน ด้านสื่อการสอน ด้านการวัดและประเมินผล และด้านผู้เรียน

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นอาจารย์ผู้สอนวิชาชีพที่ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล ในวิทยาเขตต่าง ๆ 6 วิทยาเขต จำนวน 93 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลคือ การใช้สถิติค่าซี (Z-test) และการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One-Way Analysis of Variance)

ผลการวิจัยพบว่า

1. ปัญหาการสอนของอาจารย์ผู้สอนวิชาชีพ โดยรวมมีปัญหาในระดับน้อย เมื่อพิจารณาปัญหาในแต่ละด้านพบว่า มีปัญหาการสอนด้านสื่อการสอนเป็นปัญหาระดับมาก ส่วนด้านการเตรียมการสอน ด้านเนื้อหาวิชา ด้านวิธีสอน ด้านการวัดและประเมินผล และด้านผู้เรียน เป็นปัญหาในระดับน้อย
2. อาจารย์ผู้สอนวิชาชีพที่มีเพศต่างกันมีปัญหาการสอนในด้านต่าง ๆ โดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า มีปัญหาการสอนในด้านการวัดและประเมินผลแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
3. อาจารย์ผู้สอนวิชาชีพที่มีวุฒิการศึกษาต่างกันมีปัญหาการสอนในด้านต่าง ๆ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ
4. อาจารย์ผู้สอนวิชาชีพที่มีประสบการณ์ในการสอนต่างกันมีปัญหาการสอนในด้านต่าง ๆ โดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า มีปัญหาการสอนในด้านการเตรียมการสอน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
5. อาจารย์ผู้สอนวิชาชีพที่มีภาระงานสอนต่างกันมีปัญหาการสอนในด้านต่าง ๆ โดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า มีปัญหาการสอนในด้านสื่อการสอน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

TEACHING PROBLEMS OF ACCOUNTING TEACHERS AT DIPLOMA
LEVEL IN RAJAMANGALA INSTITUTE OF TECHNOLOGY

AN ABSTRACT

BY

PORNSRI ROJMAKEE

Presented in partial fulfillment of requirements for the
Master of Education degree in Business Education
at Srinakharinwirot University

October 1997

The purpose of this research was to study and compare the teaching problems of accounting teachers at the diploma level in Rajamangala Institute of Technology in terms of teaching preparation, contents of courses, instructional modes, audio visual aids, measurements and assessments as well as students.

The population of this study was 93 accounting teachers at the diploma level from six campuses in Rajamangala Institute of Technology. Questionnaires were provided in collecting data, and Z-test and one-way analysis of variance were applied to evaluate the data obtained.

The study findings were as follows :

1. The teaching problems of accounting teachers, in general, are in low-level. When each problem is considered, it is found that the majority of those problems are about audio visual aids. However, teaching preparation, contents of course, instructional modes, measurements and assessments and students are in low-level.

2. No significant difference by sex was in a whole. Then considered in each aspect, significant difference at .05 level in measurements and assessments.

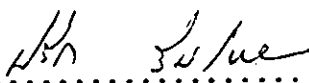
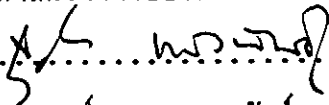
3. No significant difference by qualification as whole and in each aspect was found.

4. No significant difference by teaching experiences was in a whole. Then considered in each aspect, significant difference at .05 level in teaching preparation.

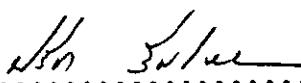
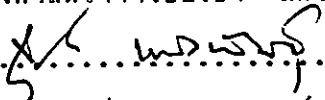
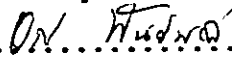
5. No significant difference by teaching responsibility was in a whole. Then considered in each aspect, significant difference at .05 level in audio visual aids.

คณะกรรมการควบคุมและคณะกรรมการสอบได้พิจารณาปริญญานิพนธ์ฉบับนี้แล้ว
เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต
วิชาเอกธุรกิจศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้

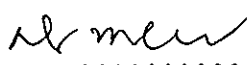
คณะกรรมการควบคุม

..... ประธาน
(รองศาสตราจารย์ปรีชา ลุ่มไทย)
..... กรรมการ
(อาจารย์จูงใจ แสงพันธ์ุ)

คณะกรรมการสอบ

..... ประธาน
(รองศาสตราจารย์ปรีชา ลุ่มไทย)
..... กรรมการ
(อาจารย์จูงใจ แสงพันธ์ุ)
..... กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม
(รองศาสตราจารย์ ดร.อารี พันธัมม์)

บัณฑิตวิทยาลัยอนุมัติให้รับปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกธุรกิจศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ดร. ศิริฎา นวลสุวรรณ)

วันที่ 10 เดือน ตุลาคม พ.ศ. 2540

ประกาศผลการ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยความเมตตากรุณาให้คำปรึกษาแนะนำอย่างดียิ่งจาก
รองศาสตราจารย์ปรีชา ลิ้มไทย ประธานกรรมการควบคุมปริญญานิพนธ์ อาจารย์จูงใจ แสงพันธุ์
กรรมการ และรองศาสตราจารย์ ดร.อารี พันธุ์มี ที่กรุณาร่วมเป็นกรรมการสอบ พร้อมทั้งให้ข้อ
เสนอแนะต่าง ๆ เพื่อให้ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณอาจารย์ทั้ง 3 ท่าน
เป็นอย่างสูง

ขอขอบพระคุณ ดร.กรแก้ว อัจฉริยกุล อาจารย์อุไร ชาติกานนท์ อาจารย์พัฒนา
ปานเทพอินทร์ อาจารย์ศิวาภรณ์ ชุมเกษียณ ที่ได้ให้ความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ
ถาม ซึ่งข้อเสนอแนะของท่านเป็นประโยชน์แก่ผู้วิจัยเป็นอย่างยิ่ง

ขอขอบพระคุณคณาจารย์ สถาบันเทคโนโลยีราชมงคลที่กรุณาตอบแบบสอบถาม เพื่อนอาจารย์
วิทยาเขตบึงพระมิตร มหาเมฆ เพื่อนวิชาเอกธุรกิจศึกษา และทุกท่านที่มีส่วนช่วยเหลือให้การสนับสนุนและ
ให้กำลังใจตลอดการวิจัยครั้งนี้

คุณค่าจากปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ ขอมอบสำหรับ คุณพ่อ คุณแม่ ญาติพี่น้อง สามี และครูอาจารย์
ทุกท่านที่เมตตาให้การอบรมสั่งสอน ให้ความรู้และให้กำลังใจแก่ผู้วิจัยด้วยดีตลอดมา

พรศรี วิจารณ์เมธี

สารบัญ

บทที่		หน้า
1	บทนำ.....	1
	ภูมิหลัง.....	2
	ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า.....	4
	ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า.....	4
	/ ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า.....	4
	/ นิยามศัพท์เฉพาะ.....	5
2	เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	8
	เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการสอน.....	8
	ด้านการเตรียมการสอน.....	10
	ด้านเนื้อหาวิชา.....	12
	ด้านวิธีสอน.....	14
	ด้านสื่อการสอน.....	16
	ด้านการวัดและประเมินผล.....	19
	ด้านผู้เรียน.....	23
	เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนวิชาชีพ.....	25
	เอกสารที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขาวิชาการบัญชี.....	29
	งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาค้นคว้า.....	32
	สมมติฐานของการศึกษาค้นคว้า.....	39

3	วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า.....	40
✓	ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	40
/	เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	41
	วิธีดำเนินการรวบรวมข้อมูล.....	43
	วิธีจัดการกับข้อมูล.....	43
✓	สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	44
4	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	45
	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	46
5	บทย่อ สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	66
	ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า.....	66
	วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า.....	66
	เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	67
	การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	67
	การวิเคราะห์ข้อมูล.....	67
	สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	68
	การอภิปรายผล.....	70
	ข้อเสนอแนะ.....	76
	บรรณานุกรม.....	77

ภาคผนวก.....	83
ภาคผนวก ก หนังสือแนบ.....	84
ภาคผนวก ข รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ.....	87
ภาคผนวก ค แบบสอบถามสำหรับการวิจัย.....	89
ภาคผนวก ง หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขาวิชาบริหารธุรกิจ วิชาการบัญชี...	98
ประวัติย่อของผู้วิจัย.....	117

บัญชีตาราง

ตาราง	หน้า
1 จำนวนประชากร จำแนกตามวิทยาเขต.....	41
2 แสดงจำนวนร้อยละของกลุ่มประชากร โดยจำแนกตามตัวแปร เพศ วุฒิการศึกษา ประสบการณ์ในการสอน การะงานสอน ของอาจารย์ผู้สอนวิชาบัญชี.....	47
3 แสดงคะแนนเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัญหาการสอนของอาจารย์ผู้สอน วิชาบัญชี ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ในแต่ละด้าน.....	48
4 แสดงคะแนนเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัญหาการสอนของอาจารย์ผู้สอน วิชาบัญชี ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ในด้านการเตรียมการสอน.....	49
5 แสดงคะแนนเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัญหาการสอนของอาจารย์ผู้สอน วิชาบัญชี ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ในด้านเนื้อหาวิชา.....	50
6 แสดงคะแนนเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัญหาการสอนของอาจารย์ผู้สอน วิชาบัญชี ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ในด้านวิธีสอน.....	51
7 แสดงคะแนนเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัญหาการสอนของอาจารย์ผู้สอน วิชาบัญชี ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ในด้านสื่อการสอน.....	52
8 แสดงคะแนนเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัญหาการสอนของอาจารย์ผู้สอน วิชาบัญชี ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ในด้านการวัดและประเมินผล.....	53
9 แสดงคะแนนเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัญหาการสอนของอาจารย์ผู้สอน วิชาบัญชี ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ในด้านผู้เรียน.....	54
10 การเปรียบเทียบปัญหาการสอนของอาจารย์ผู้สอนวิชาบัญชี ในด้านการเตรียมการสอน ด้านเนื้อหาวิชา ด้านวิธีสอน ด้านสื่อการสอน ด้านการวัดและประเมินผล ด้านผู้เรียน โดยแบ่งตามเพศของอาจารย์ผู้สอน	55

11	การเปรียบเทียบปัญหาการสอนของอาจารย์ผู้สอนวิชาชีพชั้นสูง ในด้านการเตรียมการสอน ด้านเนื้อหาวิชา ด้านวิธีสอน ด้านสื่อการสอน ด้านการวัดและประเมินผล ด้านผู้เรียน โดยแบ่งตามวุฒิการศึกษาของอาจารย์ผู้สอน.....	57
12	การเปรียบเทียบปัญหาการสอนของอาจารย์ผู้สอนวิชาชีพชั้นสูง ในด้านการเตรียมการสอน ด้านเนื้อหาวิชา ด้านวิธีสอน ด้านสื่อการสอน ด้านการวัดและประเมินผล ด้านผู้เรียน โดยแบ่งตามประสบการณ์ในการสอนของอาจารย์ผู้สอน.....	58
13	แสดงการทดสอบความแตกต่างคะแนนเฉลี่ยของปัญหาการสอนของอาจารย์ผู้สอนวิชาชีพชั้นสูง ในด้านการเตรียมการสอน จำแนกตามประสบการณ์ในการสอน เป็นรายคู่.....	60
14	การเปรียบเทียบปัญหาการสอนของอาจารย์ผู้สอนวิชาชีพชั้นสูง ในด้านการเตรียมการสอน ด้านเนื้อหาวิชา ด้านวิธีสอน ด้านสื่อการสอน ด้านการวัดและประเมินผล ด้านผู้เรียน โดยแบ่งตามภาระงานสอนของอาจารย์ผู้สอน.....	61
15	ปัญหาและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับปัญหาการสอนของอาจารย์ผู้สอนวิชาชีพชั้นสูง ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง.....	62

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

การเปลี่ยนแปลงในระบบสังคมโลก คือกระแสโลกาภิวัตน์ โดยความก้าวหน้าด้านสื่อสารโทรคมนาคม โดยเฉพาะอย่างยิ่งเทคโนโลยีสารสนเทศเป็นปัจจัยผลักดันอันสำคัญที่ทำให้โลกอยู่ในภาวะที่ไร้พรมแดน มีการติดต่อสัมพันธ์กันอย่างรวดเร็ว เปิดโอกาสให้คนในสังคมทุกคนสามารถแสวงหาข่าวสารความรู้ได้อย่างหลากหลายจากทุกทิศทาง ทำให้มีการตระหนักและเข้าใจร่วมกันว่า การพัฒนาที่มุ่งเน้นเศรษฐกิจอย่างเดียว และใช้ทรัพยากรโดยไม่มีขอบเขตจำกัดจะก่อให้เกิดปัญหาการอยู่ร่วมกันระหว่างสังคมมนุษย์และธรรมชาติอย่างยั่งยืนในระยะยาว

การพัฒนาที่ท้าทายต่อการอยู่รอดของระบบเศรษฐกิจและความมั่นคงของสังคมไทย คือ การพัฒนาศักยภาพของคน ซึ่งหมายถึงการพัฒนาคุณภาพและสมรรถนะของคนให้สามารถมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ที่จะเป็นการเพิ่มขีดความสามารถของชุมชน สังคม และของชาติในที่สุด ดังนั้น ในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 8 (พ.ศ. 2540-2544) จึงได้ยกระดับความคิดการพัฒนาจากเดิมที่เน้นการพัฒนาเศรษฐกิจเป็นจุดมุ่งหมายหลักของการพัฒนาแต่เพียงอย่างเดียว มาเป็นการเน้นคนเป็นศูนย์กลางหรือจุดมุ่งหมายหลักของการพัฒนา เพราะคนเป็นปัจจัยชี้ขาดความสำเร็จของการพัฒนาในทุก ๆ เรื่อง เครื่องมือที่ทำให้คนเป็นทรัพยากรที่มีค่า คือ การศึกษา (วิโรจน์ สารัตนะ. 2532 : 124)

การศึกษาเป็นองค์ประกอบที่สำคัญอย่างยิ่งในการพัฒนาบุคคลและโน้มนำสังคมไปในแนวทางอันพึงประสงค์ ซึ่งการจัดการศึกษาของชาติจะเจริญก้าวหน้าไปตามจุดประสงค์ได้นั้น นอกจากจะต้องมีหลักสูตรที่ดีสามารถสนองความต้องการของผู้เรียนและสังคมได้แล้ว ผู้ที่จะนำหลักสูตรไปใช้คือครู ทั้งนี้เพราะหลักสูตรจะไม่สัมฤทธิ์ผลถ้าปราศจากการสอนของครู ครูจึงเป็นบุคคลสำคัญที่ช่วยพัฒนาผู้เรียน และเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญที่ดำเนินการใช้หลักสูตรให้ประสบผลสัมฤทธิ์ตามจุดหมายที่ตั้งไว้ เพราะครูเป็นผู้ใกล้ชิดกับนักเรียน มีหน้าที่ในการจัดประสบการณ์การเรียนการสอน ซึ่งต้องคำนึงถึงความเหมาะสม บรรยากาศ เทคนิค และองค์ประกอบทั้งหลายที่มาช่วยให้เกิดการเรียนรู้

อย่างสมบูรณ์ที่สุด จึงจะสามารถทำการสอนให้นักเรียนมีคุณภาพตามมาตรฐานที่พึงประสงค์ได้

(อภิญา คุณเลิศ. 2534 : 2)

สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล เป็นสถาบันอุดมศึกษาสาขาวิชาชีพสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ
ภารกิจหลักของสถาบันคือ การสอน การวิจัย การบริการชุมชน และการทำนุบำรุงศิลปและ
วัฒนธรรม โดยเน้นการผลิตผู้สำเร็จการศึกษาในสาขาวิชาชีพต่าง ๆ ทั้งในระดับต่ำกว่าปริญญา
และระดับปริญญา ให้มีความรู้ในทางทฤษฎี และมีความสามารถในการเชิงปฏิบัติได้อย่างแท้จริง นอก
จากนั้นยังเน้นในเรื่องคุณธรรม จริยธรรม ความสำนึกในจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพแต่ละสาขา และ
เน้นที่คุณภาพมากกว่าปริมาณ อันเป็นคุณลักษณะที่สอดคล้องกับความต้องการกำลังคนเพื่อปฏิบัติงาน
และพัฒนาคนระดับกลางด้านบริหารธุรกิจให้มีประสิทธิภาพ (ธรรมบุญ ฤทธิมณี. 2533 : 5 - 7)

การจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขาวิชาการบัญชี
ของสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล มีความมุ่งหมายเพื่อให้ผู้สำเร็จการศึกษามีความรู้ความสามารถ
ในการปฏิบัติการเชิงวิชาการในงานบริหารธุรกิจทั่วไปเกี่ยวกับ การติดต่อประสานงาน การตรวจ
สอบงาน การควบคุมและการให้คำแนะนำเจ้าหน้าที่ การรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ การติดตาม
ประเมินผลงานเพื่อเสนอหัวหน้าหน่วยงานหรือผู้บริหาร มีความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงานใน
หน้าที่พนักงานบัญชีและการเงิน พนักงานพัสดุ พนักงานวิจัยและสถิติ ผู้ช่วยหัวหน้าพนักงานบัญชี ผู้ช่วย
ตรวจสอบบัญชี และผู้ประกอบการขนาดย่อม และมีความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงานอย่างมี
คุณภาพด้วยหลักวิธีการที่มีการวางแผนและควบคุมอย่างรอบคอบ ประหยัด รวดเร็ว และตรงต่อเวลา
แก้ปัญหาด้วยหลักการและเหตุผล รับผิดชอบต่อหน้าที่ มีคุณธรรม ระเบียบวินัย มีความคิดสร้างสรรค์
ปรับปรุงตัวเองให้ก้าวหน้าอยู่เสมอ มีความขยันหมั่นเพียร ความซื่อสัตย์สุจริต ความสำนึกในจรรยา
บรรณของนักบัญชี และหน้าที่ความรับผิดชอบต่อสังคม (สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล. 2536 : 1)

การเรียนการสอนวิชาชีพนั้น ลักษณะวิชาส่วนใหญ่จะเป็นการเรียนทั้งภาคทฤษฎี ภาคปฏิบัติ
และการฝึกปฏิบัติงานจริง ครูผู้สอนจึงต้องเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญอย่างมากในการถ่ายทอดความรู้ให้
ผู้เรียนได้เข้าใจและสามารถปฏิบัติงานได้จริง มีจริยธรรม มีความพร้อมทั้งสติปัญญาที่จะแก้ไขปัญหา
และปรับตัวให้เข้ากับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงได้อย่างเหมาะสมกับสภาพสังคม การเมือง เทคโนโลยี
เศรษฐกิจ และสิ่งแวดล้อม ซึ่งเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว ครูผู้สอนจึงต้องมีความรู้ความสามารถ

ในด้านการเตรียมการสอน ด้านเนื้อหาวิชาที่สอน ด้านวิธีการสอน ด้านการใช้สื่อการสอน และด้านการวัดและประเมินผลทางการเรียนเป็นอย่างดี ดังที่กิบสัน (Gibson. 1976 : 14 -16) กล่าวว่า ครูจะสอนให้ได้ผลดีนั้นจะต้องประกอบด้วยสมรรถภาพต่าง ๆ 4 ประการ คือความรู้ในเนื้อหา ความรู้ในจิตวิทยาการสอน ความสามารถในการถ่ายทอดความรู้และการวัดผล ความสามารถในการปรับแนวความคิดใหม่ ๆ ทางการสอน หรือเทคโนโลยีให้เหมาะสมกับสภาวะของชั้นเรียน คาเลฮันและคล้าก (Callahan and Clark. 1977 : 193) ได้กล่าวถึง ครูที่มีคุณภาพดีและการพัฒนาคุณภาพครูว่า ครูที่มีคุณภาพดีก็คือครูที่มีความสามารถในการทำหน้าที่ได้ 2 บทบาท ได้แก่บทบาทนักวิชาการและบทบาทครู ดังนั้น การพัฒนาคุณภาพครูก็คือ การปรับปรุงสมรรถภาพด้านความรู้วิชาการเพื่อให้ครูมีความรู้เนื้อหาวิชาดีพอที่จะถ่ายทอดความรู้และตอบปัญหานักเรียนได้อย่างถูกต้องสมบูรณ์ และการพัฒนาความรู้วิชาครู วิธีสอน ตลอดจนเจตคติที่ดีต่ออาชีพ เพื่อครูจะได้เลือกกลวิธีการถ่ายทอดความรู้ และปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากครูผู้สอนต้องมีความรู้ความสามารถในด้านต่าง ๆ แล้ว การเรียนการสอนจะเกิดขึ้นได้และเป็นผลดีก็ต่อเมื่อผู้เรียนมีความรับผิดชอบ มีความสนใจที่จะศึกษาหาความรู้จึงทำให้การดำเนินกิจกรรมการเรียนการสอนเป็นไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ผู้วิจัยในฐานะอาจารย์ผู้สอนวิชาชีพ เห็นว่าการดำเนินงานในทุกหน่วยงานจะต้องเกี่ยวข้องกับกิจกรรมทางการเงิน มีการบันทึกเหตุการณ์เกี่ยวกับการเงินไว้เป็นหลักฐาน เพื่อทราบถึงผลการดำเนินงานโดยแสดงที่มาของรายได้และที่ไปของค่าใช้จ่ายและทราบฐานะการเงินของหน่วยงาน จึงจำเป็นต้องมีนักบัญชีที่มีความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงาน การเรียนการสอนวิชาชีพซึ่งเป็นวิชาชีพเฉพาะอย่างจึงจำเป็นต้องอาศัยครูผู้สอนที่มีเทคนิควิธีการถ่ายทอดความรู้และประสบการณ์เพื่อให้ผู้เรียนเกิดความรู้ความเข้าใจในวิชาชีพและมีเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพ ครูผู้สอนจึงเป็นตัวจักรสำคัญที่จะทำให้เป้าหมายทางการศึกษบรรลุผลสำเร็จ การเรียนการสอนวิชานี้แน่นอนว่าจะมีปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ ขึ้นได้ และยังไม่มีผู้ใดทำการศึกษาปัญหานี้มาก่อน ดังนั้นการศึกษาปัญหาการสอนของอาจารย์ผู้สอนวิชาชีพโดยวิธีการสำรวจ (Survey Method) เป็นวิธีการหนึ่งที่จะทำให้ได้ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาการสอนของอาจารย์ในด้านต่าง ๆ ข้อมูลที่ได้จากการศึกษารั้งนี้จะเป็นข้อมูลเบื้องต้นสำหรับใช้ในการวางแผนพัฒนาการสอนของอาจารย์ผู้สอนวิชาชีพได้ตรงกับปัญหาที่เกิดขึ้น เพื่อให้การเรียนการสอนวิชาชีพมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

ฉบับที่ 8 (พ.ศ. 2540 - 2544) ที่มุ่งเน้นคนเป็นจุดศูนย์กลาง หรือจุดมุ่งหมายหลักของการพัฒนา

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อศึกษาปัญหาการสอนของอาจารย์ผู้สอนวิชาบัญชี ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล ในด้านการเตรียมการสอน ด้านเนื้อหาวิชา ด้านวิธีสอน ด้านสื่อการสอน ด้านการวัดและประเมินผล และด้านผู้เรียน
2. เพื่อเปรียบเทียบปัญหาการสอนของอาจารย์ผู้สอนวิชาบัญชี ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล ตามเพศ วุฒิการศึกษา ประสบการณ์ในการสอน และภาระงานสอนที่ต่างกัน

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

1. เป็นข้อมูลสำหรับใช้ในการวางแผนในการพัฒนาการสอนของอาจารย์ผู้สอนวิชาบัญชี ได้ตรงกับปัญหาการสอนของอาจารย์ผู้สอนวิชาบัญชี
2. เป็นแนวทางแก่ผู้สนใจ และผู้บริหาร ของสถาบันเทคโนโลยีราชมงคลในการวางแผน ทั้งในระยะสั้นและระยะยาวในการพัฒนาการสอนของอาจารย์ผู้สอนวิชาบัญชี

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

1. ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ได้แก่ อาจารย์ผู้สอนวิชาบัญชี ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล จำนวน 6 วิทยาเขตคือวิทยาเขตพัฒนชัยการพระนคร วิทยาเขตบึงพระมิตร จักรวรรดิ วิทยาเขตบึงพระมิตร มหาเมฆ วิทยาเขตจักรพงษ์ภูวนารถ วิทยาเขตพระนครศรีอยุธยา วาสกรี และวิทยาเขตวังไกลกังวล รวมทั้งสิ้น 93 คน

2. ตัวแปร

2.1 ตัวแปรอิสระ คือ สถานภาพของอาจารย์ผู้สอนวิชาชีพฯ แยกออกเป็น

2.1.1 เพศ

2.1.2 วุฒิกการศึกษา แบ่งออกเป็น 2 ระดับ คือ

2.1.2.1 ระดับปริญญาตรี

2.1.2.2 ระดับสูงกว่าปริญญาตรี

2.1.3 ประสบการณ์ในการสอน แบ่งออกเป็น 3 ช่วง คือ

2.1.3.1 ต่ำกว่า 5 ปี

2.1.3.2 5 - 10 ปี

2.1.3.3 10 ปีขึ้นไป

2.1.4 ภาระงานสอน แบ่งออกเป็น 2 ช่วง คือ

2.1.4.1 ไม่เกิน 15 คาบต่อสัปดาห์

2.1.4.2 เกินกว่า 15 คาบต่อสัปดาห์

2.2 ตัวแปรตาม คือ ปัญหาการสอนของอาจารย์ผู้สอนวิชาชีพฯ ในด้านต่าง ๆ ดังนี้

2.2.1 ด้านการเตรียมการสอน

2.2.2 ด้านเนื้อหาวิชา

2.2.3 ด้านวิธีสอน

2.2.4 ด้านสื่อการสอน

2.2.5 ด้านการวัดและประเมินผล

2.2.6 ด้านผู้เรียน

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. ปัญหาในการสอน หมายถึง อุปสรรคหรือสิ่งที่มีขัดขวางทำให้การสอนของอาจารย์ผู้สอนวิชาชีพฯ ไม่บรรลุตามจุดหมายที่ตั้งไว้ในการเรียนการสอน ซึ่งได้แก่ปัญหาในด้านต่าง ๆ ดังนี้

1.1 ด้านการเตรียมการสอน หมายถึง การวางแผนจัดเตรียมการสอนไว้ล่วงหน้า โดยการกำหนดเนื้อหาวิชา การเลือกวิธีสอน การใช้สื่อการสอนรวมทั้งใช้วิธีการวัดและประเมินผลที่เหมาะสม เพื่อให้การสอนบรรลุผลตามจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขาวิชาการบัญชี สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล

1.2 ด้านเนื้อหาวิชา หมายถึง ความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาวิชาบัญชีที่สอนตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขาวิชาการบัญชี สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล มีความทันสมัย ทันต่อเหตุการณ์ และสามารถนำความรู้เหล่านั้นมาประยุกต์ใช้ในการเรียนการสอนวิชาบัญชี

1.3 ด้านวิธีสอน หมายถึง ความสามารถในการใช้เทคนิควิธีสอนต่าง ๆ ที่เหมาะสมกับเนื้อหาวิชาบัญชี เพื่อถ่ายทอดความรู้ให้ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจในวิชาบัญชี

1.4 ด้านสื่อการสอน หมายถึง ความสามารถในการจัดหา การใช้ การพัฒนา การจัดเก็บ และการบำรุงรักษาสื่อและอุปกรณ์การสอนที่สอดคล้องกับการเรียนการสอนวิชาบัญชี

1.5 ด้านการวัดและประเมินผล หมายถึง ความรู้ในวิธีการวัดผลการศึกษาตามระเบียบสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล ความสามารถในการสร้างเครื่องมือในการทดสอบ การสร้างข้อสอบ วิเคราะห์ข้อสอบ และการให้คะแนนตามเกณฑ์การวัดและประเมินผลของสถาบันฯ

1.6 ด้านผู้เรียน หมายถึง การเข้าชั้นเรียน การเตรียมอุปกรณ์การเรียน การทำแบบฝึกหัด และความตั้งใจในการเรียนวิชาบัญชีในชั้นเรียน

2. อาจารย์ผู้สอนวิชาบัญชี หมายถึง ข้าราชการครูซึ่งเป็นผู้สอนวิชาบัญชีในวิทยาเขต 6 แห่ง ของสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล ปีการศึกษา 2540

3. วุฒิการศึกษา หมายถึง ระดับการศึกษาสูงสุดของอาจารย์ผู้สอนวิชาบัญชี แบ่งออกเป็น 2 ระดับ คือ ระดับปริญญาตรี และระดับสูงกว่าปริญญาตรี

4. ประสบการณ์ในการสอน หมายถึง ระยะเวลาของการสอนวิชาบัญชี ในสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล ตั้งแต่เริ่มต้นจนถึงปัจจุบัน แบ่งออกเป็น 3 ช่วง คือ ต่ำกว่า 5 ปี ตั้งแต่ 5 - 10 ปี และตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป

5. ภาระงานสอน หมายถึง ปริมาณงานสอนทั้งในเวลาราชการปกติและนอกเวลาราชการ รวมทั้งหน้าที่พิเศษนอกเหนือจากการสอนที่ได้รับมอบหมาย ได้แก่ งานธุรการ งานวิชาการ งานบริการ

โดยคิดเป็นจำนวนคาบต่อสัปดาห์ แบ่งออกเป็น 2 ช่วง คือ ไม่เกิน 15 คาบต่อสัปดาห์ และเกินกว่า 15 คาบต่อสัปดาห์

6. สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล หมายถึง สถานศึกษาระดับอุดมศึกษาของรัฐ สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ ที่จัดการศึกษาในประเภทวิชาบริหารธุรกิจและพัฒนบริหารศาสตร์ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขาวิชาการบัญชี ใน 6 วิทยาเขต คือ วิทยาเขตพัฒนบริหารการพระนคร วิทยาเขตพัฒนบริหารการ จักรวรรดิ วิทยาเขตพัฒนบริหารการ มหาเมฆ วิทยาเขตจักรพงษ์ภูวนารถ วิทยาเขตพระนครศรีอยุธยา วาสูกีร์ และ วิทยาเขตวังไกลกังวล

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยเรื่อง ปัญหาการสอนของอาจารย์ผู้สอนวิชาบัญชี ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังนี้

1. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการสอน
 - 1.1 ด้านการเตรียมการสอน
 - 1.2 ด้านเนื้อหาวิชา
 - 1.3 ด้านวิธีสอน
 - 1.4 ด้านสื่อการสอน
 - 1.5 ด้านการวัดและประเมินผล
 - 1.6 ด้านผู้เรียน
2. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนวิชาชีพ
3. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขาวิชาการบัญชี
4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการสอน

ความหมายของการสอน

นักการศึกษาได้ให้ความหมาย ไว้ดังนี้

ทวิชชัย ชัยจิราศากุล (2527 : 114) ให้ความหมายว่า การสอน ได้แก่การที่บุคคลคนหนึ่งหรือมากกว่านั้น พยายามที่จะทำกิจกรรมอย่างใดอย่างหนึ่งหรือหลาย ๆ อย่างเพื่อให้บุคคลจำนวนหนึ่ง เกิดการเรียนรู้ในสิ่งที่มีประโยชน์และพึงประสงค์

จำนง พรายอัมมแซ (2529 : 4) ให้ความหมายว่า การสอน คือการดำเนินงานตาม กิจกรรมการเรียนที่จัดไว้ในแผนการสอน จนบรรลุจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมที่กำหนดไว้

วิชัย แหวนเพชร (2530 : 151) ให้ความหมายว่า การสอน คือการถ่ายทอดความรู้

ให้กับผู้เรียน โดยให้ผู้เรียนได้เปลี่ยนแปลงพฤติกรรมไปในทางที่เจริญงอกงาม

ปรีธาน วรค้อนทรโรจน์ (2535 : 72) ให้ความหมายว่า การสอนมีใช้อยู่ 2 คำ คือ

1. การสอน (Teaching) หมายถึงการถ่ายทอดความรู้จากครูไปสู่ผู้เรียน
2. การเรียนการสอน (Instruction) หมายถึงกิจกรรมที่เกี่ยวกับการสอนเช่น การ

ใช้สื่อการสอน การจัดกิจกรรมระหว่างการสอน เป็นต้น

กูด (Good. 1973 : 127) ให้ความหมายของการสอนไว้เป็น 2 นัย คือ

1. การสอน หมายถึง การกระทำที่เป็นการอบรมสั่งสอนนักเรียนตามสถานศึกษาโดยทั่วไป
2. การสอน หมายถึง การจัดประสบการณ์ สถานการณ์ หรือกิจกรรมเพื่อช่วยให้นักเรียน

หรือผู้เกี่ยวข้องกับกิจกรรมให้เกิดการเรียนรู้โดยง่าย

สรุปได้ว่า การสอน คือ การถ่ายทอดความรู้ ประสบการณ์ต่าง ๆ จากผู้สอนโดยใช้เทคนิควิธี
การสอน การใช้สื่อการเรียนการสอนต่าง ๆ เพื่อให้ผู้เรียนได้เกิดการเรียนรู้ตามความมุ่งหมายที่ตั้งไว้

การเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพนั้น ย่อมขึ้นอยู่กับองค์ประกอบหลายประการ ดังที่

ฮุคิน นิธิชกุล (2523 : 13 -16) กล่าวว่า องค์ประกอบที่สำคัญยิ่งในการเรียนการสอนก็คือ
ครู ผู้ที่เป็นครูจะต้องเรียนรู้ในหลายด้าน ทั้งด้านวิชาความรู้ทั่วไป เช่น วิชาสอน สื่อการเรียนการ
สอน การวัดและประเมินผล จิตวิทยาการเรียนการสอน นอกจากนี้ยังจะต้องมีความรู้ในการตั้ง
จุดประสงค์การสอน รู้เนื้อหาวิชาที่จะสอนเป็นอย่างดี รู้วิธีการสอนและเทคนิคการสอน

การที่ครูจะสอนให้ได้ผลดีนั้น นที เงินประสูตร (2526 : 14) ให้หลักการว่า ครูที่ดี
ต้องประกอบด้วยลักษณะดังนี้

1. มีความรู้ดีในเนื้อหาวิชาที่สอน
2. มีความเชื่อมั่นในตนเอง
3. มีความเข้าใจธรรมชาติตามวัยของเด็ก
4. รู้จักกำหนดขอบเขต วางแผนและเตรียมการสอน
5. รู้จักวางตน ปรับปรุงบุคลิกภาพ ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น ตลอดจนยอมรับ

นโยบายของผู้บริหาร

6. รู้องค์ประกอบการสอน 4 ประการ คือ สอนทำไม สอนอะไร สอนอย่างไร สอน

แล้วได้ผลเท่าใด

กิบสัน (Gibson. 1976 : 14 -16) กล่าวว่า ครูต้องประกอบด้วยสมรรถภาพต่าง ๆ

4 ประการ คือ

1. ความรู้ความเชี่ยวชาญในเนื้อหาวิชาที่สอน
2. ความรู้ในจิตวิทยาการเรียนรู้การสอน
3. ความสามารถในการถ่ายทอดวิชาความรู้ และวัดผลการเรียน
4. ความสามารถในการปรับแนวความคิดใหม่ ๆ ทางการสอน หรือเทคโนโลยีให้

เหมาะสมกับสภาวะของชั้นเรียน

บลูริช (Borich. 1977 : 6 - 8) กล่าวว่าครูควรมีสมรรถภาพใน 3 ด้าน คือ

1. สมรรถภาพด้านความรู้ หมายถึง ความรู้ด้านเนื้อหาวิชาและความรู้ด้าน

กระบวนการ เช่น กระบวนการสอน การจัดการในชั้นเรียน

2. สมรรถภาพด้านการปฏิบัติ หมายถึง พฤติกรรมด้านการสอนของครูในชั้นเรียน

3. สมรรถภาพด้านผลการปฏิบัติ หมายถึง การที่ครูใช้สมรรถภาพด้านความรู้และด้านการปฏิบัติไปเป็นเครื่องมือให้ผู้เรียนประสบผลสำเร็จในการเรียนตามที่ได้ตั้งจุดมุ่งหมาย

สรุปได้ว่า การสอนที่มีประสิทธิภาพ ครูผู้สอนต้องมีความรู้ ความสามารถในด้านต่าง ๆ ดังนี้ คือ มีความรู้ในด้านการเตรียมการสอน มีความรู้ในเนื้อหาวิชาที่สอน มีความรู้ในด้านวิธีสอน มีความสามารถในการเลือกใช้สื่อการสอน และตลอดจนมีความสามารถในการวัดและประเมินผลการเรียน

ด้านการเตรียมการสอน

ความหมายของการเตรียมการสอน

การสอนแต่ละครั้งนั้น ครูจะต้องมีความรู้ความสามารถในการจัดเตรียมการสอนเพื่อให้มีประสิทธิภาพในการสอนมากที่สุดดังนี้ คือ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่วางไว้ เพื่อให้เป็นการเตรียมตัวก่อนการสอนว่าควรจะเลือกใช้วิธีการสอนแบบไหน ใช้เทคนิคอะไร ใช้อุปกรณ์และเครื่องมือ

อะไรบ้าง ทำให้ครูเกิดความรู้สึกมั่นใจในการสอน เพื่อป้องกันการหลงลืมบางอย่าง เมื่อเตรียมการสอนไว้อย่างสมบูรณ์แล้วสามารถนำมาใช้งานได้ทุกเวลาเมื่อต้องการ เพื่อให้แต่เนื้อหาวิชาที่จำเป็นและครอบคลุม เพื่อป้องกันการออกนอกเรื่อง และเพื่อเป็นตารางเวลาของผู้สอน

กิตติศักดิ์ สมุทธารักษ์ (2536 : 20) กล่าวว่า การเตรียมการสอนนั้นเป็นการเตรียมตัวครูทั้งระยะยาวและระยะสั้น ซึ่งได้แก่ การนำหลักสูตรมาใช้ในการวางแผนการสอน การเขียนจุดประสงค์การสอน การนำโครงการสอนมาใช้ การเตรียมบทเรียน แผนการสอน เนื้อหาสาระที่จะสอน สื่อการเรียนการสอน วิธีสอน ลำดับชั้นการสอน ตลอดจนการเตรียมวัสดุอุปกรณ์ที่จะใช้ในการประกอบการสอนไว้ล่วงหน้า ก่อนลงมือปฏิบัติการสอน

ลักษณะ อินทะจักร (2538 : 90) กล่าวว่า การเตรียมการสอนจัดเป็นขั้นแรกของการสอนที่มีระบบ เพราะจะเป็นแนวทางให้ครูเลือกกิจกรรมการเรียนการสอนให้เหมาะสม เพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมายของการสอนตามบทเรียนนั้น ๆ การเตรียมการสอนนั้นครูควรจะต้องเตรียมทุกครั้งที่จะทำการสอน ครูที่ประสบความสำเร็จในอาชีพจึงต้องมีการวางแผนการเรียนการสอนก่อนจะทำการสอนเสมอ

ประโยชน์ของการเตรียมการสอน

การเตรียมการสอนนั้นมีประโยชน์อย่างมากมาช คือการจัดการเรียนการสอน ดังที่ จรัส คำรัตน์ (2534 : 14) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของการเตรียมการสอน สรุปได้ดังนี้

1. ช่วยให้ผู้สอนเข้าใจหลักการ จุดหมายโครงสร้าง และสาระสำคัญของหลักสูตร ถ้าครูเข้าใจหลักสูตรได้ดีมากเท่าไรก็จะช่วยให้การสอนมีคุณภาพ และบรรลุเป้าหมายมากขึ้นเท่านั้น
2. การเตรียมการสอน โดยศึกษาแผนการสอนจะช่วยให้ทราบความคิดรวบยอด จุดประสงค์ เนื้อหา กิจกรรมการเรียนการสอน สื่อการสอน และการวัดผลและประเมินผลล่วงหน้า ซึ่งจะช่วยให้ประสบผลสำเร็จมากยิ่งขึ้น
3. ช่วยให้ผู้สอน มีความพร้อมในการสอน
4. ช่วยให้ผู้สอน มีความมั่นใจในการสอน
5. ช่วยในการสอนของครู เป็นไปตามลำดับชั้น ทำให้เด็กเกิดศรัทธาในตัวครู

6. ช่วยในด้านบริหาร บริการ การนิเทศ การติดตามผล และการจัดครูเข้าสอนแทน

สรุปได้ว่า การเตรียมการสอนเป็นการวางแผนจัดเตรียมบทเรียนเนื้อหาวิชาที่จะสอน วิธีสอน ลำดับชั้นการสอน การเตรียมวัสดุอุปกรณ์ที่จะใช้ในการประกอบการสอน ตลอดจนวิธีการวัดและประเมินผล ไว้ล่วงหน้าก่อนลงมือปฏิบัติการสอน เพื่อให้ผู้สอนมีความพร้อมและความมั่นใจในการสอน ให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตร

ด้านเนื้อหาวิชา

ความหมายของเนื้อหาวิชา

การที่ครูจะสอนเนื้อหาวิชาใดแก่นักเรียนในระดับใด ครูจะต้องปรับเนื้อหา และเลือก วิธีสอนให้เหมาะสมกับเนื้อหาและสอดคล้องกับสติปัญญา และพัฒนาการของนักเรียนวัยนั้น ๆ ครู ผู้สอนจะต้องมีความรู้ความเข้าใจ และหมั่นศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมเกี่ยวกับเนื้อหาวิชาที่สอนจึง จะทำให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

นักการศึกษาได้ให้ความหมาย ไว้ดังนี้

เครือวัลย์ ลีมอภิสาดิ (2531 : 67) กล่าวว่า เนื้อหาวิชา หมายถึง เนื้อหาสาระ ความรู้ และประสบการณ์การเรียนรู้ เป็นขั้นตอนที่กำหนดไว้ให้ผู้เรียนควรรู้และสามารถจัดลำดับ ของความรู้และประสบการณ์นั้นเป็นอย่างไร จึงจะเกิดผลและพัฒนาถึงสูงสุด

ธารง บัวศรี (2531 : 194) กล่าวว่า เนื้อหาวิชา หมายถึง ข้อมูล ความรู้หรือสิ่ง อันเป็นสาระ ซึ่งได้ถูกเลือกสรรจากวิชาต่าง ๆ ซึ่งเมื่อนำมาให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ จะทำให้ผู้เรียน มีความรู้ ทักษะ และเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมไปตามจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ในหลักสูตร

สังัด อุทรานันท์ (2529 : 70) กล่าวว่า เนื้อหาวิชาที่สอนจะช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามจุดประสงค์ของการสอนที่ได้กำหนดไว้ ดังนั้นการเลือกเนื้อหาสาระวิชาที่นำมาสอนจึงจำเป็นต้องคำนึงถึงความยากง่ายให้พอเหมาะกับความสามารถของผู้เรียน และต้องมีความต่อเนื่องกับ ความรู้พื้นฐานเดิมของผู้เรียนด้วย ถ้าเนื้อหาสาระที่นำมาสอนมีความง่ายเกินไป ผู้เรียนก็จะไม่เกิด การเรียนรู้แต่อย่างใด แต่ในทางตรงกันข้าม หากเนื้อหาสาระที่นำมาสอนมีความยากจนเกินไปหรือ

ไม่มีความต่อเนื่องกับประสบการณ์เดิมของผู้เรียน เนื้อหาอันนั้นก็จะเป็นอุปสรรคที่ผู้เรียนไม่สามารถเรียนรู้ให้เข้าใจได้

หลักเกณฑ์ในการเลือกเนื้อหาวิชา

การเลือกเนื้อหาวิชาจำเป็นต้องคำนึงถึงเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ของหลักสูตร และเหมาะสมกับผู้เรียน ตามปกติครูส่วนใหญ่มักจะดูเนื้อหาวิชาตามหนังสือแบบเรียน ซึ่งอาจเขียนไว้ไม่ละเอียดและชัดเจน ครูผู้สอนควรมีหลักเกณฑ์ในการกำหนดเนื้อหาวิชาเพื่อจะเลือกและตัดสินใจว่าเนื้อหาวิชาใดมีความจำเป็นสำหรับผู้เรียนเหมาะกับสภาพเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรมและการปกครอง

เครือวัลย์ ลีมอภิชาติ (2531 : 67 - 68) ได้เสนอหลักเกณฑ์ในการเลือกเนื้อหาวิชา ดังนี้

1. เนื้อหาวิชานั้นต้องสอดคล้องกับความเป็นจริง
2. เนื้อหาวิชานั้นต้องเชื่อถือได้ และเป็นแก่นสารของความรู้ในแต่ละสาขาวิชาที่มีความ

ทันสมัย และถูกต้อง

3. เนื้อหาวิชานั้นต้องสอดคล้องกับสภาพความเป็นจริง
4. เนื้อหาวิชาที่นำมาบรรจุในหลักสูตร ต้องมีความสมดุลย์พอดีครอบคลุมกับการให้ข้อมูล กระบวนการและความคิดต่าง ๆ เกี่ยวกับเรื่องนั้นเพียงพอที่จะให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจถึงหลักการและความคิดรวบยอดได้อย่างลึกซึ้ง

5. เนื้อหาวิชาต้องสนองวัตถุประสงค์ได้หลายประการ หลายด้าน
6. เนื้อหาวิชาต้องสอดคล้องกับวุฒิภาวะในการเรียนรู้ และประสบการณ์ของผู้เรียน
7. เนื้อหาวิชาต้องสอดคล้องกับความต้องการและความสนใจของผู้เรียน

พงศ์ หรดาล (2531 : 65 - 66) ได้เสนอข้อควรพิจารณาในการเลือกเนื้อหาวิชา ดังต่อไปนี้

1. แหล่งที่จะเลือกเนื้อหาวิชานั้นประกอบด้วย ตำราเรียน รายงานการวิจัย คู่มือต่าง ๆ เป็นต้น

2. หลักการเลือกเนื้อหาวิชา เกณฑ์การเลือกอาจแบ่งออกเป็น

- 2.1 ข้อมูลทางอ้อม เช่น ศึกษาจากเอกสาร ผลการวิจัย บทความทางวิชาการ ตำราหนังสือ เป็นต้น
- 2.2 ข้อมูลทางตรง เช่น การสังเกตการศึกษาโดยเข้าไปมีประสบการณ์ตรงเกี่ยวกับอาชีพ การสัมภาษณ์ เป็นต้น

3. อันดับการเลือก ก่อนอื่นต้องทำการรวบรวมกฎเกณฑ์ หลักการ ทฤษฎี และทักษะ จัดเข้าเป็นหมวดหมู่ เพื่อที่จะเลือกอันดับความสำคัญที่มีต่อความต้องการ และสามารถนำไปใช้ได้ผลต่ออาชีพนั้น ๆ

สรุปได้ว่า เนื้อหาวิชา หมายถึง สารความรู้ และประสบการณ์ที่เลือกสรรนำมาให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ ทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างมีระบบ ตามจุดประสงค์ที่กำหนดไว้ หลักเกณฑ์ในการเลือกเนื้อหาวิชาต้องคำนึงถึงวัตถุประสงค์ของหลักสูตร มีความถูกต้อง ทันสมัย มีความสอดคล้องกับ วิทยาการ ความต้องการและความสนใจของผู้เรียน

ด้านวิธีสอน

ความหมายของวิธีสอน

วิธีสอนของครูถือว่า เป็นองค์ประกอบที่สำคัญประการหนึ่งที่จะทำให้ความมุ่งหมายของการศึกษากลายเป็นความจริงขึ้นมาได้ ดังนั้น หากผู้สอนมีความสามารถในการเลือกใช้วิธีสอนที่ดีและเหมาะสม ย่อมทำให้ผู้เรียนได้รับความรู้ และมีความเข้าใจในบทเรียนในวิชาการที่ครูสอน มีทักษะและความชำนาญในวิชาการที่เรียน และมีทัศนคติที่ดีต่อสิ่งที่เรียนสามารถนำไปใช้กับชีวิตประจำวันได้ เทคนิคและวิธีการสอนนั้น มีนักการศึกษาหลายได้ให้คำจำกัดความไว้ดังนี้

สวัณน์ วรานุสาสน์ (2536 : 78) กล่าวว่า เทคนิคและวิธีสอนเป็นกิจกรรมการเรียนการสอนของครูที่พึงจัดให้กับนักเรียน เป็นองค์ประกอบสำคัญประการหนึ่งที่จะทำให้ความมุ่งหมายของการศึกษากลายเป็นความจริงขึ้นมา เปรียบเสมือนสะพานที่เชื่อมโยงระหว่างวัตถุประสงค์กับผลให้ต่อเนื่องกัน

กิตติศักดิ์ สมุทธารักษ์ (2536 : 24) กล่าวว่า เทคนิคการสอนคือการปฏิบัติหรือการกระทำให้การเสนอเนื้อหาของบทเรียนดีขึ้น ซึ่งครูนำมาใช้เพื่อให้การสอนของเขามีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น โดยการใช้วิธีการสอนอย่างใดอย่างหนึ่งหรือใช้เครื่องช่วยสอนอย่างใดอย่างหนึ่งหรือหลายอย่างผสมกัน

คามิลอน (พงศ์ หรดาล. 2531 : 107 ; อ้างอิงมาจาก Camilon. n.d.) กล่าวว่า วิธีการสอน (Methods of Teaching) หมายถึง วิธีการที่จะใช้ในการช่วยให้ผู้เรียนได้รับและพัฒนาความรู้ ทักษะ นิสัยและเจตคติ ซึ่งเป็นกระบวนการอย่างมีแบบแผนในการให้หรือแสดงเนื้อหาความรู้ หรือทักษะเพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

วิธีการสอนในระดับอุดมศึกษา

ไพฑูรย์ สินลาวัฒน์ (2524 : 53 - 113) ได้สรุปวิธีการสอนหลักในระดับอุดมศึกษา มี 4 แบบ คือ

1. การสอนแบบบรรยาย หมายถึง การสอนที่ผู้สอนพูด บอก เล่า หรืออธิบายเนื้อหาหรือเรื่องราวต่าง ๆ ให้ผู้เรียนฟัง ไม่ว่าจะเป็นเวลาสั้นยาวเพียงใด โดยที่ผู้สอนเป็นฝ่ายเตรียมการศึกษาค้นคว้าเรื่องต่าง ๆ มา แล้วผู้เรียนเป็นฝ่ายมารับผลการค้นคว้านั้น โดยทั่วไปมักจะเป็นการสื่อความหมายทางเดียว คือ จากผู้สอนไปสู่ผู้เรียน โดยผู้เรียนจะมีโอกาส มีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอนน้อย นอกจากนั่งฟัง จด และเตรียมตัวไว้สอบ
2. การสอนแบบอภิปราย คือ การที่ผู้เรียนได้มีส่วนในการคิด พิจารณา วิเคราะห์วิจารณ์สิ่งที่เรียนนั้น แล้วเสนอสิ่งที่พิจารณานั้นต่อผู้สอน หรือผู้เรียนด้วยตนเอง แล้วผู้สอน หรือผู้เรียนก็จะช่วยกันให้ข้อคิดเห็นเพิ่มเติมแลกเปลี่ยนกัน
3. การสอนแบบฝึกปฏิบัติ หมายถึง การสอนที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ทดสอบความรู้ หรือเนื้อหาที่เรียนไป ได้ค้นคว้าใหม่ด้วยตนเอง ได้ประยุกต์เนื้อหากับสภาพจริง ได้ฝึกฝนและลงมือทำตามความรู้ที่เรียนไปนั้น
4. การสอนแบบให้ศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง หมายถึง การสอนที่มีจุดเน้นสำคัญอยู่ที่ตัวผู้เรียนที่จะต้องมีส่วนร่วมในการเรียนรู้และกำหนดการศึกษาด้วยตนเอง เรียงอีกอย่างหนึ่งว่าการสอนเป็นรายบุคคล

หลักในการเลือกเทคนิควิธีสอน

พงศ์ หรดาล (2531 : 108) กล่าวถึงหลักในการเลือกเทคนิควิธีสอนว่า ขึ้นตอนในการเลือกเทคนิควิธีสอนที่จะกำหนดเป็นขั้น ๆ ให้ครูผู้สอนทุกคนปฏิบัติตามนั้นไม่มีกฎเกณฑ์แน่นอนตายตัว ทั้งนี้เพราะการเลือกเทคนิคควรจะต้องสัมพันธ์กับตัวแปรมากมาย เช่น จุดมุ่งหมายของบทเรียน (Objectives) เนื้อหาวิชา (Course Content) ลักษณะผู้เรียน (Students) ผู้สอน (Instructors) เครื่องอำนวยความสะดวกและเวลา (Time) จากปัจจัยข้างต้นจึงอาจกล่าวได้ว่าไม่มีวิธีการสอนแบบใดที่ถือว่าเป็นวิธีการสอนที่ดีที่สุด หรือไม่มีบทเรียนใดที่จะเหมาะสมกับการใช้วิธีสอนเพียงวิธีเดียว ผู้สอนที่ดีจะต้องพยายามปรับปรุงการสอนให้สอดคล้องกับสภาพเงื่อนไขต่าง ๆ สำหรับการสอนบทเรียนทุก ๆ บท ทั้งนี้เพื่อให้การสอนของตนเป็นประโยชน์ต่อผู้เรียนให้ได้ผลตามวัตถุประสงค์ให้มากที่สุด นอกจากนี้ครูผู้สอนจะต้องเข้าใจอย่างถ่องแท้ถึงวิธีสอนต่าง ๆ ลักษณะการจัดแบ่งกลุ่มผู้เรียน ผู้สอน และลักษณะอุปกรณ์ช่วยสอนต่าง ๆ รวมทั้งขอบเขตความสามารถของอุปกรณ์แต่ละชนิด และข้อดี ข้อเสียของการสอนแต่ละแบบ เพราะฉะนั้นการตัดสินใจเลือกกำหนดกลยุทธ์วิธีการสอนนั้นจะขึ้นอยู่กับประสิทธิภาพการสอน และการตัดสินใจอย่างรอบครอบของครูแต่ละคน ที่จะเลือกเทคนิคการสอน หรือวิธีสอน อย่างใดอย่างหนึ่งเพื่อให้เหมาะสมกับการสอนบทเรียนนั้น

สรุปได้ว่า วิธีสอนหมายถึง กระบวนการต่าง ๆ ที่ครูนำมาใช้สอนนักเรียน เพื่อให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพในด้านความรู้ ความเข้าใจด้านเจตคติ และด้านทักษะ ในการสอนแต่ละครั้งมักใช้เทคนิคการสอนหลายชนิดขึ้นอยู่กับจุดมุ่งหมายของผู้สอน และเนื้อหาสาระของแต่ละตอน ดังนั้นการตัดสินใจเลือกวิธีสอนนั้นจะขึ้นอยู่กับประสิทธิภาพการสอนและการตัดสินใจอย่างรอบครอบของครูแต่ละคน

ด้านสื่อการสอน

ความหมายของสื่อการสอน

ในการจัดการเรียนการสอนครูผู้สอนนอกจากจะต้องมีความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาวิชาที่

สอนเป็นอย่างดี มีความสามารถในการเลือกใช้วิธีสอนที่เหมาะสมแล้ว ความสามารถในการใช้สื่อการสอนของครูก็เป็นตัวการสำคัญอีกประการหนึ่งที่ทำให้การเรียนการสอนบรรลุถึงจุดหมายปลายทางอย่างมีประสิทธิภาพ นักการศึกษาได้ให้คำจำกัดความไว้ดังนี้

วารินทร์ รัชมีพรหม (2531 : 14) กล่าวว่า สื่อ หมายถึง สิ่งที่เป็นพาหนะนำข้อมูลจากแหล่งกำเนิดไปสู่ผู้รับ ในแง่ของการส่งความหมายถึงกันที่ใช้อยู่ เช่น ภาพยนตร์ โทรทัศน์ วิทยุ เครื่องเสียง ภาพวิสดุอา และสิ่งพิมพ์ สิ่งเหล่านี้เมื่อนำมาใช้ในการเรียนการสอนก็เรียกว่า สื่อการเรียนการสอน

ทัศนีย์ ศุภเมธี (2531 : 76) กล่าวว่า สื่อการสอน หมายถึง สิ่งต่าง ๆ ที่ช่วยส่งเสริมสนับสนุน หรือเป็นตัวการทำให้การเรียนการสอนบรรลุถึงจุดหมายปลายทางอย่างมีประสิทธิภาพ โดยช่วยเพิ่มความสนใจ ประหยัดเวลา และให้ประสบการณ์ที่มีคุณค่าแก่ผู้เรียน

ไชยยศ เรืองสุวรรณ (2533 : 80) กล่าวว่า สื่อการเรียนการสอน หมายถึง สิ่งต่าง ๆ ที่ผู้สอนและผู้เรียนนำมาใช้ในระบบการเรียนการสอน เพื่อช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามจุดมุ่งหมายของการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

จรัส คำรัตน์ (2534 : 36) กล่าวว่า สื่อการสอน หมายถึง อุปกรณ์ที่ใช้ในการเรียนการสอน วิธีการ ประสบการณ์ต่าง ๆ ที่จะช่วยนำข้อมูล หรือส่งเสริม สนับสนุนให้การเรียนการสอนบรรลุจุดประสงค์อย่างมีประสิทธิภาพ

สื่อการเรียนการสอนนั้นมีประโยชน์อย่างมากต่อครูผู้สอนดังที่สุนันท์ สิงห์อ่อง (2526 : 15) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของสื่อการเรียนการสอนคือ

1. ช่วยครูในการเพิ่มพูนประสบการณ์ความรู้ให้แก่ผู้เรียน
2. ช่วยให้ผู้จัดประสบการณ์ให้นักเรียนหลายรูปแบบ
3. ช่วยกระตุ้นให้นักเรียนเกิดการตอบสนองตามที่คาดหวังให้เกิดในตัวนักเรียนได้
4. ช่วยครูในการส่งเสริมให้นักเรียนทำกิจกรรมหลาย ๆ รูปแบบ
5. ช่วยครูในการสอนสิ่งที่ไม่อาจนำมาให้นักเรียนดูได้โดยตรง
6. ช่วยครูในการวินิจฉัยหรือซ่อมเสริมนักเรียนได้
7. ช่วยครูในการสื่อความหมายกับนักเรียน

ไชยยศ เรืองสุวรรณ (2533 : 90) ได้สรุปประโยชน์ของการใช้สื่อการเรียนการสอนไว้ว่า

1. จูงใจให้ผู้เรียนมีความตั้งใจและสนใจเรียนมากขึ้น
2. ให้ประสบการณ์อย่างมีความหมายแก่ผู้เรียน
3. ก่อให้เกิดเจตคติที่ดีและมีความประทับใจในสิ่งที่เรียน
4. อธิบายเนื้อหาและทักษะกระบวนการต่าง ๆ ได้อย่างชัดเจน
5. เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนมากขึ้น

หลักในการเลือกใช้สื่อการสอน

การใช้สื่อการเรียนการสอนช่วยครูผู้สอนนั้นมีประโยชน์มาก แต่ทั้งนี้ครูจะต้องเลือกสื่อการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับเนื้อหาวิชาจึงจะทำให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพ ดังที่ ชำรง บัวศรี (2531 : 207 - 210) ได้สรุปหลักเกณฑ์ในการเลือกใช้สื่อการสอนไว้ดังนี้

1. ต้องตอบสนองจุดประสงค์การเรียนรู้ได้อย่างชัดเจน โดยพิจารณาเลือกใช้สื่อให้เหมาะสมกับรายวิชาที่สอน บางครั้งอาจใช้สื่อที่เป็นของจริงมาเปรียบเทียบกับ บางกรณีอาจไม่จำเป็นต้องใช้ของจริงก็ได้
2. ต้องเหมาะสมกับวัยและพื้นฐานประสบการณ์ของผู้เรียน เช่น ถ้าผู้เรียนอยู่ในวัยเด็ก ในชั้นประถมศึกษา ควรใช้สื่อที่เป็นของจริง มองเห็นได้ชัดเจนเข้าใจง่าย ไม่ต้องตีความ และไม่ต้องใช้หลักทฤษฎีมาประยุกต์เพื่อให้เกิดความเข้าใจ
3. ต้องเหมาะสมกับสภาพของผู้เรียน หมายถึง ผู้เรียนที่เป็นหญิง ชาย เด็ก ผู้ใหญ่ ฉลาดมาก ฉลาดน้อย ชอบอิสระ ชอบเก็บตัว และอื่น ๆ ย่อมมีความพึงพอใจในสื่อการสอนที่ต่างกัน ดังนั้น ผู้สอนควรศึกษาเกี่ยวกับตัวผู้เรียนและเลือกใช้สื่อให้เหมาะสมกับสภาพของผู้เรียน
4. ต้องเหมาะสมทั้งในด้านค่าใช้จ่ายและการปฏิบัติ และช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจได้ง่าย
5. ต้องหาได้ง่าย หรือมีอยู่ในท้องถิ่นนั้น ๆ

กิดานันท์ มลิทอง (2531 : 33) ได้เสนอหลักการใช้สื่อการเรียนการสอนไว้ดังนี้

1. สื่อนั้นต้องสัมพันธ์กับเนื้อหาบทเรียนและจุดมุ่งหมายที่จะสอน

2. เลือกสื่อที่มีเนื้อหาถูกต้อง ทันสมัย น่าสนใจ และเป็นสื่อที่จะให้ผลต่อการเรียนการสอนมากที่สุด ช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจเนื้อหาวิชานั้นได้ดีเป็นลำดับขั้นตอน
3. เป็นสื่อที่เหมาะสมกับวัย ระดับชั้น ความรู้ และประสบการณ์ของผู้เรียน
4. สื่อนั้นควรสะดวกในการใช้ มีวิธีใช้ไม่ซับซ้อนยุ่งยากจนเกินไป
5. ต้องเป็นสื่อที่มีคุณภาพ เทคนิคการผลิตที่ดี มีความชัดเจนและเป็นจริง
6. มีราคาไม่แพงจนเกินไป หรือถ้าจะผลิตเองควรคุ้มกับเวลาและการลงทุน

กาญจนา คุปารักษ์ (2527 : 146) กล่าวว่า การนำสื่อการสอนไปใช้เพื่อให้ผู้เรียนเข้าใจเนื้อหาวิชาได้ง่ายและเร็วขึ้น ก่อนจะใช้จริงต้องมีการจัดเตรียมให้พร้อมและทดลองใช้เพื่อหาข้อบกพร่อง สื่อการสอนชิ้นนั้นครูไม่ได้ แต่เป็นสื่อช่วยการสอนได้ และในการใช้สื่อการสอนที่มีประสิทธิภาพ ควรคำนึงถึงสิ่งต่อไปนี้ คือ

1. ไม่ใช้สื่อการสอนหลายชนิดเกินความจำเป็นในคราวเดียวกัน
2. ควรให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการใช้สื่อ นั้น ๆ ด้วย โดยจับต้อง หรือช่วยเหลือ
3. สื่อการสอนช่วยครูได้แต่แทนครูไม่ได้
4. สื่อการสอนที่ดีที่สุด คือ สื่อการสอนที่ครูกับนักเรียนช่วยกันเสริมขึ้นมา ซึ่งนับว่าเป็น

เครื่องหมายของความร่วมมือและความภาคภูมิใจในการใช้สื่อการสอน

สรุปได้ว่า สื่อการสอน หมายถึง สิ่งต่าง ๆ ที่ใช้เป็นเครื่องมือในการถ่ายทอดความรู้ ทักษะ และเจตคติจากผู้สอนให้แก่ผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนสามารถบรรลุวัตถุประสงค์การเรียนรู้ที่ตั้งไว้อย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งช่วยประหยัดเวลาและงบประมาณ สื่อการสอนที่ดีจะต้องมีลักษณะดึงดูดความสนใจผู้เรียน มีราคาไม่แพงจนเกินไป การเลือกใช้สื่อการสอนจะต้องสอดคล้องกับเนื้อหาวิชา เหมาะสมกับวัย พื้นฐานประสบการณ์ และสภาพของผู้เรียน และสื่อการสอนใช้ช่วยครูได้แต่แทนครูไม่ได้

ด้านการวัดและประเมินผล

ความหมายของการวัดและประเมินผล

การวัดและประเมินผลการเรียนการสอนเป็นส่วนสำคัญอีกส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียน

การสอน เพราะเป็นตัวบ่งชี้ และตรวจสอบระดับความสำเร็จของกิจกรรมต่าง ๆ นักการศึกษาได้ให้คำจำกัดความไว้ดังนี้

สุนทร จันทศรี (2530 : 155) กล่าวว่า การวัดผล หมายถึง กระบวนการใด ๆ ที่จะทำให้ได้มาซึ่งปริมาณจำนวนหนึ่ง เช่น คะแนน เป็นต้น ที่มีความหมายแทนคุณภาพ หรือลักษณะของสิ่งที่วัดนั้น แล้วจึงนำผลที่ได้มาวินิจฉัย ตีราคา ให้คุณค่าตัดสินว่ามีคุณภาพ มาก น้อย สูง ต่ำ เพียงใด เรียกว่า การประเมินผล

ธำรง บัวศรี (2531 : 227) กล่าวว่า การวัดผล หมายถึง การวัดคุณสมบัติของสิ่งใดสิ่งหนึ่งซึ่งอาจเป็นการวัดในด้านปริมาณ หรือคุณภาพก็ได้ การวัดในด้านปริมาณ ได้แก่ การวัดความยาว ความกว้าง ความสูง น้ำหนัก ปริมาตร ความถี่ ความเร็ว เป็นต้น ส่วนในด้านคุณภาพ ได้แก่ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ระดับเชาวน์ปัญญา พฤติกรรม เจตคติ ฯลฯ การประเมินผล หมายถึง กระบวนการในการนำความรู้ การรวบรวมข้อมูลต่าง ๆ ที่จำเป็น เพื่อประโยชน์ในการประเมินค่าและตัดสินใจ

ปรีชาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2535 : 199) กล่าวว่า การวัดและประเมินผล คือ การพิจารณาตัดสินเกี่ยวกับคุณค่า ความจริง และการกระทำ บางที่ขึ้นอยู่กับการวัดเพียงอย่างเดียว ส่วนการประเมินผลประกอบด้วย

1. ผลการวัดที่ได้จากกระบวนการต่าง ๆ เช่น การสังเกต การทดสอบ
 2. เกณฑ์การพิจารณา เพื่อให้เป็นแนวทางหรือหลักการพิจารณา แล้วเปรียบเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนดไว้ เช่น พอใจ ไม่พอใจ
 3. การตัดสินใจ เป็นการสรุปผลเปรียบเทียบระหว่างผลของการวัดกับเกณฑ์ที่กำหนดไว้
- กูด (Good. 1973 : 338) ได้ให้คำจำกัดความของการวัดผลการศึกษาว่า
1. เป็นคำที่มีความหมายกว้างขวาง หมายถึง การศึกษาค้นคว้าโดยทั่วไป และการทดสอบ การนำมาตรส่วนประเมินค่า และการตีค่ากระบวนการที่วัดได้ และการที่บุคคลได้รับผลของกระบวนการทางการศึกษานั้น ๆ รวมทั้งทฤษฎีของข้อทดสอบ และการสร้างมาตรส่วนประเมินค่า การทำให้มีเหตุผลใช้ได้ และการทำให้เป็นมาตรฐานการแปลความหมายผลของการทดสอบ การประเมินผลทั้งที่เป็นปรนัยและอัตนัย และการใช้วิธีการทางสถิติเพื่อแปลความหมายผลจากการวัด

2. ผลลัพธ์สุดท้ายที่ได้จากการนำเอาปริมาณการวัดไปใช้กับกระบวนการทำงานทางการศึกษา หรือใช้กับบุคคลที่ถูกวัด

นอกจากนี้ กูด (Good. 1973 : 209) ได้ให้ความหมายคำว่า ประเมินผล หมายถึง กระบวนการที่ทำให้เกิดความมั่นใจ หรือการตัดสินคุณค่า หรือปริมาณของบางสิ่งบางอย่าง โดยตีค่า ด้วยความระมัดระวัง

การวัดผลและการประเมินผลมีประโยชน์อย่างมากในการศึกษา ดังที่ จีระพันธ์ พูลพัฒน์ (2523 : 321) กล่าวว่า การวัดและประเมินผลมีประโยชน์อย่างมากในการศึกษา เพราะการวัดผลและประเมินผลมีบทบาทในการพัฒนาการเรียนการสอน ทำให้ครูได้ทราบว่าตนเองมีข้อบกพร่องอะไรบ้างที่จะต้องแก้ไข ในเรื่องเนื้อหาวิชาที่สอน วิธีการสอน หรือสาเหตุอื่น ๆ และในทำนองเดียวกันทำให้ทราบว่านักเรียนยังขาดความเข้าใจในเรื่องใด ซึ่งครูจะได้นำผลที่ได้รับนี้ไปปรับปรุงการสอน เพื่อให้นักเรียนเกิดความเข้าใจยิ่งขึ้น หรือจะได้จัดให้มีการสอนซ่อมเสริมให้นักเรียนเป็นรายบุคคลต่อไป

ปรีชาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2535 : 199 - 200) สรุปประโยชน์ของการวัดและประเมินผลไว้ดังนี้

1. เพื่อปรับปรุงการเรียนการสอนของครู-อาจารย์ ทำให้ครู-อาจารย์ ทราบว่าผลการสอนของตนเป็นอย่างไร และจะได้ปรับปรุงแก้ไขให้ดีขึ้น
2. เพื่อปรับปรุงการเรียนการสอนของนักเรียน ทำให้นักเรียนทราบว่าตนมีความรู้ ความสามารถ ความเข้าใจในบทเรียนหรือไม่ เพื่อจะเป็นแนวทางในการปรับปรุงตนเอง
3. เพื่อปรับปรุงระบบการบริหารงานในสถานศึกษา ทำให้ทราบสภาพที่แท้จริงของหลักสูตร โครงการสอนที่นำมาสู่การปฏิบัติว่าประสบปัญหาอย่างไร จะได้เป็นแนวทางการแก้ไข
4. เพื่อเป็นข้อมูลทางการศึกษาทั่วไป เช่น ผลการเรียนการศึกษาสำเร็จตามหลักสูตร เป็นแนวทางในการทำงานและการศึกษาต่อ
5. เป็นหลักฐานด้านการศึกษาของสถานศึกษาในด้านการรับนักเรียน ผลการเรียนและการสำเร็จตามหลักสูตร
6. เพื่อเป็นการประชาสัมพันธ์ สถานศึกษาในด้านผลการเรียน และการสำเร็จการเรียน

ของนักเรียน

เทคนิคการวัดและประเมินผล

ปรีชาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2535 : 203) ได้สรุปเทคนิคการวัดและประเมินผล ดังนี้

1. เทคนิคการการสังเกต การสังเกตที่ดีมี ดังนี้

- 1.1 ควรสังเกตเฉพาะเป็นเรื่อง ๆ ที่ต้องการเท่านั้น
- 1.2 ต้องมีเกณฑ์ในการสังเกต
- 1.3 ต้องสังเกตด้วยความละเอียดรอบคอบ
- 1.4 มีการจดบันทึกข้อมูล
- 1.5 ควรใช้เครื่องมือประกอบการสังเกต

2. เทคนิคการตรวจสอบผลงาน การตรวจสอบผลงานมีเทคนิค ดังนี้

2.1 วิธีจัดเรียงลำดับ โดยอาจเรียงจากผลงานที่ดีที่สุดของนักเรียน จนถึงผลงานที่อ่อนที่สุด

2.2 วิธีจัดอันดับของคุณภาพ โดยใช้วิธีแรกคือ จัดเรียงลำดับก่อนแล้วจึงแปลงอันดับให้เป็นตำแหน่งร้อยละ

3. เทคนิคในการสัมภาษณ์ เป็นการถามด้วยปากเปล่า มีเทคนิควิธีดังนี้

- 3.1 มีการตั้งจุดมุ่งหมายในการสัมภาษณ์
- 3.2 การเตรียมคำถามในเรื่องที่ถาม
- 3.3 สร้างบรรยากาศให้มีความรู้สึกที่นักเรียนอยากตอบ
- 3.4 ให้เวลาคิดและกระตุ้นให้เกิดความคิดแล้วจึงตอบ
- 3.5 ควรมีการสัมภาษณ์แบบต่อเนื่อง
- 3.6 ควรมีการเก็บบันทึกการสัมภาษณ์ทุกครั้ง

4. เทคนิคการทดสอบด้วยข้อเขียน แบบทดสอบข้อเขียน เป็นการวัดผลนักเรียนโดยให้นักเรียนตอบลงในกระดาษคำตอบเป็นหลัก เทคนิควิธีการใช้แบบทดสอบด้วยข้อเขียน มีดังนี้

- 4.1 ควรจัดให้มีการทดสอบทั้งก่อนเรียน ระหว่างเรียน และภายหลังการเรียน

4.2 แบบทดสอบข้อเขียนใช้ในการวัดความรู้ ความเข้าใจได้มากกว่า การวัดทักษะปฏิบัติและเจตคติ

4.3 การทดสอบด้วยข้อเขียนควรมีหลายลักษณะ ทั้งอัตนัยและปรนัย

4.4 ครู อาจารย์ควรจะได้จัดเก็บข้อทดสอบที่สร้างขึ้นและปรับปรุงให้ดีขึ้น

การวัดผลและการประเมินผลการเรียนการสอนมิได้เน้นการสอบไล่ปลายปีเป็นสำคัญ แต่ต้องการให้ผู้สอนประเมินผลเพื่อปรับปรุงการเรียนการสอนตลอดปี นั่นคือ ต้องการประเมินผล การเรียนเพื่อให้รู้ว่าผู้เรียน คิดเป็น ทำเป็น แก้ปัญหาเป็น มีวินัย และนำสิ่งที่เรียนรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวันได้หรือไม่เพียงใด มากกว่าการสามารถตอบคำถามได้ และในการที่พยายามให้ผู้สอนเป็นผู้สอบเองก็เพื่อจะให้ผู้สอนเห็นว่าไม่จำเป็นต้องสอนเพื่อสอบ แต่จะสอนเพื่อให้เรียนในสิ่งที่จะเป็นประโยชน์เหมาะสมกับสภาพของผู้เรียนและสังคมนั้น ๆ (กรมวิชาการ. 2532 : 13)

สรุปได้ว่า การวัดและประเมินผลเป็นสิ่งที่สำคัญที่สุดในการจัดการเรียนการสอน เพราะเป็นเครื่องมือในการตรวจสอบว่าการเรียนการสอนประสบผลสำเร็จ หรือบรรลุวัตถุประสงค์ได้ในระดับใด และครูมีหน้าที่โดยตรงที่จะต้องทำการทดสอบเป็นระยะอย่างต่อเนื่อง แล้วนำผลไปพัฒนาการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้น ดังนั้นครูจะต้องเป็นผู้มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับระเบียบและวิธีการวัดและประเมินผลเป็นอย่างดี

ด้านผู้เรียน

เมื่อนักเรียนปฏิบัติตนอยู่ในระเบียบวินัยแล้ว ความเป็นระเบียบเรียบร้อยภายในชั้นเรียนก็จะเกิดขึ้น การดำเนินกิจกรรมการเรียนการสอนก็จะเป็นไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ ครูสามารถดำเนินการสอนไปได้โดยไม่ต้องหยุดเพื่อมาอบรมหรือตักเตือนนักเรียน ครูและนักเรียนต่างก็มีความสุข และมีความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน เพราะหากครูต้องดุหรือทำโทษนักเรียนแล้ว ทั้งครูและนักเรียนย่อมไม่สบายใจ

ความรับผิดชอบถือเป็นวินัยอย่างหนึ่ง คือการยอมรับรู้และสำนึกในการกระทำของตน การยอมรับผลแห่งการกระทำของตนด้วยความเต็มใจ ไม่ว่าจะเป็นผลดีหรือผลร้าย ไม่ว่าการกระทำนั้น

จะผิดหรือถูก ไม่ปิดความรับผิดชอบไปให้ผู้อื่น และพร้อมที่จะปรับปรุงแก้ไขเพื่อให้เกิดผลดีขึ้น ความรับผิดชอบทำให้บุคคลปฏิบัติตามหน้าที่ของตน ซึ่งการปฏิบัติตามหน้าที่ของตนก็คือความมีวินัยและความรับผิดชอบ ประกอบด้วย

1. ความรับผิดชอบต่อตนเอง เช่น หน้าที่ ตั้งใจจริงในการปฏิบัติหน้าที่ที่ปฏิบัติตนไปสู่ความเป็นพลเมืองดี การศึกษาเป็นส่วนสำคัญโดยการส่งเสริมและปลูกฝังระเบียบวินัยให้แก่คนในชาติ การยอมรับเหตุผล กล้าแสดงออก กล้ารับผิดชอบ ยับยั้งชั่งใจ และมีธรรมาภิบาล

2. ความรับผิดชอบต่อผู้อื่น เช่น ช่วยเสริมสร้างความสงบสุขในสังคม การยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น การเคารพต่อสิทธิเสรีภาพของผู้อื่น การวางตัวอย่างให้เกิดประโยชน์ซึ่งกันและกัน ความอดทน อดกลั้น สงบเสงี่ยม

3. ความรับผิดชอบต่อหน้าที่ เป็นผลมาจากความรับผิดชอบต่อตนเอง และผู้อื่นอย่างเหมาะสม ได้แก่ การปฏิบัติตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายอย่างเหมาะสม ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์สุจริต มีความมานะอดทน ไม่ห่อหุ้ม ไม่ละเมิดประโศกซึ่งเป็นของสาธารณะ รวมทั้งหน้าที่เสียภาษี การรับราชการทหาร การใช้สิทธิเลือกตั้ง

ดังนั้น ความรับผิดชอบจึงหมายถึง การมีความมุ่งมั่นตั้งใจปฏิบัติหน้าที่การงานให้บรรลุผลสำเร็จตามความมุ่งหมาย ยอมรับผลการกระทำนั้น และพยายามปรับปรุงการปฏิบัติหน้าที่ให้ดีขึ้น โดยมุ่งเน้นให้นิสิตนักศึกษาปฏิบัติหน้าที่การงานของตนทั้งในส่วนที่เกี่ยวกับการศึกษาเล่าเรียน สถานศึกษา ครอบครัว และสังคมโดยทั่วไป (สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ. 2526 : 92)

ริชาร์ด (กาญจนา ศรีภาณินธุ์. 2533 : 228 -229 ; อ้างอิงมาจาก Richard. 1983 : 326 -327) ได้เสนอแนวความคิดเกี่ยวกับปัญหาการประพฤติทางวินัยแยกออกเป็น 4 ปัญหา คือ

1. ปัญหาการประพฤติผิดวินัยในชั้นเรียน ได้แก่ การตอบโต้กับครู การไม่ตั้งใจเรียน การพูดจาหยาบคาย การรบกวนคนอื่น ๆ การกินขนมในชั้นเรียน การชอบทำลายของ การพูดปด และการทำร้ายคนอื่น

2. ปัญหาการประพฤติผิดวินัยนอกชั้นเรียน ได้แก่ การต่อสู้กัน การทำลายสิ่งของ การสูบบุหรี่ การใช้ยาเสพติด การแต่งกายผิดระเบียบ การขโมย การเล่นเกมพนัน การทำสกปรกรุนแรง

การต่อต้านครู การต่อต้านโรงเรียน และการเข้าไปในบริเวณที่หวงห้าม

3. ปัญหาการหนีโรงเรียน ได้แก่ การไม่เข้าชั้นเรียน การขาดเรียน การหนีเที่ยวตามที่ต่าง ๆ

4. ปัญหาความเฉื่อยชา ได้แก่ การเข้าชั้นเรียนช้า การมาโรงเรียนสาย เป็นต้น พฤติกรรมเหล่านี้นอกจากจะทำให้ผู้อื่นเกิดความรำคาญ และยังเป็นปัญหาต่อการเรียนการสอนด้วย ดังนั้นครูหรือผู้ที่เกี่ยวข้องควรที่จะหาวิธีป้องกันเพื่อไม่ให้เกิดปัญหาเหล่านี้ขึ้น

เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนวิชาชีพ

การสอนวิชาชีพแตกต่างไปจากการสอนวิชาสามัญ เพราะการเรียนการสอนวิชาชีพจะมีทั้งภาคทฤษฎี และภาคปฏิบัติควบคู่กันไป ลักษณะของบทเรียน นิภา นวนบุญเนียร (2526 : 75 - 77) จัดออกเป็นกลุ่มใหญ่ ๆ ได้ดังนี้

1. บทเรียนที่เกิดจากข้อเท็จจริง หรือบทเรียนที่ให้ความรู้ บทเรียนลักษณะเช่นนี้ ส่วนใหญ่มักจะอาศัยข้อเท็จจริง และหลักวิชาที่ให้ความรู้ในบทเรียนเป็นหลัก ครูมีหน้าที่ถ่ายทอดความรู้ ความเข้าใจให้แก่นักเรียนโดยเสริมแทรกข้อเท็จจริงที่ได้รับจากประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน หรืออาศัยการศึกษาค้นคว้าหาความรู้จากหนังสือ หรือวารสารต่าง ๆ ดังนั้น ในการสอนวิชาประเภทนี้ครูควรเปิดโอกาสให้นักเรียนถามหาข้อเท็จจริงขณะที่ดำเนินการสอน หรือครูอาจจะตั้งคำถามโดยให้ผู้เรียนได้ใช้ความคิดเห็นของตนเองมาตอบคำถาม เมื่อคำตอบที่ผู้เรียนให้เหตุผลหรือข้อมูลที่ได้อาจยังไม่ถูกต้องครบถ้วน ผู้สอนก็มีหน้าที่เสริมและอธิบายความรู้ที่เกี่ยวข้องเพิ่มเติม ซึ่งอาจจะเปรียบเทียบหรือยกตัวอย่างประกอบความรู้ที่ถามมา เพื่อให้ผู้เรียนเข้าใจดียิ่งขึ้น เมื่อครูอธิบายแล้วอาจจะแนะนำให้ผู้เรียนไปศึกษาค้นคว้าประกอบโดยบอกแหล่งความรู้เพิ่มเติมที่จะไปศึกษาค้นคว้าได้ให้นักเรียนทราบ วิธีนี้จะช่วยให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ลักษณะของบทเรียนดังกล่าวนี้ปรากฏอยู่ในรายวิชาความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับธุรกิจ เศรษฐศาสตร์ผู้บริโภค หรือความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการบริโภค เอกสารเครดิต การขายปลีก การตลาด การโฆษณา ฯลฯ

2. บทเรียนที่เป็นกฎเกณฑ์ วิชาที่อาศัยเกณฑ์ เช่น วิชาบัญชี คณิตศาสตร์ สถิติธุรกิจ

หลักการเก็บเอกสาร ผู้สอนจำเป็นต้องอธิบายให้เห็นความสำคัญของวิชานั้นเสียก่อนว่า มีคุณค่าอย่างไร มีโอกาสที่จะนำไปใช้ได้ในการฝึกใดบ้าง แล้วผู้สอนจึงให้กฎเกณฑ์ที่เกี่ยวข้องในเรื่องนั้นในโอกาสต่อไป การสอนของครูอาจจะใช้วิธีอธิบายโดยใช้อุปกรณ์การสอนเข้าช่วยด้วย หรือจะใช้วิธีอธิบายโดยใช้การยกตัวอย่างบนกระดานดำเพื่อให้เห็นการใช้กฎเกณฑ์ได้ชัดเจน ป้องกันข้อผิดพลาดที่อาจเกิดขึ้น เป็นการจัดข้อสงสัยของผู้เรียนได้ดี ถ้าหากผู้เรียนสงสัยประการใดครูต้องเปิดโอกาสให้ซักถามได้

3. บทเรียนที่มีการฝึกทักษะในการใช้มือ วิชาบางลักษณะวิชาต้องการเวลาในการฝึกหัดเพื่อเสริมสร้างความถูกต้องและรวดเร็วด้านทักษะ เช่น วิชาพิมพ์ดีด ชวเลข ลูกคิด เครื่องคำนวณ และเครื่องใช้สำนักงานต่าง ๆ ในการสอนบทเรียนประเภทนี้จึงจำเป็นต้องทำเป็นขั้น ๆ เพราะเกี่ยวข้องกับการเคลื่อนไหวของร่างกายหรือกล้ามเนื้อส่วนต่าง ๆ เช่น แขน ขา หู ตา มือ เป็นต้น แต่ละขั้นครูจะต้องเตรียมการสอนโดยกำหนดขึ้นในการเรียน และระยะเวลาในการฝึกไว้ด้วย ลำดับขั้นในการเรียนรู้นี้มีดังต่อไปนี้

3.1 ขั้นการเรียนรู้หลักการเบื้องต้น (The Cognitive Phase) คือขั้นการแนะนำให้ผู้เรียนได้รู้จักกับสิ่งที่จะต้องเรียนเสียก่อนว่าแต่ละส่วนในเครื่องมือเหล่านั้นเรียกว่าอะไร ทำหน้าที่อะไรบ้าง โดยครูสาธิตการใช้เครื่องมือประกอบคำอธิบาย และให้นักเรียนได้พยายามฝึกหรือปฏิบัติตามที่ครูได้แนะนำไปที่ละขั้นเกี่ยวกับการใช้เทคนิค และทักษะในส่วนต่าง ๆ พร้อมกับครูผู้สอน

3.2 ขั้นคุ้นเคย (The Fixation Phase) เมื่อผ่านขั้นแรกแล้ว นักเรียนจะมีความเคยชินและคุ้นเคยกับสิ่งที่เรียนมาแล้ว แต่ก็อาจมีการปฏิบัติผิดพลาดเป็นครั้งคราว ครูจึงต้องพยายามวิเคราะห์ (Analyze) และแก้นิสัย (Habit) ของนักเรียนให้ถูกต้อง เป็นการลดข้อผิดพลาดให้หมดไป จนกระทั่งเข้าขั้นสมบูรณ์

3.3 ขั้นอัตโนมัติ (Autonomous Phase) ขั้นนี้เป็นการเร่งความเร็วและความแม่นยำ ในขั้นนี้จะต้องใช้การฝึกหัดนาน ๆ เพื่อต้องการให้ผู้เรียนมีความแม่นยำและความรวดเร็วในการใช้ทักษะ หลังจากการที่ผู้เรียนได้ผ่านขั้นคุ้นเคยมาแล้วคือ

3.3.1 ฝึกฝนการใช้ทักษะเป็นเวลานานพอสมควร

3.3.2 ผู้เรียนรู้จักลำดับขั้นต่าง ๆ ในการฝึกแล้ว

3.3.3 ผู้เรียนมีการฝึกซ้อมเพื่อป้องกันการหลงลืม

3.3.4 ผู้เรียนมีโอกาสหาข้อมูลย้อนกลับ (Feedback) โดยเปรียบเทียบ

ทักษะที่ทำได้จริง (Actual Performance) กับทักษะมาตรฐาน (Standard Performance)

สำหรับเรื่องเกี่ยวกับการหาข้อมูลย้อนกลับนั้น เป็นการให้ทั้งผลดีและเป็นการลงโทษผู้เรียนอันอาจเป็นทั้งผลสำเร็จ หรือเป็นความล้มเหลวก็ได้ เพราะเป็นการสนองตอบผลงานของผู้ฝึกหัดเองว่าปฏิบัติได้จริง และถูกต้องตามที่วางมาตรฐานไว้หรือไม่ ถ้าผลการฝึกหัดออกมาดังงามก็ช่วยให้กำลังใจของผู้เรียนดีขึ้นเป็นการกระตุ้นให้อยากเรียนต่อไป แต่ถ้าผลของการหาข้อมูลย้อนกลับออกมาไม่เป็นที่พอใจผู้ฝึกก็อาจท้อถอย หรืออาจเลิกเรียนในกลางคันได้ ดังนั้น การหาข้อมูลย้อนกลับนี้จึงเป็นสิ่งจำเป็นที่ผู้สอนควรจะได้กระทำทันทีที่หมดเวลาในการฝึกแต่ละครั้งเพื่อศึกษาหาข้อเท็จจริงในโอกาสต่อไป

เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ ความสามารถ ความชำนาญ ตลอดจนมีเจตคติที่ดี และนำเอาความรู้และทักษะพอที่จะใช้เป็นพื้นฐานประกอบอาชีพ วาเลนเนอร์ และคนอื่น ๆ (2520 : 1) ได้กล่าวถึงกระบวนการสอนทฤษฎีในวิชาชีพไว้ว่า ควรจะแบ่งออกเป็น 4 ขั้นตอนตามลำดับคือ

1. ทำให้ผู้เรียนสนใจปัญหา ครูเป็นผู้ยกตัวอย่างเพื่อท้าทายความคิดของผู้เรียน ทำให้ผู้เรียนสนใจที่จะเรียนรู้
2. ให้เนื้อหาหรือสิ่งบอกกล่าว ตามวัตถุประสงค์ของบทเรียน เพื่อนำสิ่งบอกกล่าวนั้นมาแก้ปัญหาโดยจะต้องยึดหลักปฏิบัติดังนี้ สอนจากสิ่งง่ายไปหายาก สอนจากสิ่งที่มองเห็นหรือทำการทดลองให้เห็นไปสู่กฎเกณฑ์ นิยาม และหลักการ สอนจากสิ่งที่ทราบแล้วไปยังสิ่งที่ยังไม่ทราบ สอนให้ผู้เรียนสามารถนำเอาความรู้ไปใช้แก้ปัญหาในสิ่งที่แตกต่างออกไปจากที่สอน
3. ให้ผู้เรียนทำแบบฝึกหัด ฝึกแก้ปัญหาหลังจากได้เรียนรู้ในสิ่งที่ร้องสอนไปแล้ว
4. ต้องมีกระบวนการวัดผล เพื่อวัดผลว่าสิ่งที่ผู้เรียนได้เรียนรู้แล้วนั้นสำเร็จผลตามวัตถุประสงค์หรือไม่ มีปัญหาหรือยังไม่เข้าใจในเรื่องใดบ้าง

สำหรับกระบวนการสอนปฏิบัติแบ่งออกเป็น 4 ขั้นตอน โดยต้องปฏิบัติตามลำดับดังนี้

1. เตรียมการสอน โดยผู้สอนเตรียมแบบ เตรียมอธิบายลักษณะงานที่จะให้ผู้เรียนทำ

เตรียมวิธีการที่จะเร่งเร้าความสนใจให้นักเรียนอยากทำ และให้เข้าใจงานนั้นให้ดีเสียก่อน ขั้นตอนนี้เป็นหน้าที่ของผู้สอน นักเรียนเป็นผู้ฟัง

2. ครูทำให้อุ ครูผู้สอนจะต้องสาธิตวิธีทำงานให้นักเรียนทำงานที่ถูกต้อง หรือสอนทักษะใหม่ให้นักเรียนดู พร้อมการอธิบายด้วยคำพูดที่ชัดเจน ขั้นตอนนี้นักเรียนเป็นผู้ดูและสังเกต

3. นักเรียนทดลองทำ นักเรียนเริ่มทดลองทำตามวิธีที่ครูสาธิตให้ดู ครูจะต้องคอยควบคุม ชวนเหลือ แก้อธิบาย และแนะนำวิธีที่ถูกต้องแก่นักเรียน

4. นักเรียนลงมือปฏิบัติ เมื่อแน่ใจว่านักเรียนเข้าใจและทำได้ตามวิธีที่ถูกต้องแล้ว ครูก็จะอนุญาตให้นักเรียนลงมือปฏิบัติได้ ครูจะเป็นผู้กำหนดชิ้นงานและควบคุมคุณภาพหรือตรวจให้คะแนนชิ้นงานนั้น ๆ

การเรียนการสอนวิชาชีพ ครูควรศึกษาเทคนิคและวิธีการสอนวิชาชีพให้เข้าใจ เพื่อนำไปใช้ได้เหมาะสมกับการเรียนวิชาชีพ สุกฤษี จงประสิทธิ์ (2525 : 97) ได้กล่าวถึงเทคนิคและวิธีการสอนวิชาชีพไว้ว่า วิชาชีพเป็นวิชาสามัญศึกษาเหมือนกับวิชาอื่น ๆ ทั่ว ๆ ไป วิธีสอนต่าง ๆ ที่นำมาใช้จึงมีส่วนเหมือนกันจะแตกต่างกันตรงที่การสอน เพื่อให้ผู้เรียนได้มีการปฏิบัติงานมากกว่าวิชาอื่น และโดยลักษณะเนื้อหาของวิชาชีพนั้น ความรู้ ความสามารถ ความเข้าใจ ทักษะของผู้เรียนขึ้นอยู่กับฝึกทักษะและปฏิบัติงานในโรงงาน

สุชาติ ศิริสุขไพบลูย์ (2527 : 23 - 41) กล่าวว่าเทคนิคและวิธีสอนวิชาชีพเป็นขบวนการที่ครูสอนวิชาชีพใช้ในการสร้างความสัมพันธ์กับผู้เรียนด้วยการจัดสถานการณ์ สภาพการณ์ หรือกิจกรรมต่าง ๆ ในการสอนเพื่อช่วยให้ผู้เรียนได้เกิดประสบการณ์ พัฒนาความรู้ ทักษะ นิสัย และเจตคติที่ดี

โสภณ โสมดี (2532 : 39 - 40) กล่าวว่า การสอนวิชาชีพเป็นการฝึกให้ผู้เรียนได้รู้จักคิดวิเคราะห์หาสาเหตุและแนวทางในการแก้ปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในการทำงาน การแนะนำแนวทางในการค้นคว้าหาความรู้ให้กับผู้เรียนให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ตามความสามารถของตนเอง เป็นการสอนที่เน้นการรวมความรู้ด้านทฤษฎีและด้านปฏิบัติเข้าด้วยกัน โดยการจัดสภาพการณ์ให้สอดคล้องกับการทำงานจริง ๆ

มิคาลิช (Michalish. 1979 : 18 - 19) ได้กล่าวว่า ครูที่ทำการสอนทั้งในด้านการ

ศึกษาและวิชาชีพจะต้องมีความรู้ในสิ่งต่าง ๆ ดังนี้คือ รู้จุดมุ่งหมายของการสอนที่ชัดเจน รู้ความต้องการ ความสามารถ ความสนใจของผู้เรียนทั้งในลักษณะเป็นกลุ่มและเป็นรายบุคคล รู้จักชุมชน รู้เกี่ยวกับการวางแผนการสอนที่มีประสิทธิภาพ เพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ตามความมุ่งหมาย รู้เทคนิคการสร้างเนื้อหาให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน รู้หลักการใช้วัสดุ และอุปกรณ์ต่าง ๆ ประกอบการสอน รู้จักการประเมินผล

สรุปได้ว่า ครูสอนวิชาอาชีพเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญในการสอนวิชาชีพ จะต้องมีความรู้ความสามารถในด้านการเตรียมการสอน ด้านเนื้อหาวิชา ด้านวิธีสอน ด้านสื่อการสอน และด้านการวัดและประเมินผล การสอนวิชาชีพนั้นมีการสอนทั้งในด้านทฤษฎีและการสอนในภาคปฏิบัติ ครูจะต้องมีความรู้เกี่ยวกับวิชาชีพครูและวิชาชีพควบคู่กันไป เพราะความรู้ที่ครูมีอยู่เพียงอย่างเดียวไม่สามารถทำการสอนวิชาชีพให้ประสบผลสำเร็จได้ ดังนั้นผู้ที่เป็นครูสอนวิชาชีพจะต้องมีทักษะทางวิชาชีพด้วย

เอกสารที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขาวิชาการบัญชี

สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล จัดการศึกษาโดยมุ่งพัฒนากำลังคนให้มีคุณสมบัติพร้อมที่จะประยุกต์และพัฒนาเทคโนโลยี เพื่อการพัฒนาสังคมและเศรษฐกิจของประเทศ มีวัตถุประสงค์หลักเพื่อผลิตและพัฒนากำลังคนในสาขาวิชาชีพต่าง ๆ ทั้งในระดับปริญญาตรี ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง และระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ที่มีคุณภาพสามารถปฏิบัติงานได้จริง มีปริมาณเหมาะสมและสอดคล้องกับการพัฒนาประเทศ สถานศึกษาของสถาบันเทคโนโลยีราชมงคลที่จัดการศึกษาในประเภทวิชาบริหารธุรกิจและพลศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขาวิชาการบัญชี มีโครงสร้างหลักสูตรดังต่อไปนี้ (สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล. 2536 : 75 - 77)

โครงสร้างของหลักสูตร

ความมุ่งหมายของหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขาวิชาบริหารธุรกิจ ได้พัฒนาให้สอดคล้องกับปรัชญาการจัดการศึกษาของสถาบันฯ ในการที่จะพัฒนากำลังคนระดับกลางด้าน

บริหารธุรกิจ โดยมุ่งที่จะให้ผู้สำเร็จการศึกษาสามารถประกอบอาชีพทางด้านบริหารธุรกิจ โดยแบ่งเป็นวิชาชีพเฉพาะ/วิชาเอกต่าง ๆ เพื่อให้ผู้สำเร็จการศึกษามีความรู้ความสามารถในวิชาเอกนั้น ๆ ได้เป็นอย่างดี นอกจากนี้หลักสูตรยังได้วางแผนแนวทางของแต่ละวิชาชีพเฉพาะ/วิชาเอกไว้ 2 แนวทางคือ

ก. แนวทางกว้าง เพื่อให้ผู้สำเร็จการศึกษาได้มีความรู้ความสามารถนำไปประกอบอาชีพได้มากกว่าหนึ่งวิชาชีพเฉพาะ/วิชาเอก โดยเลือกวิชาชีพเฉพาะ/วิชาเอกอื่นเป็นวิชาโท หรืออาจเลือกรายวิชาต่าง ๆ ในลักษณะทั่วไปก็ได้

ข. แนวทางเฉพาะงาน เพื่อให้ผู้สำเร็จการศึกษาได้มีความรู้ความสามารถ ความชำนาญเฉพาะงานเพื่อนำไปประกอบอาชีพได้เป็นอย่างดีในวิชาชีพเฉพาะ/วิชาเอก นั้น ๆ

หลักสูตรนี้เปิดโอกาสให้ผู้เข้าศึกษาได้เลือกแผนการเรียนต่าง ๆ ได้ 10 วิชาชีพเฉพาะ/วิชาเอก และอาจเลือกแนวทางกว้างหรือเฉพาะงาน ตามโครงสร้างหลักสูตรดังนี้

1. วิชาพื้นฐาน	ไม่น้อยกว่า	20	หน่วยกิต
2. วิชาชีพ	ไม่น้อยกว่า	63	หน่วยกิต
- วิชาชีพพื้นฐาน	ไม่น้อยกว่า	24	หน่วยกิต
- วิชาชีพเฉพาะ/วิชาเอก	ไม่น้อยกว่า	27	หน่วยกิต
- วิชาชีพเลือก	ไม่น้อยกว่า	12	หน่วยกิต
3. วิชาเลือกเสรี	ไม่น้อยกว่า	3	หน่วยกิต
จำนวนหน่วยกิตตลอดหลักสูตร ไม่น้อยกว่า			<u>86</u> หน่วยกิต

หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขาบริหารธุรกิจ ประกอบด้วยวิชาชีพเฉพาะ/วิชาเอกต่าง ๆ ซึ่งนักศึกษาอาจเลือกศึกษาแผนการเรียนในแนวทางกว้างหรือแนวเฉพาะงานได้ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับหลักสูตรที่จัดในแต่ละสถานศึกษาหรือวิทยาเขต นอกจากนี้ สถานศึกษาหรือวิทยาเขตยังสามารถจัดแผนการเรียนให้สนองความต้องการของท้องถิ่น หรือสอดคล้องกับสภาพและลักษณะความต้องการของตลาดแรงงานในปัจจุบันได้ แต่ต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์ของหลักสูตรที่ระบุไว้ในแต่ละวิชาชีพ/วิชาเอก

โครงสร้างหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง
วิชาการบัญชี

กลุ่มวิชา	หน่วยกิต	ทฤษฎี	ปฏิบัติ
1. วิชาพื้นฐาน	20	17	6
2. วิชาชีพ			
2.1 วิชาชีพพื้นฐาน	24	22	4
2.2 วิชาชีพเฉพาะ/วิชาเอก	27	19	20
2.3 วิชาชีพเลือก	12	12	0
3. วิชาเลือกเสรี	3	3	0
รวม	86	73	30

ความมุ่งหมายของหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง วิชาบัญชี

หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง วิชาการบัญชี มีความมุ่งหมายเพื่อให้ผู้สำเร็จการศึกษามีความรู้ความสามารถ ดังนี้

1. ปฏิบัติการเชิงวิชาการในงานบริหารธุรกิจทั่วไปเกี่ยวกับการดำเนินงาน การติดต่อประสานงาน การตรวจสอบงาน การควบคุม ตลอดจนสามารถรวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูล และติดตามประเมินผลงาน เพื่อเสนอหัวหน้างาน หรือผู้บริหาร

2. ปฏิบัติงานในหน้าที่พนักงานบัญชีและการเงิน พนักงานพัสดุ พนักงานวิจัยและสถิติ ผู้ช่วยหัวหน้าพนักงานบัญชี ผู้ช่วยผู้ตรวจสอบบัญชี ผู้ประกอบการขนาดย่อม และสามารถปฏิบัติงานตามสาขางานที่เลือกศึกษา

3. ปฏิบัติงานอย่างมีคุณภาพด้วยหลักวิธีการที่มีการวางแผน และควบคุมงานอย่างรอบคอบ ประหยัด รวดเร็ว ตรงต่อเวลา แก้ปัญหาด้วยหลักการและเหตุผล และรับผิดชอบต่อหน้าที่

4. มีคุณธรรม ระเบียบวินัย มีความคิดสร้างสรรค์ ปรับปรุงตนเองให้ก้าวหน้าอยู่เสมอ มีความซื่อสัตย์สุจริต ความสำนึกในจรรยาบรรณของนักบัญชี และหน้าที่ความรับผิดชอบต่อสังคม

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยในประเทศ

อรอนงค์ อิงคะสุณิษฐ์ (2530 : 225 -234) ทำการวิจัยเรื่อง การใช้หลักสูตรการสื่อสารและการโฆษณา ระดับอนุปริญญา พุทธศักราช 2528 ในวิทยาลัยครู โดยใช้แบบสอบถามกับกลุ่มผู้บริหาร 15 คน อาจารย์ 40 คน และนักศึกษา 132 คน จากวิทยาลัยครู 5 แห่ง สภาพการใช้หลักสูตรด้านการแปลงหลักสูตรไปสู่การสอน มีการจัดทำแผนการสอนและเอกสารประกอบการสอน ด้านการจัดปัจจัยและสภาพต่าง ๆ เพื่อการใช้หลักสูตร วิทยาลัยครูได้มีการเตรียมบุคลากร สื่อการเรียนการสอน หนังสือเรียนและหนังสืออ่านเพิ่มเติมในห้องสมุด ด้านการจัดผู้สอน หัวหน้าภาควิชาเป็นผู้พิจารณาตามความเหมาะสม และใช้หลักเกณฑ์การเลือกแหล่งวิทยาการและสถานประกอบการสำหรับส่งนักศึกษาไปฝึกปฏิบัติงานเพื่อให้มีลักษณะตรงกับวิชาที่สอน การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน อาจารย์เตรียมการสอนทุกครั้ง มีการจัดกิจกรรมเสริมการเรียนการสอน วิธีสอนที่ใช้มากคือการบรรยาย การวัดผลและการประเมินผลมีการชี้แจงหลักเกณฑ์และกำหนดวิธีการวัดผลให้ทราบล่วงหน้าทุกครั้ง วิธีการวัดผลที่ใช้มากที่สุดคือ แบบทดสอบ ปัญหาในการใช้หลักสูตรพบว่ามีปัญหาทุกด้านโดยเฉพาะขาดงบประมาณในการจัดทำเอกสารประกอบการสอน สื่อการเรียนการสอนไม่เพียงพอ ห้องฝึกปฏิบัติงานไม่เพียงพอ ห้องสมุดมีหนังสืออ่านเพิ่มเติมน้อย กิจกรรมการเรียนการสอนมีช่วงเวลาในการฝึกปฏิบัติงานของนักศึกษาน้อย และปัญหาในการจัดกิจกรรมเสริมการเรียนการสอน

สมชาย วงษ์คล้าย (2530 : 241-242) ทำการวิจัยเรื่อง การสำรวจปัญหาและความ

ต้องการเกี่ยวกับการพัฒนาสมรรถภาพด้านการสอนของครูช่างอุตสาหกรรม ที่ทำการสอนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ในวิทยาลัยเทคนิค สังกัดกรมอาชีวศึกษา ผลการวิจัยพบว่า ครูช่างอุตสาหกรรมมีความคิดเห็นในด้านปัญหาและการพัฒนาในด้านต่าง ๆ อยู่ในระดับปานกลาง ยกเว้นความต้องการพัฒนาด้านการส่งเสริมการเรียนรู้ของนักศึกษาอยู่ในระดับมาก และต้องการเป็นอันดับสูงสุด ส่วนในด้านปัญหาการเตรียมการสอนเป็นปัญหาระดับสูงสุด ครูช่างอุตสาหกรรมที่มีวุฒิการศึกษาและประสบการณ์ในการสอนแตกต่างกัน มีความคิดเห็นในส่วนของปัญหาและความต้องการพัฒนาในด้านต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับสมรรถภาพด้านการสอนไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ยกเว้นปัญหาด้านการผลิตและการใช้สื่อการสอน ครูที่มีวุฒิต่ำกว่าปริญญาตรีและมีวุฒิทางครูมีความคิดเห็นต่างกับครูที่มีวุฒิปริญญาตรีที่ไม่มีวุฒิทางครูอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

สมนึก ประเสริฐपालิฉัตร (2532 : 182) ทำการวิจัยเรื่อง ความต้องการพัฒนาสมรรถภาพด้านการปฏิบัติการสอนของครูมัธยมศึกษาในเขตการศึกษา 7 มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาเปรียบเทียบความต้องการพัฒนาสมรรถภาพด้านการปฏิบัติการสอนของครูมัธยมศึกษา ในเขตการศึกษา 7 โดยแยกตาม เพศ วุฒิกการศึกษา ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน และขนาดโรงเรียน ผู้วิจัยได้ส่งแบบสอบถามไปยังครูมัธยมศึกษาในเขตการศึกษา 7 ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลด้วยการหาความถี่เป็นร้อยละ การหาค่าตัวกลางเลขคณิตและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเปรียบเทียบความต้องการพัฒนาในด้านต่าง ๆ ด้วยสถิติ ที (t-test) และวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว ผลการวิจัยปรากฏว่าครูมัธยมในเขตการศึกษา 7 มีความต้องการพัฒนาสมรรถภาพด้านความรู้ความเข้าใจนักเรียน สมรรถภาพด้านการวางแผนการเรียนการสอน สมรรถภาพด้านวิธีสอนและกิจกรรมการเรียนการสอน สมรรถภาพด้านสื่อการเรียนการสอนและสมรรถภาพด้านการวัดและประเมินผลการเรียนการสอนอยู่ในระดับมากทั้ง 5 ด้าน ครูชายกับครูหญิงมีความต้องการแตกต่างกันในด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียนการสอน ครูวุฒิต่ำกว่าปริญญาตรีหรือสูงกว่า มีความต้องการแตกต่างกันในด้านความรู้ความเข้าใจนักเรียน ครูที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนขนาดเล็กกับครูที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนขนาดใหญ่มีความต้องการแตกต่างกันในด้านความรู้ความเข้าใจนักเรียน และด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียนการสอน ครูที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนขนาดกลางกับครูที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนขนาดใหญ่มีความต้องการแตกต่างกันในด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียนการสอน ครูที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานต่ำกว่า 5 ปี กับ

ครูที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน 5 - 10 ปี และ 11 - 20 ปี มีความต้องการแตกต่างกันในด้านความรู้ความเข้าใจนักเรียน ด้านวิธีสอนและกิจกรรมการเรียนการสอน และด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียนการสอน ส่วนในด้านการวางแผนการเรียนการสอนและด้านสื่อการเรียนการสอนนั้น ครูที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานต่ำกว่า 5 ปี มีความต้องการแตกต่างกับครูที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน 11 - 20 ปี

อภิญา คุณเลิศ (2534 : 120-121) ทำการวิจัยเรื่อง สภาพปัญหาการสอนของครูคณิตศาสตร์ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ในเขตการศึกษา 9 เพื่อศึกษาเปรียบเทียบปัญหาการสอนในด้านเนื้อหา ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน และด้านการวัดและประเมินผล ของครูคณิตศาสตร์ที่อยู่ในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน และเพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรแต่ละตัวคือ อายุ วุฒิการศึกษา และประสบการณ์ในการสอนของครูคณิตศาสตร์กับปัญหาการสอนคณิตศาสตร์ในแต่ละด้าน ผลการวิจัยพบว่า ครูคณิตศาสตร์ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น มีปัญหาการสอนคณิตศาสตร์ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน และด้านการวัดและประเมินผลเป็นปัญหาระดับปานกลาง และมีปัญหาด้านเนื้อหาเป็นปัญหาในระดับน้อย ครูคณิตศาสตร์ที่อยู่ในโรงเรียนขนาดต่างกัน มีปัญหาการสอนคณิตศาสตร์ด้านเนื้อหา ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน และด้านการวัดและประเมินผล ไม่แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญ .05 อายุและประสบการณ์ในการสอนของครูคณิตศาสตร์ไม่มีความสัมพันธ์กับปัญหาการสอนคณิตศาสตร์ด้านเนื้อหา ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน และด้านการวัดและประเมินผล ที่ระดับนัยสำคัญ .05 ส่วนวุฒิการศึกษาของครูคณิตศาสตร์มีความสัมพันธ์กับปัญหาการสอนคณิตศาสตร์ด้านเนื้อหา และด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ที่ระดับนัยสำคัญ .05 แต่วุฒิการศึกษาของครูคณิตศาสตร์ ไม่มีความสัมพันธ์กับปัญหาการสอนคณิตศาสตร์ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนการสอน

อภิกัญญ บุษยศักดิ์เสรี (2534 : 1150 -1154) ทำการวิจัยเรื่อง การสำรวจปัญหาความต้องการและความคิดเห็นต่อวิธีการเกี่ยวกับการพัฒนาสมรรถภาพด้านการสอนของครู-อาจารย์ โรงเรียนสารพัดช่างสมุทรปราการ ผลการวิจัยพบว่า ครู-อาจารย์ส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับปริญญาตรี มีระยะเวลาที่สอนวิชาอาชีพมาแล้วมากกว่า 15 ปี มีปริมาณการสอน 21-30 คาบ/สัปดาห์ มีงานนอกเหนือจากการสอน คือ งานกิจการนักศึกษา อาจารย์ที่ปรึกษา และงานฝ่ายส่งเสริมการศึกษา ครู-อาจารย์มีปัญหาเกี่ยวกับสมรรถภาพด้านการสอน ทั้งหมดวิชาทฤษฎีและปฏิบัติ อยู่ในระดับน้อย โดย

ปัญหาหมวดวิชาทฤษฎี ด้านการเตรียมการสอนเป็นปัญหาลำดับสูงสุด หมวดวิชาปฏิบัติ ด้านการกำหนด วัตถุประสงค์การสอน เป็นปัญหาลำดับสูงสุด ครู-อาจารย์มีความต้องการในการพัฒนาสมรรถภาพด้าน การสอนทั้งหมวดวิชาทฤษฎีและปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง โดยมีความต้องการด้านการส่งเสริมการ เรียนรู้ของนักเรียนเป็นความต้องการลำดับสูงสุดทั้งหมวดทฤษฎีและปฏิบัติ ความคิดเห็นต่อวิธีการ พัฒนาสมรรถภาพด้านการสอน ครู-อาจารย์ส่วนใหญ่มีความเห็นว่า ควรจัดให้ครูได้ไปศึกษาคูงานและ สังเกตการณ์การสอนในวิทยาลัยที่จัดการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ สถานที่ที่จัดกิจกรรม เพื่อเสริมความรู้หรือกิจกรรม เพื่อพัฒนาครู-อาจารย์ด้านการเรียนการสอน คือ สถาบันทางราชการ หรือสถานศึกษาวิชาชีพพระระดับสูง (ในประเทศไทย) ลักษณะของโครงการควรเป็นโครงการต่อเนื่อง ตลอดปีการศึกษา และครู-อาจารย์ควรมีโอกาสเข้าร่วมกิจกรรมอย่างทั่วถึงโดยใช้อาจารย์ทางด้าน วิชาชีพสาขาต่าง ๆ ที่มีความรู้และประสบการณ์สูงเป็นวิทยากร

สุรีย์ มากบุญประสิทธิ์ (2534 : 80) ทำการวิจัยเรื่อง ภาพพจน์ต่อเพศชาย และเพศหญิง และการตัดสินใจเกี่ยวกับลักษณะกล้าแสดงออกของเอกัตบุคล ผลการวิจัยพบว่า เพศชายมีลักษณะการ แสดงออกมากกว่าเพศหญิง

จำเนียร จันทระงาม (2536 : 154) ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษาปัญหาการเรียน การสอนตามหลักสูตรวิชาชีพพระชั้นในเรือนจำและทัณฑสถานใน 5 ด้านคือ ด้านตัวครูผู้สอน ด้าน ผู้เรียน ด้านสื่อการสอน ด้านเนื้อหาและหลักสูตร และด้านการวัดและประเมินผล และเพื่อเปรียบ เทียบความคิดเห็นของครูผู้สอนที่มีต่อสภาพปัญหาการเรียนการสอนตามหลักสูตรวิชาอาชีพพระชั้น ในเรือนจำและทัณฑสถานทั้ง 5 ด้าน โดยจำแนกตามตัวแปร คือ อายุ วุฒิการศึกษา ระยะเวลา ในการปฏิบัติงานด้านการสอน การเข้ารับการอบรมการสอนผู้ใหญ่และวิชาชีพที่สอน ผลการวิจัย พบว่า ครูผู้สอนมีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัญหาการเรียนการสอนตามหลักสูตรวิชาชีพพระชั้น ในเรือนจำและทัณฑสถานในด้านผู้เรียนอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนด้านอื่นอยู่ในระดับน้อย ครูผู้สอน ที่มีอายุ วุฒิการศึกษา ระยะเวลาในการปฏิบัติงานด้านการสอน และการเข้ารับการอบรมการสอน ผู้ใหญ่และวิชาชีพที่สอนแตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัญหาการเรียนการสอนตามหลักสูตร วิชาชีพพระชั้นในเรือนจำและทัณฑสถานไม่แตกต่างกัน

กิตติศักดิ์ สมุทธารักษ์ (2536 : ง - จ) ทำการวิจัยเรื่อง สภาพปัญหาและความต้องการ

ในการพัฒนาการสอนของครูช่างอุตสาหกรรมที่สอนในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 7 ผลการวิจัยพบว่า ด้านสภาพปัญหาในการสอนของครูผู้สอนวิชาช่างอุตสาหกรรม มีปัญหาการสอนในด้านการเตรียมการสอน ด้านความรู้ในเนื้อหาวิชา ด้านการใช้เทคนิคและวิธีสอน ด้านการใช้สื่อการเรียนการสอน และด้านการวัดและประเมินผล อยู่ในระดับปานกลาง โดยมีปัญหา ด้านการเตรียมการสอนคือ ขาดเอกสารค้นคว้าเพิ่มเติม ด้านความรู้ในเนื้อหาวิชา คือเนื้อหาวิชามี มากเกินไปไม่เหมาะสมกับเวลาที่กำหนดให้ ด้านการใช้เทคนิคและวิธีสอน คือการแบ่งกลุ่มย่อยให้ เหมาะสมกับอุปกรณ์และโรงฝึกงาน ด้านการใช้สื่อการสอน คือประสิทธิภาพของเครื่องมืออุปกรณ์ ด้าน วิธีการวัดและประเมินผล คือการสร้างธนาคารข้อสอบ ส่วนความต้องการในการพัฒนาการสอนพบว่า ต้องการเอกสารค้นคว้าเพิ่มเติม ต้องการให้มีการจัดอบรมเชิงปฏิบัติในการสอนภาคปฏิบัติ การปลูกฝัง ระเบียบวินัยในการทำงาน ครูผู้สอนมีส่วนร่วมในการพิจารณาจัดซื้อสื่อการสอน และปรับปรุงการวัดผล และประเมินผลให้สอดคล้องกับสภาพผู้เรียน

นางเยาว์ อุตมพร (2540 : 84) ทำการวิจัยเรื่อง ความต้องการนิเทศของครูธุรกิจ ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ในเขตกรุงเทพมหานคร ในด้านหลักสูตร เนื้อหาวิชา วิธีสอน สื่อการเรียนการสอน การวัดและประเมินผล โดยจำแนกครูตาม เพศ วุฒิการศึกษา ประสบการณ์ในการสอน และขนาดของโรงเรียน ผลการวิจัยพบว่า ครูธุรกิจในโรงเรียนมัธยมศึกษา มีความต้องการนิเทศการสอนทั้ง 5 ด้านโดยรวมและเป็นรายด้านอยู่ในระดับมาก ครูธุรกิจที่มีเพศ ต่างกันมีความต้องการการนิเทศการสอน โดยรวมทุกด้านและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทาง สถิติที่ระดับ .05 ยกเว้นด้านหลักสูตรและวิธีสอนไม่แตกต่างกัน ครูธุรกิจที่มีวุฒิการศึกษา ประสบการณ์ ในการสอน และสอนอยู่ในโรงเรียนขนาดต่างกันมีความต้องการการนิเทศการสอน โดยรวมทุกด้านและ รายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สมศักดิ์ สรสินธุ์ (2540 : 119) ทำการวิจัยเรื่อง ปัญหาของอาจารย์เกี่ยวกับการเรียน การสอน โปรแกรมวิชาการจัดการทั่วไป ตามหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต ของมหาวิทยาลัยทวาวดี ในด้านเนื้อหาวิชา ด้านวิธีการสอน ด้านการใช้สื่อการสอน และด้านการวัดและประเมินผล ผลการวิจัย พบว่า ปัญหาของอาจารย์ผู้สอนโปรแกรมวิชาการจัดการทั่วไป (หลังอนุปริญญา) โดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับปานกลาง และด้านการใช้สื่อการสอนมีปัญหามากที่สุด รองลงมาคือด้านเนื้อหาวิชา ด้าน

วิธีการสอน และด้านการวัดและประเมินผล ผลการเปรียบเทียบปัญหาของอาจารย์ผู้สอน มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อจำแนกตามระดับการศึกษา แต่ไม่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติของปัญหาในด้านต่าง ๆ เมื่อจำแนกตามประเภทของวุฒิทางการศึกษา ประเภทของผู้สอน และประสบการณ์การสอน

งานวิจัยในต่างประเทศ

ฮอล์มส์ (Holmes. 1975) ทำการวิจัยเรื่อง สมรรถภาพที่ต้องการในการสอนของครูช่างในมลรัฐโคโลราโด มีวัตถุประสงค์สำคัญเพื่อศึกษาถึงสมรรถภาพการสอนที่ต้องการของครูช่างในโคโลราโด โดยสอบถามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูช่าง จำนวน 161 คน ผลการวิจัยพบว่า สมรรถภาพการสอนของครูช่างเป็นดังนี้

1. มีความรู้ความเข้าใจในหลักการเรียนรู้และสามารถประยุกต์เข้ารับการสอนในโรงงานได้
2. มีความรู้ความเข้าใจในหลักสูตรเป็นอย่างดี พร้อมทั้งให้คำแนะนำแก่กรรมการต่าง ๆ ของโรงเรียนได้
3. มีความรู้ความเข้าใจในจุดประสงค์ของหลักสูตรอาชีวศึกษา
4. มีความรู้ความเข้าใจในการจัดโรงงานและการจัดชั้นเรียน
5. เขียนจุดประสงค์การสอนได้
6. วิเคราะห์อาชีพ เพื่อการกำหนดลำดับขั้นการทำงานพื้นฐานได้
7. สามารถวัดและประเมินผลตามจุดประสงค์การสอนได้
8. บันทึกผลความก้าวหน้าและติดตามนักเรียนเป็นรายบุคคลได้
9. มีเทคนิคการทำงาน ลำดับขั้นการทำงานและความรู้ในการทำงานหนึ่ง ๆ เข้ามาสัมพันธ์กันได้อย่างดี
10. สามารถทำงานทุกอย่างเพื่อให้บรรลุปรัชญาอาชีวศึกษา
11. ให้คำแนะนำ ส่งเสริมและให้ความคิดเห็นแก่นักเรียนเพื่อให้เกิดความเข้าใจในกิจกรรมทางอุตสาหกรรมของสโมสรช่างอุตสาหกรรมแห่งอเมริกา

12. ครูช่างจะต้องสามารถทำให้นักเรียนมีเจตคติที่ดีต่ออาชีพ

บาติस्ता (Batista. 1976 : 257) ทำการศึกษาพฤติกรรมของครูที่ดีจากกลุ่มตัวอย่างพบว่า พฤติกรรมของครูที่ดีประกอบด้วย การเป็นผู้ที่มีความรู้ในเนื้อหาวิชาที่ทันสมัย มีความรู้ ความสามารถในการเขียนบทความและสิ่งพิมพ์ที่มีคุณภาพ มีความรู้ในเนื้อหาวิชาที่สอน มีวิธีสอนที่เหมาะสมกับเนื้อหาและผู้เรียน มีความรู้ในวิธีประเมินจุดมุ่งหมายของวิชาอย่างเหมาะสม มีคุณธรรมในวิชาชีพ เป็นผู้ทำงานด้วยการให้บริการกับสถาบันและชุมชน ให้บริการทางวิชาการและวิชาชีพ ตลอดจนมีเจตคติที่ดีต่อเพื่อนครู นิสิตนักศึกษาและสถาบัน

ลินเดแมน (Lindeman. 1977 : 4004 - A) ทำการวิจัยสมรรถภาพเบื้องต้นที่จำเป็นของครูคณิตศาสตร์ ในโรงเรียนมัธยมศึกษา จากความคิดเห็นของนักการศึกษาในรัฐนิวยอร์ก (New York) สหรัฐอเมริกา ผลการวิจัยพบว่า สมรรถภาพของครูคณิตศาสตร์นั้น นอกจากจะต้องมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี มีความรู้ทางจิตวิทยาการเรียนการสอนแล้ว ยังต้องมีความรู้ความเชี่ยวชาญในเนื้อหาวิชาที่ตนสอนเป็นอย่างดี โดยจะต้องติดตามค้นคว้าหาความรู้ใหม่ ๆ เพิ่มเติมอยู่เสมอ

ฮิลล์ (Hill. 1980) ทำการวิจัยเรื่อง ความต้องการในการฝึกอบรมของครูช่างและพาณิชย์กรรมาในมลรัฐยูทาห์ มีวัตถุประสงค์ที่จะศึกษาความต้องการในการฝึกอบรมของครูช่างและพาณิชย์กรรมาในมลรัฐยูทาห์ โดยใช้แบบสอบถามกับกลุ่มตัวอย่างเป็นครูช่างและพาณิชย์กรรมา และผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา จำนวน 151 คน ผลการวิจัยพบว่า สมรรถภาพที่ต้องการฝึกอบรมมีดังนี้

1. การติดตามเทคนิคใหม่ ๆ ที่เปลี่ยนแปลง
2. วิธีการจูงใจนักเรียน
3. การลงมือปฏิบัติกับเครื่องมือใหม่ ๆ
4. การพัฒนาวิธีการเรียนรู้
5. ยุทธศาสตร์การสอนรายบุคคล
6. การนำหลักสูตรอาชีพไปเผยแพร่กับวงการต่าง ๆ
7. การปรับปรุงหลักสูตรและวิธีการสอนให้เหมาะสมกับความต้องการของนักเรียน
8. การประเมินผลการสอน
9. การประเมินหลักสูตร

10. วิธีการสอนสนองความต้องการของนักเรียนในรูปแบบต่าง ๆ

เลอว์บันสกี (Urbanski. 1981 : 3486 - A) ทำการศึกษาเกี่ยวกับการใช้วิธีการหลาย ๆ แบบ สอนมโนคติทางเรขาคณิต โดยใช้กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ในรัฐนอร์ทคาโรไลนา (North Carolina) สหรัฐอเมริกา ผลการวิจัยพบว่า แต่ละวิธีให้ผลต่างกัน นั่นคือ ในการสอนนั้นถ้าครูเลือกใช้วิธีสอนให้เหมาะสมแล้ว จะทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้ดี

จากเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัญหาการสอนของอาจารย์ สรุปได้ว่า ครูผู้สอนเป็นองค์ประกอบที่สำคัญอย่างหนึ่งที่ทำให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพ และครูผู้สอนที่มีประสิทธิภาพจะต้องมีความรู้ความสามารถในด้านการเตรียมการสอนอย่างดี มีความรู้ในเนื้อหาวิชาที่สอนอย่างกว้างขวาง รวมทั้งมีความรอบรู้ในวิทยาการใหม่ ๆ ที่เกี่ยวข้องกับวิชาที่สอน มีความสามารถในการใช้เทคนิควิธีสอนที่เหมาะสมกับเนื้อหาวิชา มีความสามารถในการจัดทำ การใช้ และการดูแลรักษาสื่อการสอนต่าง ๆ และรวมทั้งมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับระเบียบวิธีการวัดและประเมินผลเป็นอย่างดี การศึกษาปัญหาการสอนของอาจารย์ผู้สอนวิชาบัญชี ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงของสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล เพื่อจะได้ข้อมูลสำหรับเป็นแนวทางในการวางแผนพัฒนาการสอนของอาจารย์ผู้สอนวิชาบัญชีได้ตรงกับปัญหาที่เกิดขึ้น เพื่อให้การเรียนการสอนเกิดประสิทธิภาพสูงสุด

สมมติฐานของการศึกษาค้นคว้า

1. อาจารย์ผู้สอนวิชาบัญชีที่มีเพศต่างกันมีปัญหาการสอนในด้านต่าง ๆ แตกต่างกัน
2. อาจารย์ผู้สอนวิชาบัญชีที่มีวุฒิการศึกษาดังกันมีปัญหาการสอนในด้านต่าง ๆ แตกต่างกัน
3. อาจารย์ผู้สอนวิชาบัญชีที่มีประสบการณ์ในการสอนต่างกันมีปัญหาการสอนในด้านต่าง ๆ แตกต่างกัน
4. อาจารย์ผู้สอนวิชาบัญชีที่มีภาระงานสอนต่างกันมีปัญหาการสอนในด้านต่าง ๆ แตกต่างกัน

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

ในการศึกษาปัญหาการสอนของอาจารย์ผู้สอนวิชาบัญชี ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. กำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล
3. วิธีดำเนินการรวบรวมข้อมูล
4. วิธีจัดการกับข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ได้แก่ อาจารย์ผู้สอนวิชาบัญชี ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล จำนวน 6 วิทยาเขต คือ วิทยาเขตพัฒนการพระนคร วิทยาเขตบดินทรพิมุข จักรวรรดิ วิทยาเขตบดินทรพิมุข มหาเมฆ วิทยาเขตจักรพงษ์ภูวนารถ วิทยาเขตพระนครศรีอยุธยา วาสกรี และวิทยาเขตวังไกลกังวล รวมทั้งสิ้น 93 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ได้แก่ อาจารย์ผู้สอนวิชาบัญชี ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล จำนวน 6 วิทยาเขต คือ วิทยาเขตพัฒนการพระนคร วิทยาเขตบดินทรพิมุข จักรวรรดิ วิทยาเขตบดินทรพิมุข มหาเมฆ วิทยาเขตจักรพงษ์ภูวนารถ วิทยาเขตพระนครศรีอยุธยา วาสกรี และวิทยาเขตวังไกลกังวล รวมทั้งสิ้น 93 คน โดยใช้ประชากรทั้งหมดในการเก็บรวบรวมข้อมูล ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2540

ตาราง 1 จำนวนประชากร จำแนกตามวิทยาเขตที่เปิดสอนสาขาวิชาการบัญชี

ลำดับที่	วิทยาเขต	จำนวนอาจารย์
1	วิทยาเขตพัฒนัยการพระนคร	30
2	วิทยาเขตบดินทรพิมุข จักรวรรดิ	13
3	วิทยาเขตบดินทรพิมุข มหาเมฆ	13
4	วิทยาเขตจักรพงษ์ภูวนารถ	11
5	วิทยาเขตพระนครศรีอยุธยา วาสกรี	22
6	วิทยาเขตวังไกลกังวล	4
	รวม	93

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นแบบสอบถาม (questionnaire) ซึ่งผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างดังต่อไปนี้

2.1 ศึกษารายละเอียดวัตถุประสงค์ของการศึกษาค้นคว้าเพื่อทราบแนวทางและขอบเขตในการออกแบบสอบถาม

2.2 ศึกษาขอบข่ายการสร้างแบบสอบถามจากเอกสาร หนังสือ งานวิจัย และวิทยานิพนธ์ที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นแนวทางในการสร้าง

2.3 สร้างแบบสอบถามตามกรอบและขอบเขตของการศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับปัญหาการสอนของอาจารย์ผู้สอนวิชาชีพ ลักษณะของแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามมีลักษณะ เป็นแบบ
เลือกตอบ (Checklist) ได้แก่ เพศ วุฒิการศึกษา ประสบการณ์ในการสอน และการะงานสอน

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาการสอนของอาจารย์ผู้สอนวิชาบัญชี ระดับ
ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง 6 ด้าน คือ ด้านการเตรียมการสอน ด้านเนื้อหาวิชา ด้านวิธีสอน ด้าน
สื่อการสอน ด้านการวัดและประเมินผล และด้านผู้เรียน

แบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) 4 ระดับ คือ
มากที่สุด มาก น้อย น้อยที่สุด

2.4 นำแบบสอบถามให้คณะกรรมการควบคุมปริญญาภัณฑ์ตรวจสอบเพื่อปรับปรุงแก้ไข

2.5 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วให้ผู้เชี่ยวชาญ 4 ท่าน คือ ดร. กรแก้ว อัจฉาวัจน์
อาจารย์อุไร ชำติทานนท์ อาจารย์พัฒนา ปานเทพอินทร์ และอาจารย์ศิวาภรณ์ ชุ่มเกษียน ตรวจสอบ
ความเที่ยงตรงตามเนื้อหา

2.6 นำแบบสอบถามให้คณะกรรมการควบคุมปริญญาภัณฑ์ตรวจสอบเพื่อปรับปรุงแก้ไขอีกครั้ง
ก่อนนำไปทดลองใช้

2.7 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (Try Out) กับอาจารย์ผู้สอนวิชา
บัญชี ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง วิทยาเขตเทคนิคกรุงเทพฯ จำนวน 15 คน ซึ่งไม่ใช่
กลุ่มตัวอย่างในการศึกษาค้างขึ้น แล้วนำคำตอบในแบบสอบถามตอนที่ 2 มาคำนวณหาค่าอำนาจจำแนก
รายข้อ โดยการคำนวณหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สันแล้วเลือกข้อคำถามที่มีค่า r ตั้งแต่
0.20 ขึ้นไป จากข้อคำถามที่นำไปหาค่าอำนาจจำแนก 56 ข้อ ได้ข้อคำถามที่มีค่า r ตั้งแต่ 0.20
ขึ้นไป จำนวน 48 ข้อ ประกอบด้วย ด้านการเตรียมการสอน จำนวน 8 ข้อ ด้านเนื้อหาวิชา จำนวน
8 ข้อ ด้านวิธีสอน จำนวน 7 ข้อ ด้านสื่อการสอน จำนวน 10 ข้อ ด้านการวัดและประเมินผล จำนวน
9 ข้อ และด้านผู้เรียน จำนวน 6 ข้อ และหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม
โดยคำนวณค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่น .92

3. วิธีดำเนินการรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

3.1 ขอหนังสือรับรองจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลไปยังผู้อำนวยการวิทยาเขตทั้ง 6 วิทยาเขต ของ สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล ได้แก่ วิทยาเขตพัฒนการพระนคร วิทยาเขตบดินทรพิมุข จักรวรรดิ วิทยาเขตบดินทรพิมุข มหาเมฆ วิทยาเขตจักรพงษ์ภูวนารถ วิทยาเขตพระนครศรีอยุธยา วาสูกรี และวิทยาเขตวังไกลกังวล

3.2 นำแบบสอบถามพร้อมหนังสือแนะนำตัวไปควบคุมการเก็บข้อมูลด้วยตนเองที่ วิทยาเขต พัฒนาการพระนคร วิทยาเขตบดินทรพิมุข จักรวรรดิ วิทยาเขตบดินทรพิมุข มหาเมฆ วิทยาเขต จักรพงษ์ภูวนารถ วิทยาเขตพระนครศรีอยุธยา วาสูกรี และวิทยาเขตวังไกลกังวล ได้รับแบบ สอบถามคืนจำนวน 93 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 และเป็นแบบสอบถามที่สมบูรณ์ทั้งหมด

3.3 นำแบบสอบถามที่ตอบมาตรวจให้คะแนน โดยให้คะแนนเป็น 4 ระดับคือ

มากที่สุด	ให้	4	คะแนน
มาก	ให้	3	คะแนน
น้อย	ให้	2	คะแนน
น้อยที่สุด	ให้	1	คะแนน

3.4 นำคะแนนที่ได้มาวิเคราะห์ทางสถิติ และทดสอบสมมติฐานที่ตั้งไว้

4. วิธีจัดการกับข้อมูล

ผู้วิจัยได้นำข้อมูลที่เก็บรวบรวมได้มาวิเคราะห์โดยดำเนินการดังนี้

4.1 ข้อมูลจากแบบสอบถามตอนที่ 1 สถานภาพผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์โดยหา ค่าร้อยละ

4.2 ข้อมูลจากแบบสอบถามตอนที่ 2 วิเคราะห์โดยหาค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าความ

เบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) เป็นรายข้อ รายด้าน การแปลความหมายของค่าเฉลี่ยโดยถือตามเกณฑ์ ดังนี้

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.00 - 1.50 หมายถึง มีปัญหาการสอนระดับน้อยที่สุด

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.51 - 2.50 หมายถึง มีปัญหาการสอนระดับน้อย

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 2.51 - 3.50 หมายถึง มีปัญหาการสอนระดับมาก

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 3.51 - 4.00 หมายถึง มีปัญหาการสอนระดับมากที่สุด

4.3 ทดสอบสมมติฐานความแตกต่างปัญหาการสอนของอาจารย์ตามตัวแปร เพศ วุฒิการศึกษา ประสบการณ์ในการสอน และภาระงานสอน ในแต่ละด้านคือ ด้านการเตรียมการสอน ด้านเนื้อหาวิชา ด้านวิธีสอน ด้านสื่อการสอน ด้านการวัดและประเมินผล และด้านผู้เรียน โดยใช้สถิติค่าซี (Z-test) และใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One - Way Analysis of Variance)

4.4 นำความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามที่ได้จากการตอบคำถามปลายเปิดมาเสนอ โดยเรียงลำดับความคิดเห็น ตามคำร้อยละ

5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล มีดังนี้

1. คำร้อยละ
2. ค่าเฉลี่ย
3. ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
4. ค่าซี (Z-test)
5. ค่าเอฟ (F-test)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้แบ่งขั้นตอนของการวิเคราะห์ข้อมูลออกเป็น

5 ตอน คือ

ตอนที่ 1 สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 2 ผลการศึกษาจำนวน ร้อยละของกลุ่มประชากรโดยจำแนกตามตัวแปร เพศ วุฒิ การศึกษา ประสบการณ์ในการสอน และภาระงานสอน

ตอนที่ 3 ผลการศึกษาปัญหาการสอนของอาจารย์ผู้สอนวิชาชีพ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล ทั้งในภาพรวมและพิจารณาเป็นรายด้านและรายข้อ ในด้านการเตรียมการสอน ด้านเนื้อหาวิชา ด้านวิธีสอน ด้านสื่อการสอน ด้านการวัดและประเมินผล และด้านผู้เรียน

ตอนที่ 4 ผลการเปรียบเทียบปัญหาการสอนของอาจารย์ผู้สอนวิชาชีพ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล ในด้านการเตรียมการสอน ด้านเนื้อหาวิชา ด้านวิธีสอน ด้านสื่อการสอน ด้านการวัดและประเมินผล และด้านผู้เรียน โดยจำแนกตามตัวแปร เพศ วุฒิการศึกษา ประสบการณ์ในการสอน และภาระงานสอน โดยใช้การวิเคราะห์ค่าซี (Z-test) สำหรับกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม สำหรับกลุ่มตัวอย่างที่มากกว่า 2 กลุ่มขึ้นไปใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One-Way Analysis of Variance) และความแตกต่างระหว่างกลุ่มมีนัยสำคัญทางสถิติผู้วิจัยจะทดสอบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยเป็นรายคู่ ใช้วิธีทดสอบของนิวแมน-คูลส์ ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตอนที่ 5 ประมวลความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาการสอนของอาจารย์ผู้สอนวิชาชีพ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อให้เข้าใจได้ตรงกัน ผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์และอักษรย่อที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลดังต่อไปนี้

N	แทน	จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม
μ	แทน	ค่าคะแนนเฉลี่ย (Mean)
σ	แทน	ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
Z	แทน	ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาใน Z - distribution
F	แทน	ค่าสถิติที่ใช้ในการพิจารณาใน F - distribution
SS	แทน	ผลบวกกำลังสองของคะแนน (Sum of Squares)
MS	แทน	ค่าเฉลี่ยของผลบวกกำลังสองของคะแนน (Mean Squares)
df	แทน	ชั้นแห่งความเป็นอิสระ (Degree of Freedom)
*	แทน	มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตอนที่ 2 ผลการศึกษาจำนวนร้อยละของกลุ่มประชากร โดยจำแนกตามตัวแปร เพศ

พฤติกรรมการศึกษา ประสบการณ์ในการสอน และภาระงานสอน ได้แสดงผลไว้ในตาราง 2

ตาราง 2 แสดงจำนวนร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง โดยจำแนกตามตัวแปร เพศ วุฒิการศึกษา
ประสบการณ์ในการสอน และภาระงานสอน ของอาจารย์ผู้สอนวิชาชีพ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ
ชั้นสูง สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล

	จำนวน	ร้อยละ
1. เพศ		
1.1 ชาย	9	9.7
1.2 หญิง	84	90.3
2. วุฒิการศึกษา		
2.1 ระดับปริญญาตรี	65	69.9
2.2 ระดับสูงกว่าปริญญาตรี	28	30.1
3. ประสบการณ์ในการสอน		
3.1 ต่ำกว่า 5 ปี	22	23.7
3.2 ตั้งแต่ 5 - 10 ปี	16	17.2
3.3 เกินกว่า 10 ปีขึ้นไป	55	59.1
4. ภาระงานสอน		
4.1 ไม่เกิน 15 คาบต่อสัปดาห์	29	31.2
4.2 เกินกว่า 15 คาบต่อสัปดาห์	64	68.8

จากตาราง 2 แสดง จำนวนอาจารย์ผู้สอนวิชาชีพส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 84 คน
คิดเป็นร้อยละ 90.3 มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน 65 คน คิดเป็นร้อยละ 69.9
มีประสบการณ์ในการสอนเกินกว่า 10 ปีขึ้นไป จำนวน 55 คน คิดเป็นร้อยละ 59.1 และมีภาระงาน
สอนเกินกว่า 15 คาบต่อสัปดาห์ จำนวน 64 คน คิดเป็นร้อยละ 68.8

ตอนที่ 3 ผลการศึกษาปัญหาการสอนของอาจารย์ผู้สอนวิชาบัญชี ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล ในด้านการเตรียมการสอน ด้านเนื้อหาวิชา ด้านวิธีสอน ด้านสื่อการสอน ด้านการวัดและประเมินผล และด้านผู้เรียน ได้แสดงไว้ในตาราง 3

ตาราง 3 แสดงคะแนนเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัญหาการสอนในแต่ละด้านของอาจารย์ผู้สอนวิชาบัญชี ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล

ปัญหาการสอนของอาจารย์ผู้สอนวิชาบัญชี	μ	σ
ด้านการเตรียมการสอน	2.39	0.44
ด้านเนื้อหาวิชา	2.50	0.42
ด้านวิธีสอน	2.39	0.40
ด้านสื่อการสอน	2.55	0.56
ด้านการวัดและประเมินผล	2.47	0.47
ด้านผู้เรียน	2.32	0.41
รวม	2.43	0.32

จากตาราง 3 แสดงคะแนนเฉลี่ยปัญหาการสอนของอาจารย์ผู้สอนวิชาบัญชีโดยรวมอยู่ในระดับน้อย ($\mu = 2.43$) เมื่อพิจารณาปัญหาในแต่ละด้านพบว่าปัญหาด้านสื่อการสอน ($\mu = 2.55$) เป็นปัญหาในระดับมาก ส่วนด้านที่เหลือเป็นปัญหาในระดับน้อยเรียงตามลำดับดังนี้ ด้านเนื้อหาวิชา ($\mu = 2.50$) ด้านการวัดและประเมินผล ($\mu = 2.47$) ด้านการเตรียมการสอน ($\mu = 2.39$) ด้านวิธีสอน ($\mu = 2.39$) และด้านผู้เรียน ($\mu = 2.32$)

ตาราง 4 แสดงคะแนนเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัญหาการสอนของอาจารย์ผู้สอนวิชา
บัญชี ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล ด้านการเตรียมการสอนเป็น
รายชื่อ

ด้านการเตรียมการสอน	μ	σ
1. ความรู้ในเรื่องโครงสร้างของหลักสูตร ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นสูง สาขาวิชาการบัญชี	2.32	0.59
2. การวิเคราะห์จุดประสงค์และคำอธิบายรายวิชาในวิชาที่สอน	2.38	0.57
3. การกำหนดจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมในวิชาบัญชีที่สอน	2.40	0.55
4. การเขียนแผนการสอน	2.44	0.71
5. การเตรียมเครื่องมือ วัสดุ อุปกรณ์เพื่อใช้ในการสอน	2.45	0.67
6. การเตรียมคำสอนตามเนื้อหาวิชาให้เป็นลำดับขั้นตอนก่อนทำการสอน	2.27	0.71
7. การเตรียมแบบฝึกหัดพร้อมเฉลยก่อนการสอน	2.34	0.84
8. สอนมากกว่า 2 วิชาในหนึ่งภาคเรียน	2.48	0.87
รวม	2.39	0.44

จากตาราง 4 แสดงความคิดเห็นของอาจารย์ผู้สอนวิชาบัญชี ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง
ในด้านการเตรียมการสอน โดยรวมมีปัญหาในระดับน้อย ($\mu = 2.39$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า
เป็นปัญหาในระดับน้อยทุกข้อ และข้อที่อาจารย์ผู้สอนวิชาบัญชีเห็นว่าเป็นปัญหาสูงสุด คือ สอนมากกว่า 2
วิชาในหนึ่งภาคเรียน ($\mu = 2.48$)

ตาราง 5 แสดงคะแนนเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัญหาการสอนของอาจารย์ผู้สอนวิชา
บัญชี ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล ด้านเนื้อหาวิชาเป็นรายชื่อ

ด้านเนื้อหาวิชา	μ	σ
1. การจัดลำดับรายวิชาให้ศึกษาก่อนหลังในหลักสูตร	2.22	0.55
2. การจัดลำดับความยากง่ายของเนื้อหาวิชา	2.26	0.55
3. ความทันสมัยและเหมาะสมของเนื้อหาวิชากับสถานการณ์ปัจจุบัน	2.63	0.73
4. จำนวนชั่วโมงเหมาะสมกับเนื้อหาวิชา	2.42	0.61
5. มีความรู้ในเนื้อหาวิชาที่สอนลึกซึ้ง แม่นยำ และถูกต้อง	2.49	0.70
6. มีบุคลากรที่ช่วยเหลือและให้คำปรึกษาการสอนวิชาบัญชี	2.53	0.82
7. มีการจัดอบรมความรู้เพิ่มเติมในเนื้อหาวิชาที่สอน	2.63	0.80
8. มีการจัดอบรมความรู้เกี่ยวกับโปรแกรมสำเร็จรูปด้านบัญชี	2.80	0.85
รวม	2.50	0.42

จากตาราง 5 แสดงความคิดเห็นของอาจารย์ผู้สอนวิชาบัญชี ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง
ในด้านเนื้อหาวิชา โดยรวมมีปัญหาในระดับน้อย ($\mu = 2.50$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ปัญหาที่
อาจารย์ผู้สอนวิชาบัญชี เห็นว่าเป็นปัญหาในระดับมาก และเป็นปัญหาสูงสุด คือ มีการจัดอบรมความรู้เกี่ยว
กับโปรแกรมสำเร็จรูปด้านบัญชี ($\mu = 2.80$) รองลงมาคือ ความทันสมัยและเหมาะสมของเนื้อหาวิชากับ
สถานการณ์ปัจจุบัน ($\mu = 2.63$) มีการจัดอบรมความรู้เพิ่มเติมในเนื้อหาวิชาที่สอน ($\mu = 2.63$) และมี
บุคลากรที่ช่วยเหลือและให้คำปรึกษาการสอนวิชาบัญชี ($\mu = 2.53$) ส่วนข้ออื่นเป็นปัญหาในระดับน้อย

ตาราง 6 แสดงคะแนนเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัญหาการสอนของอาจารย์ผู้สอนวิชา
บัญชี ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล ด้านวิธีสอนเป็นรายชื่อ

ด้านวิธีสอน	μ	σ
1. การนำเทคนิคของวิธีสอนที่ทันสมัยมาสอนวิชาบัญชี	2.67	0.73
2. วิธีการสอนที่ใช้เหมาะสมกับจุดประสงค์การเรียนรู้	2.44	0.52
3. การนำเข้าสู่บทเรียน	2.16	0.54
4. การเสริมสร้างกำลังใจแก่นักศึกษา	2.29	0.65
5. นักศึกษาช่วยกันสรุปสาระสำคัญของเรื่องนั้น ๆ หลังจากการสอนเนื้อหาแต่ละตอนแล้ว	2.28	0.63
6. ดำเนินการสอนเนื้อหาได้ครบถ้วนตามระยะเวลาที่กำหนด	2.43	0.83
7. การให้คำแนะนำนักศึกษาตามความสามารถของแต่ละบุคคลนอกเวลาเรียน	2.48	0.77
รวม	2.39	0.40

จากตาราง 6 แสดงความคิดเห็นของอาจารย์ผู้สอนวิชาบัญชี ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ในด้านวิธีสอน โดยรวมมีปัญหาในระดับน้อย ($\mu = 2.39$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ปัญหาที่อาจารย์ผู้สอนวิชาบัญชีเห็นว่าเป็นปัญหาในระดับมากและเป็นปัญหาสูงสุด คือ การนำเทคนิควิธีสอนที่ทันสมัยมาสอนวิชาบัญชี ($\mu = 2.67$) ส่วนข้อที่เป็นปัญหารองลงมา และเป็นปัญหาในระดับน้อย คือ การให้คำแนะนำนักศึกษาตามความสามารถของแต่ละบุคคลนอกเวลาเรียน ($\mu = 2.48$)

ตาราง 7 แสดงคะแนนเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัญหาการสอนของอาจารย์ผู้สอนวิชา
บัญชี ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล ด้านสื่อการสอนเป็นรายข้อ

ด้านสื่อการสอน	μ	σ
1. การจัดบริการด้านสื่อการเรียนการสอนในวิทยาเขต	2.59	0.74
2. งบประมาณในการจัดหาและจัดทำสื่อประกอบการเรียนการสอนวิชาบัญชี	2.67	0.78
3. การใช้เครื่องมือ วัสดุ และอุปกรณ์ประกอบการสอน	2.65	0.75
4. การเลือกใช้สื่อให้เหมาะสมกับเนื้อหาวิชาบัญชี	2.53	0.65
5. สื่อการสอนที่ใช้กระตุ้นความสนใจของนักศึกษา	2.59	0.68
6. ห้องเรียนที่มีวัสดุ อุปกรณ์ ประกอบการสอนพร้อม	2.62	0.72
7. สื่อการสอนมีเพียงพอกับนักศึกษา	2.52	0.77
8. คุณภาพของสื่อการสอนเหมาะสมกับระดับชั้นและวุฒิภาวะของนักศึกษา	2.48	0.70
9. มีหนังสือคู่มือ และเอกสารประกอบการเรียนการสอนเพียงพอ	2.42	0.73
10. การบำรุงรักษาเครื่องมือวัสดุ และอุปกรณ์ให้พร้อมที่จะใช้สอนได้ทันที	2.39	0.74
รวม	2.55	0.56

จากตาราง 7 แสดงความคิดเห็นของอาจารย์ผู้สอนวิชาบัญชี ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง
ในด้านสื่อการสอน โดยรวมมีปัญหาในระดับมาก ($\mu = 2.55$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ปัญหาที่
อาจารย์ผู้สอนวิชาบัญชีเห็นว่าเป็นปัญหาสูงสุดคือ งบประมาณในการจัดหาและจัดทำสื่อประกอบการเรียน
การสอนวิชาบัญชี ($\mu = 2.67$) รองลงมาคือ การใช้เครื่องมือวัสดุและอุปกรณ์การสอน ($\mu = 2.65$)

ตาราง 8 แสดงคะแนนเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัญหาการสอนของอาจารย์ผู้สอนวิชา
บัญชี ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล ด้านการวัดและประเมินผล
เป็นรายชื่อ

ด้านการวัดและประเมินผล	μ	σ
1. การปฏิบัติตามเกณฑ์การประเมินผล	2.45	0.65
2. ความสามารถในการกำหนดคะแนนในแต่ละจุดประสงค์ที่กำหนดไว้	2.35	0.64
3. ความเข้าใจในการให้คะแนนด้านจิตพิสัย	2.28	0.71
4. การทดสอบความรู้เดิมของนักศึกษา ก่อนเริ่มเรียนเนื้อหาใหม่	2.43	0.77
5. การทดสอบความรู้ภายหลังจากเรียนเนื้อหาแต่ละเรื่องจบ	2.41	0.73
6. การตรวจแบบฝึกหัดด้วยตนเอง	2.49	0.77
7. การสร้างข้อสอบได้ตรงตามจุดประสงค์ที่กำหนดไว้	2.44	0.74
8. ความสามารถในการสร้างข้อสอบมาตรฐานและการสร้างธนาคารข้อสอบ	2.72	0.74
9. ความสามารถในการวิเคราะห์ข้อสอบ	2.68	0.72
รวม	2.47	0.47

จากตาราง 8 แสดงความคิดเห็นของอาจารย์ผู้สอนวิชาบัญชี ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง
ในด้านการวัดและประเมินผล โดยรวมมีปัญหในระดับน้อย ($\mu = 2.47$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า
ปัญหาที่อาจารย์ผู้สอนวิชาบัญชีเห็นว่าเป็นปัญหาในระดับมาก และเป็นปัญหาสูงสุด คือ ความสามารถในการ
สร้างข้อสอบมาตรฐานและการสร้างธนาคารข้อสอบ ($\mu = 2.72$) รองลงมาคือ ความสามารถในการ
วิเคราะห์ข้อสอบ ($\mu = 2.68$) ส่วนข้ออื่นเป็นปัญหาในระดับน้อย

ตาราง 9 แสดงคะแนนเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัญหาการสอนของอาจารย์ผู้สอนวิชา
บัญชี ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล ด้านผู้เรียนเป็นรายข้อ

ด้านผู้เรียน	μ	σ
1. การขาดเรียนของนักศึกษา	2.15	0.59
2. การเตรียมอุปกรณ์การเรียนของนักศึกษา	2.35	0.58
3. การพูดคุยนในห้องเรียนของนักศึกษา	2.46	0.64
4. การตอบคำถามในห้องเรียนของนักศึกษา	2.41	0.66
5. การส่งแบบฝึกหัดไม่ตรงตามเวลาที่กำหนด	2.26	0.62
6. นักศึกษาใช้เวลาเรียนไปทำกิจกรรมอื่น ๆ	2.26	0.64
รวม	2.32	0.41

จากตาราง 9 แสดงความคิดเห็นของอาจารย์ผู้สอนวิชาบัญชี ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง
ในด้านผู้เรียน โดยรวมมีปัญหาในระดับน้อย ($\mu = 2.32$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ปัญหาที่อาจารย์
ผู้สอนวิชาบัญชีเห็นว่าเป็นปัญหาสูงสุดคือ การพูดคุยนในห้องเรียนของนักศึกษา ($\mu = 2.46$) รองลงมาคือ
การตอบคำถามในห้องเรียนของนักศึกษา ($\mu = 2.41$)

ตอนที่ 4 ผลการเปรียบเทียบปัญหาการสอนของอาจารย์ผู้สอนวิชาบัญชี ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล ในด้านการเตรียมการสอน ด้านเนื้อหาวิชา ด้านวิธีสอน ด้านสื่อการสอน ด้านการวัดและประเมินผล และด้านผู้เรียน โดยจำแนกตามตัวแปร เพศ วุฒิกการศึกษา ประสบการณ์ในการสอน และภาระงานสอนของอาจารย์ผู้สอน

ตาราง 10 การเปรียบเทียบปัญหาการสอนของอาจารย์ผู้สอนวิชาบัญชี ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล ในด้านการเตรียมการสอน ด้านเนื้อหาวิชา ด้านวิธีสอน ด้านสื่อการสอน ด้านการวัดและประเมินผล และด้านผู้เรียน โดยแบ่งตามเพศของอาจารย์ผู้สอน

ปัญหาการสอนของอาจารย์	ชาย N = 9		หญิง N = 84		Z
	μ	σ	μ	σ	
ด้านการเตรียมการสอน	2.15	0.38	2.41	0.44	-1.70
ด้านเนื้อหาวิชา	2.56	0.35	2.49	0.43	0.44
ด้านวิธีสอน	2.43	0.46	2.39	0.40	0.28
ด้านสื่อการสอน	2.57	0.68	2.54	0.55	0.12
ด้านการวัดและประเมินผล	2.39	0.24	2.48	0.48	-0.91 *
ด้านผู้เรียน	2.28	0.48	2.32	0.41	-0.29
รวม	2.40	0.31	2.44	0.33	-0.38

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 10 เมื่อเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยของปัญหาการสอนของอาจารย์ผู้สอนวิชาบัญชีระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงโดยรวมปรากฏว่าแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และเมื่อพิจารณาปัญหาการสอนของอาจารย์ผู้สอนวิชาบัญชีในแต่ละด้านพบว่า อาจารย์ผู้สอนวิชาบัญชีเพศชายและเพศหญิง มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการสอนวิชาบัญชีด้านการวัดและประเมินผลแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 11 การเปรียบเทียบปัญหาการสอนของอาจารย์ผู้สอนวิชาบัญชี ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง
สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล ในด้านการเตรียมการสอน ด้านเนื้อหาวิชา ด้านวิธีสอน ด้านสื่อการสอน
ด้านการวัดและประเมินผล และด้านผู้เรียน โดยแบ่งตามวุฒิการศึกษาของอาจารย์ผู้สอน

ปัญหาการสอนของอาจารย์	ปริญญาตรี N = 65		สูงกว่าปริญญาตรี N = 28		Z
	μ	σ	μ	σ	
ด้านการเตรียมการสอน	2.43	0.46	2.29	0.36	1.46
ด้านเนื้อหาวิชา	2.52	0.45	2.44	0.35	0.83
ด้านวิธีสอน	2.41	0.39	2.35	0.43	0.73
ด้านสื่อการสอน	2.56	0.56	2.49	0.56	0.59
ด้านการวัดและประเมินผล	2.51	0.49	2.38	0.40	1.31
ด้านผู้เรียน	2.35	0.41	2.24	0.42	1.19
รวม	2.47	0.35	2.36	0.26	1.40

จากตาราง 11 เมื่อเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยของปัญหาการสอนของอาจารย์ผู้สอนวิชาบัญชี
ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง โดยรวมปรากฏว่าแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และเมื่อ
พิจารณาปัญหาการสอนของอาจารย์ผู้สอนวิชาบัญชีในแต่ละด้านพบว่า อาจารย์ผู้สอนวิชาบัญชีที่มีวุฒิ
การศึกษาระดับปริญญาตรีและสูงกว่าปริญญาตรี มีปัญหาการสอนวิชาบัญชีแต่ละด้านแตกต่างกันอย่างไม่มี
นัยสำคัญทางสถิติเช่นเดียวกัน

ตาราง 12 การวิเคราะห์ความแปรปรวนปัญหาการสอนของอาจารย์ผู้สอนวิชาบัญชี ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล ในแต่ละด้าน จำแนกตามประสบการณ์ในการสอน ดังนี้

ปัญหาการสอนของอาจารย์	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
ด้านการเตรียมการสอน	ระหว่างกลุ่ม	2	101.63	50.81	4.48 *
	ภายในกลุ่ม	90	1021.68	11.35	
	รวม	92	1123.31		
ด้านเนื้อหาวิชา	ระหว่างกลุ่ม	2	6.64	3.32	0.28
	ภายในกลุ่ม	90	1033.32	11.48	
	รวม	92	1039.96		
ด้านวิธีสอน	ระหว่างกลุ่ม	2	5.99	2.99	0.37
	ภายในกลุ่ม	90	719.32	7.99	
	รวม	92	725.31		
ด้านสื่อการสอน	ระหว่างกลุ่ม	2	166.26	83.13	2.76
	ภายในกลุ่ม	90	2706.77	30.08	
	รวม	92	2873.03		
ด้านการวัดและประเมินผล	ระหว่างกลุ่ม	2	22.63	11.31	0.64
	ภายในกลุ่ม	90	1589.17	17.66	
	รวม	92	1611.80		

ตาราง 12 (ต่อ)

ปัญหาการสอนของอาจารย์	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
ด้านการผู้เรียน	ระหว่างกลุ่ม	2	8.99	4.49	0.73
	ภายในกลุ่ม	90	555.94	6.18	
	รวม	92	564.93		
รวม	ระหว่างกลุ่ม	2	706.10	353.05	1.42
	ภายในกลุ่ม	90	22322.55	248.03	
	รวม	92	23028.65		

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 12 เมื่อเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยของปัญหาการสอนของอาจารย์ผู้สอนวิชาบัญชี ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง โดยรวมปรากฏว่า แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ แต่เมื่อพิจารณาปัญหาการสอนของอาจารย์ผู้สอนวิชาบัญชีในแต่ละด้าน พบว่า อาจารย์ผู้สอนวิชาบัญชีที่มีประสบการณ์ในการสอนทั้ง 3 ระดับมีความเห็นเกี่ยวกับปัญหาการสอนวิชาบัญชี ในด้านการเตรียมการสอน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

และเพื่อให้ทราบความแตกต่างของปัญหาการสอน ของอาจารย์ผู้สอนวิชาบัญชี จำแนกตาม ประสบการณ์ในการสอนเป็นคู่ใดบ้าง ผู้วิจัยได้ใช้การทดสอบโดยวิธีการของ นิวแมน-คูลล์ ปรากฏ ผลเปรียบเทียบ ดังแสดงในตาราง 13

ตาราง 13 แสดงการทดสอบความแตกต่างคะแนนเฉลี่ยของปัญหาการสอน ของอาจารย์ผู้สอนวิชาชีพ
ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล ในด้านการเตรียมการสอน จำแนก
ตามประสบการณ์ในการสอน เป็นรายคู่

ประชากร	μ	เกินกว่า 10 ปีขึ้นไป	ต่ำกว่า 5 ปี	ตั้งแต่ 5-10 ปี
		2.2773	2.5341	2.5547
เกินกว่า 10 ปีขึ้นไป	2.2773	-	0.2568 *	0.2774
ต่ำกว่า 5 ปี	2.5341		-	0.0206
ตั้งแต่ 5-10 ปี	2.5547			-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผลการเปรียบเทียบจากข้อมูลตาราง 13 พบว่าอาจารย์ผู้สอนวิชาชีพที่มีประสบการณ์ใน
การสอนแตกต่างกันมีปัญหาการสอนด้านการเตรียมการสอนต่างกัน โดยอาจารย์ผู้สอนวิชาชีพที่มี
ประสบการณ์ในการสอนต่ำกว่า 5 ปี มีปัญหาการสอนแตกต่างจากอาจารย์ผู้สอนวิชาชีพที่มีประสบ-
การณ์การสอนเกินกว่า 10 ปีขึ้นไป อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 14 การเปรียบเทียบปัญหาการสอนของอาจารย์ผู้สอนวิชาบัญชี ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล ในด้านการเตรียมการสอน ด้านเนื้อหาวิชา ด้านวิธีสอน ด้านสื่อการสอน ด้านการวัดและประเมินผล และด้านผู้เรียน โดยแบ่งตามภาระงานสอนของอาจารย์ผู้สอน

ปัญหาการสอนของอาจารย์	ไม่เกิน 15 คาบ ต่อสัปดาห์ N = 29		เกินกว่า 15 คาบ ต่อสัปดาห์ N = 64		Z
	μ	σ	μ	σ	
ด้านการเตรียมการสอน	2.26	0.42	2.44	0.44	-1.85
ด้านเนื้อหาวิชา	2.40	0.38	2.54	0.43	-1.50
ด้านวิธีสอน	2.36	0.34	2.41	0.43	-0.54
ด้านสื่อการสอน	2.43	0.38	2.59	0.62	-1.58 *
ด้านการวัดและประเมินผล	2.36	0.36	2.52	0.49	-1.59
ด้านผู้เรียน	2.27	0.39	2.34	0.42	-0.71
รวม	2.35	0.28	2.47	0.34	-1.77

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 14 เมื่อเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยของปัญหาการสอนของอาจารย์ผู้สอนวิชาบัญชี ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง โดยรวมปรากฏว่าแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และเมื่อพิจารณาปัญหาการสอนของอาจารย์ผู้สอนวิชาบัญชีในแต่ละด้านพบว่า อาจารย์ผู้สอนวิชาบัญชีที่มีภาระงานสอนไม่เกิน 15 คาบต่อสัปดาห์ และภาระงานสอนเกินกว่า 15 คาบต่อสัปดาห์ มีความเห็นเกี่ยวกับปัญหาการสอนวิชาบัญชีด้านสื่อการสอนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตอนที่ 5 ปัญหาและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับปัญหาการสอนของอาจารย์ผู้สอนวิชาชีพ
ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล ในด้านต่าง ๆ ดังนี้

ตาราง 15 ปัญหาและข้อเสนอแนะของอาจารย์ผู้สอนวิชาชีพ ในแต่ละด้านที่มีจำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม
โดยเรียงตามค่าร้อยละ

ปัญหาและข้อเสนอแนะ	N = 93	
	จำนวนผู้ตอบ	ร้อยละ
<u>ด้านการเตรียมการสอน</u>		
<u>ปัญหา</u>		
1. อาจารย์ผู้สอนต้องทำหน้าที่พิเศษอื่น ๆ เช่นงานธุรการ งานการเงิน และงานกิจการนักศึกษา นอกเหนือจากการสอน ทำให้มีเวลาในการเตรียมการสอนไม่เพียงพอ	23	24.7
<u>ข้อเสนอแนะ</u>		
1. ควรมีการประชุมอาจารย์ในแผนกทุกครั้งก่อนเปิดเรียน	8	8.6
2. ควรปรับปรุงแผนการสอนให้เป็นปัจจุบัน	5	5.4
3. ให้มีการเชิญผู้ประกอบการมาร่วมประชุมเพื่อจัดเตรียมแผนการเรียนการสอน	2	2.2
<u>ด้านเนื้อหาวิชา</u>		
<u>ปัญหา</u>		
1. เนื้อหาวิชามีมาก ชั่วโมงที่จัดให้น้อย ทำให้ผู้สอนต้องเร่งรีบเพื่อสอนให้ครบตามหลักสูตร	9	9.6

ตาราง 15 (ต่อ)

สรุปปัญหาและข้อเสนอแนะ	N = 93	
	จำนวนผู้ตอบ	ร้อยละ
<u>ข้อเสนอแนะ</u>		
1. ควรส่งเสริมให้มีการฝึกอบรมความรู้ใหม่ ๆ เสมอเพื่อจะได้ทันกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลง	11	11.8
2. ไม่ควรเปลี่ยนแปลงวิชาที่สอนของอาจารย์ผู้สอนบ่อย ๆ เพื่อให้ผู้สอนได้มีโอกาสดันคว้า หาความรู้เพิ่มเติม	6	6.5
3. ควรมีการจัดประชุมเชิงปฏิบัติการแก่อาจารย์ผู้สอนวิชาบัญชีทุกระดับชั้นร่วมกับทุกวิทยาเขตเพื่อจะได้แลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์	5	5.4
4. ควรมีการปรับปรุงเนื้อหาวิชาให้ทันสมัยทุก 4 ปี ให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานและผู้ประกอบการ	2	2.2
<u>ด้านวิธีสอน</u>		
<u>ข้อเสนอแนะ</u>		
1. ควรเชิญวิทยากรที่มีความรู้และประสบการณ์มาบรรยาย ให้กับนักศึกษาฟัง	5	5.4
2. ควรมีการสอนแทรกคุณธรรมและจรรยาบรรณของนักบัญชี	3	3.2
<u>ด้านสื่อการสอน</u>		
<u>ปัญหา</u>		
1. งบประมาณเรื่องการสอนมีน้อย และมักไม่ได้รับความสนใจหรือสนับสนุนจากผู้เกี่ยวข้อง	4	4.3

ตาราง 15 (ต่อ)

สรุปปัญหาและข้อเสนอแนะ	N = 93	
	จำนวนผู้ตอบ	ร้อยละ
<u>ข้อเสนอแนะ</u> 1. ควรมีห้องปฏิบัติการทางบัญชีที่มีอุปกรณ์พร้อมให้นักศึกษา เข้ามา ทำกิจกรรมทางบัญชีร่วมกัน	10	10.8
<u>ด้านการวัดและประเมินผล</u> <u>ปัญหา</u> 1. วิชาเดียวกันใช้ผู้สอนหลายคนจึงมีความแตกต่างในแนวความคิด ด้านการออกข้อสอบ	7	7.5
<u>ข้อเสนอแนะ</u> 1. แนวทางการวัดผลควรให้สอดคล้องกับความยากง่ายของเนื้อหา วิชา	3	3.2
<u>ด้านผู้เรียน</u> <u>ปัญหา</u> 1. นักศึกษาไม่ทำแบบฝึกหัดด้วยตนเอง 2. นักศึกษาเข้าห้องเรียนไม่ตรงเวลา 3. นักศึกษาไม่มีสมาธิรบกวนครูอาจารย์	12 3 2	12.9 3.2 2.2

จากตาราง 15 ปัญหาและข้อเสนอแนะของอาจารย์ผู้สอนวิชาบัญชี นอกเหนือจากแบบสอบถาม

มีดังนี้

ด้านการเตรียมการสอน ข้อที่เป็นปัญหาคือ อาจารย์ผู้สอนต้องทำหน้าที่พิเศษอื่น ๆ เช่นงานธุรการ งานการเงิน และงานกิจการนักศึกษา นอกเหนือจากการสอนทำให้มีเวลาในการเตรียมการสอนไม่เพียงพอ โดยมีผู้ตอบแบบสอบถาม 23 คน คิดเป็นร้อยละ 24.7 ส่วนข้อเสนอแนะข้อที่มากที่สุดคือ ควรมีการจัดประชุมอาจารย์ในแผนกทุกครั้งก่อนเปิดเรียน โดยมีผู้ตอบแบบสอบถาม 8 คน คิดเป็นร้อยละ 8.6

ด้านเนื้อหาวิชา ข้อที่เป็นปัญหาคือ เนื้อหาวิชามีมากชั่วโมงที่จัดให้น้อยทำให้ผู้สอนต้องเร่งรีบเพื่อสอนให้ครบตามหลักสูตร โดยมีผู้ตอบแบบสอบถาม 9 คน คิดเป็นร้อยละ 9.6 ส่วนข้อเสนอแนะข้อที่มากที่สุดคือ ควรส่งเสริมให้มีการฝึกอบรมความรู้ใหม่ ๆ เสมอ เพื่อจะได้ทันกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลง โดยมีผู้ตอบแบบสอบถาม 11 คน คิดเป็นร้อยละ 11.8

ด้านวิธีสอน ข้อที่เป็นข้อเสนอแนะที่มากที่สุดคือ ควรเชิญวิทยากรที่มีความรู้และประสบการณ์มาบรรยายให้นักศึกษาฟัง โดยมีผู้ตอบแบบสอบถาม 5 คน คิดเป็นร้อยละ 5.4 รองลงมาคือ ควรมีการสอดแทรกคุณธรรมและจรรยาบรรณของนักบัญชี โดยมีผู้ตอบแบบสอบถาม 3 คน คิดเป็นร้อยละ 3.2

ด้านสื่อการสอน ข้อที่เป็นปัญหาคือ งบประมาณเรื่องสื่อการสอนมีน้อยและมักไม่ได้รับความสนใจหรือสนับสนุนจากผู้เกี่ยวข้อง โดยมีผู้ตอบแบบสอบถาม 4 คน คิดเป็นร้อยละ 4.3 ส่วนข้อเสนอแนะคือ ควรมีห้องปฏิบัติการทางบัญชีที่มีอุปกรณ์พร้อมให้นักศึกษาสามารถเข้ามาทำกิจกรรมทางบัญชีร่วมกัน โดยมีผู้ตอบแบบสอบถาม 10 คน คิดเป็นร้อยละ 10.8

ด้านการวัดและประเมินผล ข้อที่เป็นปัญหาคือ วิชาเดียวกันใช้ผู้สอนหลายคนจึงมีความแตกต่างกันแนวความคิดทางด้านการออกข้อสอบ โดยมีผู้ตอบแบบสอบถาม 7 คน คิดเป็นร้อยละ 7.5 ส่วนข้อเสนอแนะคือ แนวทางการวัดผลควรให้สอดคล้องกับความยากง่ายของเนื้อหาวิชา โดยมีผู้ตอบแบบสอบถาม 3 คน คิดเป็นร้อยละ 3.2

ด้านผู้เรียน ข้อที่ปัญหามากที่สุดคือ นักศึกษาไม่ทำแบบฝึกหัดด้วยตนเอง โดยมีผู้ตอบแบบสอบถาม 12 คน คิดเป็นร้อยละ 12.9 รองลงมาคือ นักศึกษาเข้าห้องเรียนไม่ตรงเวลา โดยมีผู้ตอบแบบสอบถาม 3 คน คิดเป็นร้อยละ 3.2

บทที่ 5

บทย่อ สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อศึกษาปัญหาการสอนของอาจารย์ผู้สอนวิชาบัญชี ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล ในด้านต่าง ๆ ดังนี้ คือ ด้านการเตรียมการสอน ด้านเนื้อหาวิชา ด้านวิธีสอน ด้านสื่อการสอน ด้านการวัดและประเมินผล และด้านผู้เรียน

2. เพื่อเปรียบเทียบปัญหาการสอนของอาจารย์ผู้สอนวิชาบัญชี ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล ตามเพศ วุฒิการศึกษา ประสบการณ์ในการสอน และภาระงานสอนที่ต่างกัน

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ได้แก่ อาจารย์ผู้สอนวิชาบัญชี ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล จำนวน 6 วิทยาเขต คือ วิทยาเขตพัฒนชัยการพระนคร วิทยาเขตบดินทรพิษ จักรวรรดิ วิทยาเขตบดินทรพิษ มหาเมฆ วิทยาเขตจักรพงษ์ภูวนารถ วิทยาเขตพระนครศรีอยุธยา วาสูกี และวิทยาเขตวังไกลกังวล รวมทั้งสิ้น 93 คน ซึ่งเป็นประชากรทั้งหมดในการเก็บรวบรวมข้อมูล ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2540

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถามซึ่งแบ่งเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลส่วนตัวของอาจารย์

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาการสอนของอาจารย์ผู้สอนวิชาบัญชี ระดับ

ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ประกอบด้วย 6 ด้าน ได้แก่ ด้านการเตรียมการสอน จำนวน 8 ข้อ

ด้านเนื้อหาวิชา จำนวน 8 ข้อ ด้านวิธีสอน จำนวน 7 ข้อ ด้านสื่อการสอน จำนวน 10 ข้อ ด้านการวัด

และประเมินผล จำนวน 9 ข้อ และด้านผู้เรียน จำนวน 6 ข้อ โดยสร้างแบบสอบถามเป็นแบบประเมินค่า

(Rating Scale) 4 ระดับ คือ มากที่สุด มาก น้อย น้อยที่สุด

ตอนท้ายของแบบสอบถามในแต่ละด้านเป็นคำถามปลายเปิด (Open Ended) เกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะ ความคิดเห็นทั่วไปเกี่ยวกับปัญหาการสอนของอาจารย์ผู้สอนวิชาบัญชี ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย ถึงผู้อำนวยการวิทยาเขตต่าง ๆ ทั้ง 6 วิทยาเขต ได้แก่ วิทยาเขตพัฒนชัยการพระนคร วิทยาเขตบดินทรพิมุข จักรวรรดิ วิทยาเขตบดินทรพิมุข มหาเมฆ วิทยาเขตจักรพงษ์ภูวนารถ วิทยาเขตพระนครศรีอยุธยา วาสกรี และวิทยาเขตวังไกลกังวล โดยผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง ได้แบบสอบถามคืนมา 93 ชุด จากจำนวน 93 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลได้ใช้วิธีการทางสถิติดังนี้

1. หาค่าร้อยละ
2. หาค่าเฉลี่ย (μ)
3. หาค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ)

4. วิเคราะห์ระดับปัญหาการสอนของอาจารย์ผู้สอนวิชาบัญชีทั้งโดยรวมเป็นรายด้าน และรายข้อ
5. วิเคราะห์เปรียบเทียบปัญหาการสอนของอาจารย์ผู้สอนวิชาบัญชีโดยรวมและแต่ละด้าน โดยจำแนกตามเพศ วุฒิกการศึกษา ประสบการณ์ในการสอน และภาระงานสอน โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One - Way Analysis of Variance) และทดสอบความแตกต่างระหว่างคู่ ตามวิธีของนิวแมน-คูลส์ ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาการสอนของอาจารย์ผู้สอนวิชาบัญชี ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล สรุปได้ดังนี้

1. สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

อาจารย์ผู้สอนวิชาบัญชีที่ตอบแบบสอบถามเป็นชายร้อยละ 9.7 เป็นหญิงร้อยละ 90.3 ส่วนใหญ่มีวุฒิกศึกษาระดับปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 69.9 ประสบการณ์ในการสอนเกินกว่า 10 ปีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 59.1 และมีภาระงานสอนเกินกว่า 15 คาบต่อสัปดาห์ คิดเป็นร้อยละ 68.8

2. ผลการศึกษา ปัญหาการสอนของอาจารย์ผู้สอนวิชาบัญชีระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล ในด้านการเตรียมการสอน ด้านเนื้อหาวิชา ด้านวิธีการสอน ด้านสื่อการสอน ด้านการวัดและประเมินผล และด้านผู้เรียน โดยรวมแล้วมีปัญหาอยู่ในระดับน้อย ($\mu = 2.43$) แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าปัญหาด้านสื่อการสอนเป็นปัญหาในระดับมาก และเป็นปัญหาสูงสุด ส่วนที่รองลงมาและเป็นปัญหาระดับน้อยคือ ด้านเนื้อหาวิชา ด้านการวัดและประเมินผล ด้านการเตรียมการสอน ด้านวิธีสอน และด้านผู้เรียน

3. ผลการเปรียบเทียบปัญหาการสอนของอาจารย์ผู้สอนวิชาบัญชี ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง โดยจำแนกตามเพศ วุฒิกการศึกษา ประสบการณ์ในการสอน และภาระงานสอน ได้ดังนี้

3.1 จำแนกตามเพศ พบว่า อาจารย์ผู้สอนวิชาบัญชีเพศชาย และเพศหญิง มีปัญหาเกี่ยว

กับการสอนโดยรวมแล้วแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านแล้วพบว่า อาจารย์ผู้สอนวิชาชีพพืชและพืชสวน มีปัญหาการสอน ด้านการวัดและประเมินผลแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3.2 จำแนกตามวุฒิการศึกษา พบว่า อาจารย์ผู้สอนวิชาชีพที่วุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรี และสูงกว่าระดับปริญญาตรี โดยรวมแล้วแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านแล้ว พบว่าอาจารย์ผู้สอนวิชาชีพที่วุฒิการศึกษาต่างกันมีปัญหาการสอนแตกต่างกัน อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

3.3 จำแนกตามประสบการณ์ในการสอน โดยแบ่งออกเป็น 3 ระดับคือ อาจารย์ผู้สอน วิชาชีพที่มีประสบการณ์ในการสอนต่ำกว่า 5 ปี, ตั้งแต่ 5-10 ปี และเกินกว่า 10 ปีขึ้นไป พบว่า มีความเห็นเกี่ยวกับปัญหาการสอนโดยรวมแล้วแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติแต่เมื่อพิจารณา เป็นรายด้านแล้วพบว่าอาจารย์ผู้สอนวิชาชีพที่มีประสบการณ์ในการสอนต่ำกว่า 5 ปี และอาจารย์ ผู้สอนวิชาชีพที่มีประสบการณ์ในการสอนเกินกว่า 10 ปีขึ้นไป มีปัญหาการสอนด้านการเตรียมการสอน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยอาจารย์ผู้สอนวิชาชีพที่มีประสบการณ์ในด้าน การสอนต่ำกว่า 5 ปี มีปัญหาการสอนด้านการเตรียมการสอนในระดับมาก ในขณะที่อาจารย์ผู้สอน วิชาชีพที่มีประสบการณ์ในการสอนเกินกว่า 10 ปี ขึ้นไปเห็นว่าเป็นปัญหาในระดับน้อย

3.4 จำแนกตามภาระงานสอน พบว่าอาจารย์ผู้สอนวิชาชีพที่มีภาระงานสอนไม่เกิน 15 คาบต่อสัปดาห์และเกินกว่า 15 คาบต่อสัปดาห์ มีความเห็นเกี่ยวกับปัญหาการสอนโดยรวมแล้วแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านแล้วพบว่าอาจารย์ผู้สอนวิชาชีพที่มีภาระงาน สอนไม่เกิน 15 คาบต่อสัปดาห์ และเกินกว่า 15 คาบต่อสัปดาห์มีปัญหาการสอนด้านสื่อการสอนแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยอาจารย์ผู้สอนวิชาชีพที่มีภาระงานสอนเกินกว่า 15 คาบต่อ สัปดาห์ มีปัญหาการสอนด้านสื่อการสอนในระดับมาก ในขณะที่อาจารย์ผู้สอนวิชาชีพที่มีภาระงานสอน ไม่เกิน 15 คาบต่อสัปดาห์ เห็นว่าเป็นปัญหาในระดับน้อย

4. ปัญหาและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม โดยสรุปจากคำถามปลายเปิดในแต่ละด้าน มีดังนี้

4.1 ด้านการเตรียมการสอน ปัญหาที่พบ คือ อาจารย์ผู้สอนต้องทำหน้าที่พิเศษอื่น ๆ ได้แก่ งานธุรการ งานการเงิน และงานกิจการนักศึกษา นอกเหนือจากการสอน ทำให้มีเวลาในการเตรียมการ

สอนไม่เพียงพอ ส่วนข้อเสนอแนะที่พบคือ ควรมีการประชุมอาจารย์ในแผนกทุกครั้งก่อนเปิดเรียน, ควรปรับปรุงแผนการสอนให้เป็นปัจจุบัน และให้มีการเชิญผู้ประกอบการมาร่วมประชุมเพื่อจัดเตรียมแผนการเรียนการสอน

4.2 ด้านเนื้อหาวิชา ปัญหาที่พบคือ เนื้อหาวิชามีมาก ชั่วโมงที่จัดให้น้อย ทำให้ผู้สอนต้องเร่งรีบเพื่อสอนให้ครบตามหลักสูตร ส่วนข้อเสนอแนะที่พบคือ การส่งเสริมให้มีการฝึกอบรมความรู้ใหม่ ๆ เสมอ เพื่อจะได้ทันกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลง, ไม่ควรเปลี่ยนแปลงวิชาที่สอนของอาจารย์ผู้สอนบ่อย ๆ เพื่อให้ผู้สอนได้มีโอกาสค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติม, ควรมีการจัดประชุมเชิงปฏิบัติการแก่อาจารย์ผู้สอนวิชาบัญชีทุกระดับชั้นร่วมกันทุกวิชา เขตเพื่อจะได้แลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์ และควรมีการปรับปรุงเนื้อหาวิชา ให้ทันสมัยสอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานและผู้ประกอบการ

4.3 ด้านวิธีการสอน ข้อเสนอแนะที่พบคือ ควรเชิญวิทยากรที่มีความรู้และประสบการณ์มาบรรยายให้นักศึกษาฟัง และควรมีการสอดแทรกคุณธรรม และจรรยาบรรณของนักบัญชี

4.4 ด้านสื่อการสอน ปัญหาที่พบคือ งบประมาณเรื่องสื่อการสอนมีน้อย และมักไม่ได้รับความสนใจ หรือสนับสนุนจากผู้เกี่ยวข้อง ส่วนข้อเสนอแนะที่พบคือ ควรมีห้องปฏิบัติการบัญชีที่มีอุปกรณ์พร้อมให้นักศึกษาสามารถเข้ามาทำกิจกรรมทางบัญชีร่วมกัน

4.5 ด้านการวัดและประเมินผล ปัญหาที่พบคือ วิชาเดียวกันใช้ผู้สอนหลายคน จึงมีความแตกต่างในแนวความคิดด้านการออกข้อสอบ ส่วนข้อเสนอแนะที่พบคือ แนวทางในการวัดผลควรให้สอดคล้องกับความง่ายของเนื้อหาวิชา

4.6 ด้านผู้เรียน ปัญหาที่พบคือ นักศึกษาไม่ทำแบบฝึกหัดด้วยตนเอง, นักศึกษาเข้าห้องเรียนไม่ตรงเวลา และนักศึกษาไม่มีสัมมาคารวะต่อครูอาจารย์

อภิปรายผล

ผลของการวิเคราะห์ข้อมูล สามารถนำมาอภิปรายผล ได้ดังนี้

1. ปัญหาการสอนของอาจารย์ผู้สอนวิชาบัญชี ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง มีปัญหาการสอนในด้านการเตรียมการสอน ด้านเนื้อหาวิชา ด้านวิธีสอน ด้านสื่อการสอน ด้านการวัดและ

ประเมินผล และด้านผู้เรียน โดยรวมอยู่ในระดับน้อย และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าปัญหาการสอนของอาจารย์ผู้สอนวิชาบัญชี ด้านสื่อการสอน เป็นปัญหาอยู่ในระดับมาก ส่วนด้านอื่นเป็นปัญหาอยู่ในระดับน้อย ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็น เพราะงบประมาณเรื่องสื่อการสอนมีน้อยและมักไม่ได้รับความสนใจหรือสนับสนุนจากผู้เกี่ยวข้อง อาจารย์ขาดทักษะในการใช้เครื่องมือวัสดุและอุปกรณ์ประกอบการสอน ขาดทักษะการเลือกสื่อให้เหมาะสมกับเนื้อหาวิชาบัญชี ขาดห้องเรียนที่มีวัสดุ อุปกรณ์ประกอบการสอนพร้อมประกอบกับสื่อการสอนไม่มีเพียงพอแก่นักศึกษา จึงทำให้การเรียนการสอนไม่บรรลุวัตถุประสงค์ตามที่กำหนดไว้ เพราะสื่อการสอนเป็นเครื่องมือที่ช่วยในการถ่ายทอดความรู้ ทักษะ และเจตคติจากผู้สอนให้แก่ผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนสามารถบรรลุวัตถุประสงค์การเรียนรู้ที่ตั้งไว้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สมศักดิ์ สรสินธุ์ (2540 : 119) ทำการวิจัยเรื่อง ปัญหาของอาจารย์เกี่ยวกับการเรียนการสอน โปรแกรมวิชาการจัดการทั่วไป ตามหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต ของมหาวิทยาลัยทวายดี ผลการวิจัยพบว่า ปัญหาการสอนของอาจารย์ผู้สอนโปรแกรมวิชาการจัดการทั่วไป โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง และพบต่อไปอีกว่าด้านการใช้สื่อการสอนมีปัญหามากที่สุด รองลงมาคือด้านเนื้อหาวิชา ด้านวิธีสอน และด้านการวัดและประเมินผล และสอดคล้องกับงานวิจัยของ สมนึก ประเสริฐपालิฉัตร (2532 : 182) ทำการวิจัยเรื่อง ความต้องการพัฒนาสมรรถภาพด้านการปฏิบัติการสอนของครูมัธยมศึกษา ในเขตการศึกษา 7 ผลการวิจัยพบว่า ครูมัธยมศึกษาในเขตการศึกษา 7 มีความต้องการพัฒนาสมรรถภาพด้านสื่อการเรียนการสอนอยู่ในระดับมาก เมื่อวิเคราะห์เป็นรายด้านสามารถอภิปรายได้ ดังนี้

1.1 ปัญหาการสอนของอาจารย์ผู้สอนวิชาบัญชี ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล ในด้านการเตรียมการสอน เมื่อพิจารณาโดยรวมและรายข้อพบว่า มีปัญหาอยู่ในระดับน้อย ปัญหาการสอนข้อที่อาจารย์ผู้สอนวิชาบัญชีมีความเห็นว่าเป็นปัญหาสูงสุด คือ สอนมากกว่า 2 วิชาในหนึ่งภาคเรียน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะอาจารย์ผู้สอนต้องใช้เวลาในการศึกษาค้นคว้า เพื่อเตรียมความพร้อมความมั่นใจในการสอนและช่วยให้การสอนได้เป็นไปตามลำดับขั้น ทำให้เด็กเกิดศรัทธาในตัวครู ดังนั้นถ้าอาจารย์ต้องสอนหลายวิชา จึงทำให้เตรียมการสอนได้ไม่บรรลุจุดประสงค์ ตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตร

1.2 ปัญหาการสอนของอาจารย์ผู้สอนวิชาบัญชี ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล ในด้านเนื้อหาวิชา เมื่อพิจารณาโดยรวมมีปัญหาอยู่ในระดับน้อย เมื่อแยกเป็นรายข้อพบว่า ปัญหาการสอนข้อที่อาจารย์ผู้สอนวิชาบัญชีมีความเห็นว่าเป็นปัญหาอยู่ในระดับมากและเป็นปัญหาสูงสุด

คือ มีการจัดอบรมความรู้เกี่ยวกับโปรแกรมสำเร็จรูปด้านบัญชี ทั้งนี้อาจเป็นเพราะอาจารย์ผู้สอนวิชาบัญชี เห็นความสำคัญในการอบรมความรู้เกี่ยวกับโปรแกรมสำเร็จรูปด้านบัญชี เพื่อพัฒนาให้มีความรู้ที่ทันสมัย เหมาะสมกับสถานการณ์ปัจจุบัน ดังที่ เครือวัลย์ ลิ้มอภิชาติ (2531 : 67-68) ได้กล่าวว่า เนื้อหาวิชานั้นต้องสอดคล้องกับสภาพความเป็นจริง เป็นแก่นสารของความรู้ในแต่ละสาขาวิชา มีความทันสมัย และถูกต้อง ส่วนในข้อความทันสมัยและเหมาะสมของเนื้อหาวิชา กับสถานการณ์ปัจจุบัน และข้อมีการจัดอบรมความรู้เพิ่มเติมในเนื้อหาวิชาที่สอน ที่เป็นปัญหาในระดับมากและปัญหารองลงมา อาจเป็นเพราะการที่อาจารย์ผู้สอนวิชาบัญชี จะสอนเนื้อหาวิชาใดแก่นักศึกษา จะต้องมีความรู้ความเข้าใจ และหมั่นศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมเกี่ยวกับเนื้อหาวิชาที่สอน จึงจะทำให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

1.3 ปัญหาการสอนของอาจารย์ผู้สอนวิชาบัญชี ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล ในด้านวิธีสอน เมื่อพิจารณาโดยรวมมีปัญหาลู่ในระดับน้อย เมื่อแยกเป็นรายข้อพบว่า ปัญหาการสอนข้อที่อาจารย์ผู้สอนวิชาบัญชีมีความเห็นว่าเป็นปัญหาระดับมากและเป็นปัญหาสูงสุด คือ การนำเทคนิคของวิธีสอนที่ทันสมัยมาสอนวิชาบัญชี ทั้งนี้อาจเป็นเพราะอาจารย์ผู้สอนวิชาบัญชีถือว่าวิธีสอนเป็นองค์ประกอบที่สำคัญประการหนึ่งที่จะทำให้ความมุ่งหมายของการศึกษากลายเป็นความจริง หากมีความสามารถนำวิธีการสอนที่ดีและเหมาะสมมาใช้ย่อมทำให้ผู้เรียนได้รับความรู้และความเข้าใจในบทเรียนมากขึ้น ดังที่ สุวัฒน์ วรานุสาสัน (2536 : 78) กล่าวว่า เทคนิคและวิธีสอนเป็นกิจกรรมการเรียนการสอนของครูที่พึงจัดให้กับนักเรียนเป็นองค์ประกอบสำคัญประการหนึ่ง ที่จะทำให้ความมุ่งหมายของการศึกษากลายเป็นความจริงขึ้นมาเปรียบเสมือนสะพานที่เชื่อมโยงระหว่างวัตถุประสงค์กับผลให้ต่อเนื่องกัน ส่วนในข้ออื่นเป็นปัญหาลู่ในระดับน้อย

1.4 ปัญหาการสอนของอาจารย์ผู้สอนวิชาบัญชี ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล ในด้านสื่อการสอน เมื่อพิจารณาโดยรวมมีปัญหาลู่ในระดับมาก เมื่อแยกเป็นรายข้อพบว่า ปัญหาการสอนที่อาจารย์ผู้สอนวิชาบัญชีมีความเห็นว่าเป็นปัญหาสูงสุดคือ งบประมาณในการจัดหาและจัดทำสื่อประกอบการเรียนการสอนวิชาบัญชี ทั้งนี้อาจเป็นเพราะสื่อการสอนที่มีอยู่ล้าสมัย ชำรุดทรุดโทรม ไม่มีประสิทธิภาพ มีจำนวนไม่เพียงพอแก่นักศึกษา งบประมาณในการจัดซื้อไม่เพียงพอต่อความต้องการของอาจารย์ จึงทำให้การเรียนการสอนไม่บรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ ส่วนในข้อการใช้เครื่องมือวัสดุ และอุปกรณ์ประกอบการสอน เป็นปัญหารองลงมา อาจเป็นเพราะอาจารย์ผู้สอนวิชาบัญชีเห็นความ

สำคัญในการใช้สื่อการสอนเป็นเครื่องมือในการถ่ายทอดความรู้ ทักษะ และเจตคติจากผู้เรียนสอนให้แก่ผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนสามารถบรรลุวัตถุประสงค์ การเรียนที่ดังไว้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อรอนงค์ อิงคะสุวนิชย์ (2530 : 225 - 234) ทำการวิจัยเรื่อง การใช้หลักสูตรการสื่อสารและการโฆษณา ระดับอนุปริญญา พุทธศักราช 2528 ในวิทยาลัยครู ผลการวิจัยพบว่า ด้านสื่อการสอนไม่เพียงพอ ห้องปฏิบัติการไม่เพียงพอ

1.5 ปัญหาการสอนของอาจารย์ผู้สอนวิชาชีพ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง

สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล ในด้านการวัดและประเมินผล เมื่อพิจารณาโดยรวมมีปัญหาคืออยู่ในระดับน้อย เมื่อแยกเป็นรายข้อพบว่า ปัญหาการสอนที่อาจารย์ผู้สอนวิชาชีพมีความเห็นว่าเป็นปัญหาคืออยู่ในระดับมาก และเป็นปัญหาสูงสุด คือความสามารถในการสร้างข้อสอบมาตรฐาน และการสร้างธนาคารข้อสอบ ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะการวัดประเมินผล เป็นส่วนสำคัญอีกส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนการสอน เพราะเป็นตัวบ่งชี้ และตรวจสอบระดับความสำเร็จของกิจกรรมต่าง ๆ จึงทำให้อาจารย์ผู้สอนวิชาชีพเห็นความสำคัญในการสร้างข้อสอบมาตรฐาน และธนาคารข้อสอบ ส่วนในข้อความสามารถในการวิเคราะห์ข้อสอบ เป็นปัญหาในระดับมาก และเป็นปัญหารองลงมา อาจเป็นเพราะอาจารย์ผู้สอนวิชาชีพมีความต้องการผลการวัดและประเมินผลไปพัฒนาการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ กิตติศักดิ์ สมุทรารักษ์ (2536 : 204) ทำการวิจัยเรื่องสภาพปัญหาและความต้องการในการพัฒนาการสอนของครูช่างอุตสาหกรรมที่สอนในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 7 ผลการวิจัยพบว่า ครูช่างอุตสาหกรรมมีปัญหาด้านวิธีการวัดผลและประเมินผลคือการสร้างข้อสอบมาตรฐาน และธนาคารข้อสอบ

1.6 ปัญหาการสอนของอาจารย์ผู้สอนวิชาชีพ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง

สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล ในด้านผู้เรียน เมื่อพิจารณาโดยรวมมีปัญหาคืออยู่ในระดับน้อย เมื่อแยกเป็นรายข้อพบว่าปัญหาการสอนข้อที่อาจารย์ผู้สอนวิชาชีพมีความเห็นว่าเป็นปัญหาสูงสุดคือ การพูดคุยในห้องเรียนของนักศึกษา ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะเมื่อนักศึกษาปฏิบัติตนอยู่ในระเบียบวินัย ความเป็นระเบียบเรียบร้อยภายในชั้นเรียนก็จะเกิดขึ้น การดำเนินกิจกรรมการเรียนการสอนก็จะเป็นไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ อาจารย์ผู้สอนสามารถดำเนินการสอนไปได้โดยไม่ต้องหยุดเพื่อมาอบรมหรือนักศึกษา อาจารย์และนักศึกษาต่างก็มีความสุขและมีสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน ส่วนในข้อที่รองลงมาก็คือ การตอบคำถามในห้องเรียนของ

นักศึกษา อาจเป็นเพราะอาจารย์ผู้สอนมีความเห็นว่าหากผู้เรียนมีความเฉื่อยชา ไม่ตั้งใจเรียน ไม่ได้ตอบปัญหาข้อซักถามในห้องเรียนจะเป็นปัญหาต่อการเรียนการสอน ทำให้ไม่บรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

2. ผลการเปรียบเทียบปัญหาการสอนของอาจารย์ผู้สอนวิชาบัญชี ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล ในด้านการเตรียมการสอน ด้านเนื้อหาวิชา ด้านวิธีสอน ด้านสื่อการสอน ด้านการวัดและประเมินผล และด้านผู้เรียน โดยจำแนกตามตัวแปรต่างๆ ดังนี้คือ

2.1 ผลการเปรียบเทียบปัญหาการสอนของอาจารย์ผู้สอนวิชาบัญชีที่มีเพศต่างกัน พบว่ามีปัญหาการสอนโดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าอาจารย์ผู้สอนวิชาบัญชี เพศชายและเพศหญิง มีปัญหาในด้านการวัดและประเมินผลแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และพบต่อไปอีกว่าอาจารย์ผู้สอนวิชาบัญชีเพศหญิง มีคะแนนเฉลี่ยของปัญหาสูงกว่า อาจารย์ผู้สอนวิชาบัญชีเพศชายซึ่งเป็นตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ จึงชี้ให้เห็นว่าเพศ ก็เป็นตัวแปรที่สำคัญตัวแปรหนึ่งที่มีผลทำให้อาจารย์ผู้สอนวิชาบัญชีมีปัญหาการสอนแตกต่างกัน ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะโดยลักษณะของเพศชายจะมีความเชื่อมั่นในตนเอง กล้าแสดงออก กล้าตัดสินใจ มากกว่าเพศหญิง ดังนั้นอาจเป็นสาเหตุหนึ่งที่อาจารย์ผู้สอนวิชาบัญชีเพศชายจึงมีปัญหาการสอนในด้านการวัดและประเมินผลน้อยกว่าอาจารย์ผู้สอนวิชาบัญชีที่เป็นเพศหญิง ตามที่ สุรีย์ มากบุญประสิทธิ์ (2534 : 80) ได้ศึกษาเรื่องภาพพจน์ต่อเพศชายและเพศหญิง และการตัดสินใจเกี่ยวกับลักษณะกล้าแสดงออกของเอกัตบุคคล พบว่าเพศชายมีลักษณะการแสดงออกมากกว่าเพศหญิง และสอดคล้องกับงานวิจัยของ สมนึก ประเสริฐपालิฉัตร (2532 : บทคัดย่อ) ที่พบว่า ครูชายกับครูหญิงมีความต้องการแตกต่างกันในด้านการวัดผลประเมินผลการเรียนการสอน

2.2 ผลการเปรียบเทียบปัญหาการสอนผู้สอนวิชาบัญชีที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน พบว่ามีปัญหาการสอนโดยรวมและในแต่ละด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ จึงชี้ให้เห็นว่าวุฒิการศึกษาไม่ได้เป็นตัวแปรที่ส่งผลให้มีปัญหาการสอนที่แตกต่างกัน ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะอาจารย์ผู้สอนส่วนใหญ่มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรี มีประสบการณ์ในการสอนเกินกว่า 10 ปีขึ้นไป ย่อมมีความเชี่ยวชาญ ในสาขาวิชาที่ตนสอนเป็นอย่างดี จึงทำให้มีปัญหาการสอนในด้านต่าง ๆ ไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ นางเยาว์ อุกุมพร (2540 : 65) ที่พบว่า ครูธุรกิจที่มีวุฒิการศึกษาต่างกันมีความต้องการนิเทศการสอนแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

2.3 ผลการเปรียบเทียบปัญหาการสอนของอาจารย์ผู้สอนวิชาบัญชีที่มีประสบการณ์ใน

การสอนต่างกัน พบว่า มีปัญหาการสอนโดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อาจารย์ผู้สอนวิชาบัญชีที่มีประสบการณ์ในการสอนทั้ง 3 ระดับ มีปัญหาการสอนในด้านการเตรียมการสอนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และพบต่อไปอีกว่าอาจารย์ผู้สอนวิชาบัญชีที่มีประสบการณ์ในการสอนต่ำกว่า 5 ปี มีค่าคะแนนเฉลี่ยของปัญหาสูงกว่า อาจารย์ผู้สอนวิชาบัญชีที่มีประสบการณ์ในการสอนเกินกว่า 10 ปีขึ้นไป ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ จึงชี้ให้เห็นว่า ประสบการณ์ในการสอนก็เป็นตัวแปรที่สำคัญตัวแปรหนึ่งที่มีผลทำให้อาจารย์ผู้สอนวิชาบัญชีมีปัญหาการสอนที่แตกต่างกัน ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะอาจารย์ผู้สอนวิชาบัญชีที่มีประสบการณ์ในการสอนเกินกว่า 10 ปีขึ้นไป มีความรู้ในเรื่องโครงสร้างของหลักสูตรระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขาวิชาบัญชี สามารถวิเคราะห์จุดประสงค์ และคำอธิบายรายวิชาในวิชาที่สอนได้ มีการเตรียมคำสอนตามเนื้อหาวิชาได้เป็นลำดับขั้นตอน สามารถกำหนดจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมและเขียนแผนการสอนได้ชำนาญกว่า อาจารย์ผู้สอนวิชาบัญชีที่มีประสบการณ์น้อยกว่า ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อภิภัฏ บุญศักดิ์เสรี (2534 : 1150 - 1154) ทำการวิจัยเรื่อง การสำรวจปัญหาความต้องการและความคิดเห็นต่อวิธีการเกี่ยวกับการพัฒนาสมรรถภาพด้านการสอนของครู-อาจารย์ โรงเรียนสารพัดช่างสมุทรปราการ ผลการวิจัยพบว่า ครู-อาจารย์ ส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับปริญญาตรี มีระยะเวลาที่สอนวิชาอาชีพมาแล้วมากกว่า 15 ปี มีปริมาณการสอน 21-30 คาบ/สัปดาห์ มีงานนอกเหนือจากการสอน คือ งานกิจการนักศึกษา อาจารย์ที่ปรึกษา และงานฝ่ายส่งเสริมการศึกษา ครู-อาจารย์ มีปัญหาเกี่ยวกับสมรรถภาพด้านการสอน ทั้หมดวิชาทฤษฎี และปฏิบัติ อยู่ในระดับน้อย โดยมีปัญหาหมวดวิชาทฤษฎีด้านการเตรียมการสอนเป็นปัญหาลำดับสูงสุด

2.4 ผลการเปรียบเทียบปัญหาการสอนของอาจารย์ผู้สอนวิชาบัญชีที่มีภาระงานสอนต่างกัน

พบว่า มีปัญหาการสอนโดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อาจารย์ผู้สอนวิชาบัญชีที่มีภาระงานสอนไม่เกิน 15 คาบต่อสัปดาห์ และเกินกว่า 15 คาบต่อสัปดาห์ มีปัญหาในด้านสื่อการสอนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และพบต่อไปอีกว่าอาจารย์ผู้สอนวิชาบัญชีที่มีภาระงานสอนเกินกว่า 15 คาบต่อสัปดาห์ มีค่าคะแนนเฉลี่ยของปัญหาสูงกว่า อาจารย์ผู้สอนวิชาบัญชีที่มีภาระงานสอนไม่เกิน 15 คาบต่อสัปดาห์ ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ จึงชี้ให้เห็นว่า

ภาระงานสอน ก็เป็นตัวแปรที่สำคัญตัวหนึ่งที่มีผลทำให้อาจารย์ผู้สอนวิชาบัญชีมีปัญหาการสอนแตกต่างกัน ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะอาจารย์ผู้สอนวิชาบัญชีส่วนใหญ่มีภาระงานสอนมาก อีกทั้งต้องทำงานพิเศษอื่น เช่น งานธุรการ งานการเงิน และงานกิจการนักศึกษา นอกเหนือจากงานสอนปกติ จึงทำให้มีเวลาไม่เพียงพอที่จัดทำ หรือพัฒนาสื่อการเรียนการสอน อีกทั้งงบประมาณในการจัดทำสื่อการสอนมีจำกัด สื่อการสอนที่มีอยู่คุณภาพไม่เหมาะสม จึงทำให้อาจารย์ผู้สอนวิชาบัญชีที่มีภาระงานสอนต่างกันมีปัญหาการสอนด้านสื่อการสอนแตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะทั่วไป

1.1 จากการวิจัยพบว่า อาจารย์ผู้สอนวิชาบัญชีส่วนใหญ่มีภาระงานสอนมากและต้องทำงานพิเศษอื่น เช่น งานธุรการ งานการเงิน และงานด้านกิจกรรมนักศึกษา นอกเหนือจากงานสอน สถาบันจึงควรจัดหาบุคลากรให้ทำงานธุรการ งานการเงิน โดยตรง เพื่ออาจารย์ผู้สอนจะได้มีเวลาในการศึกษาค้นคว้า ทดความรู้เพิ่มเติม ซึ่งเป็นอรรถทำให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

1.2 สถาบันควรสนับสนุนงบประมาณในการจัดหา และจัดทำสื่อประกอบการเรียนการสอนวิชาบัญชี รวมทั้งควรจัดอบรมอาจารย์ผู้สอนให้มีความรู้ความสามารถในการจัดทำ การใช้ และการบำรุงรักษาเครื่องมือ วัสดุ และอุปกรณ์ ประกอบการเรียนการสอน

1.3 สถาบันควรสนับสนุนให้อาจารย์ผู้สอนวิชาบัญชี เข้ารับการฝึกอบรม หรือสัมมนาทางวิชาการ เพื่อทันต่อสภาพการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป และควรจัดได้อาจารย์ผู้สอนวิชาบัญชีทุกวิทยาเขตได้ประชุมสัมมนาร่วมกันเพื่อแลกเปลี่ยนความรู้ และประสบการณ์ เพื่อจะได้นำมาปรับปรุงการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาปัญหาของนักศึกษาในการเรียนการสอนวิชาบัญชี เพื่อจะได้ทราบถึงแนวความคิดของนักศึกษาที่มีต่อการเรียนการสอนของอาจารย์ผู้สอนวิชาบัญชีในสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล

2.2 ควรศึกษาปัญหาการสอนของอาจารย์ผู้สอนวิชาอื่น ๆ เช่น สาขาวิชาภาษาธุรกิจ สาขาการตลาด สาขาวิชาเลขานุการ

מדחפסד

บรรณานุกรม

- ✓ กาญจนา คุณารักษ์. หลักสูตรและการพัฒนา. นครปฐม : มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2527.
- กิดานันท์ มลิทอง. เทคโนโลยีการศึกษาร่วมสมัย. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2531.
- กิตติศักดิ์ สมุทธารักษ์. สภาพปัญหาและความต้องการในการพัฒนาการสอนของครูช่างอุตสาหกรรม
ที่สอนในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 7. ปรินิพนธ์
กศ.ม. พิษณุโลก : มหาวิทยาลัยนเรศวร, 2536. ถ่ายเอกสาร.
- ✓ เครือวัลย์ ลีมอภิชาดิ. หลักและเทคนิคการจัดการฝึกอบรมและการพัฒนาแนวทางการวางแผนการ
เขียนโครงการและการบริหารโครงการ. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์สยามศิลป์การพิมพ์, 2531.
- จรัส คำรัตน์. ความต้องการในการพัฒนาการสอนของครูประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการ
ประถมศึกษาจังหวัดมหาสารคาม. ปรินิพนธ์ กศ.ม. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ มหาสารคาม, 2534. อัดสำเนา.
- จีระพันธ์ พูลรัตน์. เอกสารประกอบการสอนวิชาประมวลการเรียนรู้และหลักการสอน. กรุงเทพฯ :
ภาควิชาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2523.
- ✓ จ่านง พรายอัมม. เทคนิคการวัดและประเมินผลการเรียนรู้กับการสอนซ่อมเสริม. กรุงเทพฯ :
ไทยวัฒนาพานิช, 2529.
- จำเนียร จันท์งาม. การศึกษาปัญหาการเรียนการสอนตามหลักสูตรวิชาที่พระชะสิ้นในเรือนจำ
และทัณฑสถาน. ปรินิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประสานมิตร, 2536. อัดสำเนา.
- ทัศนีย์ ศุภเมธี. หลักสูตรและแบบเรียนประถมศึกษา. กรุงเทพฯ : ภาควิชาหลักสูตรและการสอน
วิทยาลัยครูธนบุรี, 2531.
- เทคโนโลยีราชมงคล, สถาบัน. หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขาวิชาการบัญชีหลักสูตร
ปรับปรุง พุทธศักราช 2536. กรุงเทพฯ : คณะกรรมการดำเนินการพัฒนาหลักสูตรและ
การสอนเทคโนโลยี สาขบริหารธุรกิจ. สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล, 2536.
- ธรรมบุญ ฤทธิมณี. "ทิศทางการจัดการศึกษา," ใน นิชพระราชทานปริญญาบัตรสถาบัน
เทคโนโลยีราชมงคล. กรุงเทพฯ : 19 - 20 กรกฎาคม 2533.

ชัชชัย ชัยจิรธากุล. จุดหมายสำหรับการเรียนการสอนและการพัฒนาหลักสูตรแนว

คิดและแนวปฏิบัติ. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์, 2527.

ธำรง บัวศรี. ทฤษฎีหลักสูตรการออกแบบและการพัฒนา. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์เอราวัณการพิมพ์, 2531.

นางเยาว์ อุกมพร. ความต้องการการนิเทศการสอนของครูธุรกิจ ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัด
กรมสามัญศึกษา ในเขตกรุงเทพมหานคร. ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัย

ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2540. อัดสำเนา.

นที เงินประยูร. "ทำอย่างไรครูจึงจะสอนดี," วารสารการศึกษา. 7(7) : 14 ; กรกฎาคม 2526.

✓ นิกา แนวบุญเนียร. หลักสูตรและการสอนธุรกิจศึกษา. กรุงเทพฯ : ภาควิชาบริหารธุรกิจ
คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2526.

ปรีชาพร วงศ์อนุตรโรจน์. การบริหารงานวิชาการ. กรุงเทพฯ : สหมิตรออฟเซต, 2535.

พงศ์ ทรดาล. การวางแผนการสอนอุตสาหกรรมศึกษาเชิงระบบ. กรุงเทพฯ : วิทยาลัยครู
พระนครศรี, 2531.

ไพฑูรย์ สีนลาวัฒน์. การพัฒนาการเรียนการสอนระดับอุดมศึกษา. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย, 2524.

ยุพิน พิพิธกุล. การเรียนการสอนคณิตศาสตร์. กรุงเทพฯ : บพิธการพิมพ์, 2523.

ภิญโญ สาธร. หลักการบริหารการศึกษา. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภา, 2526.

วากเกนเนอร์ และคนอื่น ๆ . วิธีสอนทั่วไป. กรุงเทพฯ : สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า
พระนครเหนือ, 2520.

วิชาการ, กรม. หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521. กรุงเทพฯ : กรมวิชาการ
กระทรวงศึกษาธิการ, 2532.

วิชัย แหวนเพชร. เทคนิคและวิธีสอนอุตสาหกรรมศึกษา. กรุงเทพฯ : คณะวิชาอุตสาหกรรมศึกษา
วิทยาลัยครูพระนครศรี, 2530.

- วิโรจน์ สารัตนะ. อนาคตทางการศึกษา แนวคิด ทฤษฎี และบทวิเคราะห์. กรุงเทพฯ : บริษัทอักษรการพิมพ์, 2532.
- สัจด์ อุทรานันท์. การจัดการเรียนการสอนอย่างเป็นระบบ. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2529.
- สมชาย วงศ์คล้าย. การสำรวจปัญหาและความต้องการเกี่ยวกับการพัฒนาสมรรถภาพด้านการสอนของครูช่างอุตสาหกรรมที่ทำการสอนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ในวิทยาลัยเทคนิคสังกัดกรมอาชีวศึกษา. วิทยานิพนธ์ ค.อ.ม. กรุงเทพฯ : สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ, 2530. อัดสำเนา.
- สมนึก ประเสริฐปาริฉัตร. ความต้องการพัฒนาสมรรถภาพด้านการปฏิบัติการสอนของครูมัธยมศึกษาในเขตการศึกษา 7. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร, 2532. อัดสำเนา.
- สมพงศ์ เกษมสิน. การบริหารงานบุคคลแผนใหม่. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช, 2526.
- สมศักดิ์ สรสินธุ์. ปัญหาของอาจารย์เกี่ยวกับการเรียนการสอน โปรแกรมวิชาการจัดการทั่วไปตามหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต ของมหาวิทยาลัยทวารวดี. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2540. อัดสำเนา.
- ลีทสา แสงมณี. ความสัมพันธ์ของผลการประเมินการสอนของอาจารย์ ระหว่างหัวหน้าภาควิชาอาจารย์ผู้สอน และนักศึกษาวิทยาลัยครู. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2526. อัดสำเนา.
- สุชาติ สิริสุขไพบูลย์. เทคนิคและวิธีการสอนวิชาชีพ. กรุงเทพฯ : สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ, 2527.
- สุทธิ จงประสิทธิ. อุตสาหกรรมศิลป์. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์, 2524.
- สุนทร จันทรศรี. การประถมศึกษา. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร, 2530.
- สุนันท์ สังข์อ่อง. สื่อการสอนและนวัตกรรมทางการศึกษา. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์, 2526.
- สุพจน์ สุภาพันธ์. ความต้องการพัฒนาบุคลากรของพนักงานครูโรงเรียนสังกัดเมืองพัทยา. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. ชลบุรี : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางแสน, 2528. อัดสำเนา.

สุริย์ มากบุญประสิทธิ์. ภาพพจน์ต่อเพศชายและเพศหญิง และการตัดสินใจเกี่ยวกับลักษณะ

กล้าแสดงออกของเอกบุคคณ. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย,
2534. อัดสำเนา.

สุวัฒน์ วรานุส้าน. เทคโนโลยีและนวัตกรรมทางการสอนอุตสาหกรรมศึกษา. พิษณุโลก :
มหาวิทยาลัยนเรศวร, 2536.

โสภณ โสมติ. "รูปแบบการสอนวิชาชีพ," สารพัฒนาหลักสูตร. 82 : 39 - 40 ; มกราคม
2532.

อรอนงค์ อิงคะสุมิชัย. การใช้หลักสูตรการสื่อสารและการโฆษณา ระดับอนุปริญญา พุทธศักราช
2528 ในวิทยาลัยครู. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย,
2530. อัดสำเนา.

อภิรักษ์ บุญศักดิ์เสรี. "การสำรวจปัญหา ความต้องการและความคิดเห็นต่อวิธีการเกี่ยวกับการ
พัฒนาสมรรถภาพด้านการสอนของครู-อาจารย์ โรงเรียนสารพัดช่างสมุทรปราการ,"
ใน เอกสารประกอบการประชุมทางวิชาการเรื่อง การวิจัยทางการศึกษา และการวิจัย
ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา เล่มที่ 2. หน้า 1150 - 1154. กรุงเทพฯ : สำนักงาน
คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี, 2534.

อภิญญา คุณเลิศดี. ปัญหาการสอนของครูคณิตศาสตร์ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ในเขตการ 9.
ปริญญาโท วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2534.
อัดสำเนา.

Batista, John R. Research in Education. 4th ed. Englewood Cliffs,
N.J. : Prentice Hall, 1976.

Best, John W. Research in Education. Englewood Cliffs, N.J. :
Prentice-Hall, 1970.

Borich, Gray D. The Appraisal of Teaching. Mass; Addison-Wesley
Publishing Company, 1977.

- Callahan, Joseph F. and Leonard H. Clark. Innovation and Issues in Education Planning for Competence. New York : Macmillan, 1977.
- Gibson, J.T. Psychology of the classroom. Englewood Cliffs, New Jersey : Prentice Hall, Inc., 1976.
- Good, Carter V. Dictionnary of Education. 3 rd ed. New York : McGraw Hill, 1973.
- Hill, Garth A. "In-Service Need Assessment for Utah Trade and Industrial Teachers," Dissertation Abstracts International. 40(7) : 3984-A ; January, 1980.
- Holmes, David Clark. "Teaching Competencies Needed by Trade and Industrial Teachers in Colorado, " Dissertation Abstracts International. 36(1) : 251-A ; July, 1975.
- Lehmenn, Irvin J. and Mehrens William. Educational Research Reading in Focus. New York : Holt Renchart and Wins Ton, 1971.
- Lindeman, Benjamin Henry. "A Study of Entry Level Competencies Needs by Mathematics Teachers of the Secondary School as Perceived by Selected Groups of Educators," Dissertation Abstracts. 38(7) : 4004-A ; 1977.
- Michalish, James E. Competencies for Teachers. Illinois : United States Office of Education, 1979.
- Urbanski, Joseph Valentine. "The Effects of Four E Strategies and the student's Relevant Knowledge on the Meaningful Learning of a Geometric Concept," Dissertation Abstracts. 42(8) : 3486-A ; 1981.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

หนังสือ

ที่ ทม. 1007/

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

มิถุนายน 2540

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์

เรียน ผู้อำนวยการวิทยาเขต

บัณฑิตวิทยาลัย ขอรับรองว่า นางพรศรี วรรณเมธี เป็นนิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอก
ธุรกิจศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

นิสิตผู้นี้มีความประสงค์จะมาติดต่อขอความสะดวกในการศึกษาค้นคว้า เพื่อทำวิทยานิพนธ์
เรื่อง ศึกษาปัญหาการสอนและความต้องการในการพัฒนาการสอนของอาจารย์ผู้สอนวิชาบัญชี ในระดับ
ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล

ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความควบคุมดูแลของ

รศ. ปรีชา ลิ้มไทย

ประธาน

อ. จุงใจ แสงพันธ์ุ

กรรมการ

สิ่งที่นิสิตใคร่ขอความอนุเคราะห์ คือ ขอให้อาจารย์ในแผนกวิชาบัญชี ตอบแบบสอบถามในระหว่าง
เดือนกรกฎาคม 2540 เพื่อเป็นข้อมูลในการทำวิทยานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าท่านจะกรุณาให้ความร่วมมือในครั้งนี้ และขอขอบพระคุณใน
ความช่วยเหลืออนุเคราะห์ใด ๆ ที่ท่านจะโปรดให้แก่นิสิตผู้นี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ลงชื่อ) ศิริยุภา พูลสุวรรณ

(นางสาวศิริยุภา พูลสุวรรณ)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 2584119

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

1 กรกฎาคม 2540

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรียน ท่านอาจารย์ผู้สอนวิชาบัญชี ที่นับถือ

ด้วยดิฉันนางพรศรี โรจน์เมฆี กำลังศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาเอกธุรกิจศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร และขณะนี้กำลังทำวิทยานิพนธ์เรื่อง ปัญหาการสอนของอาจารย์ผู้สอนวิชาบัญชี ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต

ดังนั้น ดิฉันจึงขอความอนุเคราะห์จากท่านได้โปรดกรอกแบบสอบถามเพื่อการวิจัย ซึ่งได้จัดทำคำชี้แจงการตอบแบบสอบถามเพื่อการวิจัยมาพร้อมหนังสือนี้ด้วยแล้ว โดยขอให้ท่านตอบแบบสอบถามให้ตรงกับความจริงมากที่สุด คำตอบของท่านจะถือเป็นความลับและจะไม่กระทบกระเทือนต่อท่านและผู้ใดทั้งสิ้น ดิฉันหวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงจะได้รับความร่วมมือจากท่านเป็นอย่างดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(นางพรศรี โรจน์เมฆี)

นิสิตปริญญาโทภาคพิเศษ วิชาเอกธุรกิจศึกษา

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

ภาคผนวก ข

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบแบบสอบถาม

ลำดับที่	ชื่อ – สกุล	ตำแหน่ง
1.	ดร.กรแก้ว อัจฉนวิจน์	ผู้อำนวยการสำนักวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์
2.	อาจารย์อุไร ชาคิกานนท์	หัวหน้าคณะวิชาบริหารธุรกิจ สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตเทคนิคกรุงเทพฯ
3.	อาจารย์พัฒนา ปานเทพอินทร์	หัวหน้าคณะวิชาบริหารธุรกิจ สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตปทุมธานี มหาเมฆ
4.	อาจารย์ศิวาภรณ์ ชุ่มเกษิณ	หัวหน้าแผนกวิชาบัญชี สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตปทุมธานี มหาเมฆ

ภาคผนวก ค

แบบสอบถามสำหรับการวิจัย

แบบสอบถามเพื่อการทำวิจัย

เรื่อง

ปัญหาการสอนของอาจารย์ผู้สอนวิชาบัญชี ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง

สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล

คำชี้แจงในการตอบแบบสอบถาม

1. แบบสอบถามฉบับนี้สร้างขึ้นเพื่อศึกษาปัญหาการสอนของอาจารย์ผู้สอนวิชาบัญชี ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล
2. แบบสอบถามแบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ
ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม
ตอนที่ 2 ปัญหาในการสอน
3. โปรดตอบแบบสอบถามตามความคิดเห็นที่เป็นจริงของท่าน เพราะคำตอบของท่านจะเป็นแนวทางในการปรับปรุง และพัฒนาการเรียนการสอน ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น คำตอบของท่านไม่มีผลกระทบหรือสร้างความเสียหายต่อตัวท่านและหน่วยงานของท่านแต่ประการใด

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของอาจารย์

คำชี้แจง โปรดขีดเครื่องหมาย / ใน () หน้าข้อความที่เป็นจริง

1. เพศ

() ชาย
() หญิง
2. วุฒิการศึกษาสูงสุด

() ระดับปริญญาตรี

() ระดับสูงกว่าปริญญาตรี
3. ประสบการณ์ในการสอนวิชาชีพ

() ต่ำกว่า 5 ปี

() ตั้งแต่ 5 - 10 ปี

() เกินกว่า 10 ปีขึ้นไป
4. ภาระงาน หมายถึงจำนวนคาบที่ท่านสอนรวมกับงานพิเศษอื่น ๆ ที่ได้รับมอบหมาย โดยคิดเป็นจำนวนคาบต่อสัปดาห์

() ไม่เกิน 15 คาบต่อสัปดาห์

() เกินกว่า 15 คาบต่อสัปดาห์

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาในการสอน

คำชี้แจง ขอให้ท่านพิจารณาข้อความแต่ละข้อที่กำหนดไว้ ว่ามีปัญหาระดับใดต่อข้อความเหล่านั้น แบ่งออกเป็น 4 ระดับ คือ มากที่สุด มาก น้อย และน้อยที่สุด โดยให้เลือกเพียงระดับเดียวต่อหนึ่งข้อความ และโปรดทำเครื่องหมาย / ลงในช่องให้ตรงกับความเป็นจริง ตามความคิดเห็นของท่าน

ข้อที่	ปัญหาด้านการเตรียมการสอน	ระดับปัญหา			
		มากที่สุด	มาก	น้อย	น้อยที่สุด
1	ความรู้ในเรื่องโครงสร้างของหลักสูตร ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขาวิชาการบัญชี.....				
2	การวิเคราะห์จุดประสงค์และคำอธิบายรายวิชาในวิชาที่สอน.....				
3	การกำหนดจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมในวิชาบัญชีที่สอน.....				
4	การเขียนแผนการสอน.....				
5	การเตรียมเครื่องมือ วัสดุ อุปกรณ์เพื่อใช้ในการสอน.....				
6	การเตรียมคำสอนตามเนื้อหาวิชาให้เป็นลำดับขั้นตอนก่อนทำการสอน.....				
7	การเตรียมแบบฝึกหัดพร้อมเฉลยก่อนการสอน.....				
8	สอนมากกว่า 2 วิชาในหนึ่งภาคเรียน.....				

ปัญหาและข้อเสนอแนะอื่น ๆ

.....

.....

.....

ข้อที่	ปัญหาด้านเนื้อหาวิชา	ระดับปัญหา			
		มากที่สุด	มาก	น้อย	น้อยที่สุด
1	การจัดลำดับรายวิชาให้ศึกษาก่อนหลังในหลักสูตร.....				
2	การจัดลำดับความยากง่ายของเนื้อหาวิชา.....				
3	ความทันสมัยและเหมาะสมของเนื้อหาวิชากับ สถานการณ์ปัจจุบัน.....				
4	จำนวนชั่วโมงเหมาะสมกับเนื้อหาวิชา.....				
5	มีความรู้ในเนื้อหาวิชาที่สอนลึกซึ้งแม่นยำและถูกต้อง..				
6	มีบุคลากรที่ช่วยเหลือและให้คำปรึกษาการสอนวิชาบัญชี				
7	มีการจัดอบรมความรู้เพิ่มเติมในเนื้อหาวิชาที่สอน.....				
8	มีการจัดอบรมความรู้เกี่ยวกับโปรแกรมสำเร็จรูป ด้านบัญชี.....				

ปัญหาและข้อเสนอแนะอื่น ๆ

ข้อที่	ปัญหาด้านวิธีสอน	ระดับปัญหา			
		มากที่สุด	มาก	น้อย	น้อยที่สุด
1	การนำเทคนิคของวิธีสอนที่ทันสมัยมาสอนวิชาบัญชี.....				
2	วิธีการสอนที่ใช้เหมาะสมกับจุดประสงค์การเรียนรู้.....				
3	การนำเข้าสู่บทเรียน.....				
4	การเสริมสร้างกำลังใจแก่นักศึกษา.....				
5	นักศึกษาช่วยกันสรุปสาระสำคัญของเรื่องนั้น ๆ หลัง จากการสอนเนื้อหาแต่ละตอนแล้ว.....				
6	ดำเนินการสอนเนื้อหาได้ครบถ้วนตามระยะเวลา ที่กำหนด.....				
7	การให้คำแนะนำนักศึกษาตามความสามารถของ แต่ละบุคคลนอกเวลาเรียน.....				

ปัญหาและข้อเสนอนี้

ข้อที่	ปัญหาด้านสื่อการสอน	ระดับปัญหา			
		มากที่สุด	มาก	น้อย	น้อยที่สุด
1	การจัดบริการด้านสื่อการเรียนการสอนในวิทยาเขต...				
2	งบประมาณในการจัดหาและจัดทำสื่อประกอบการ เรียนการสอนวิชาบัญชี.....				
3	การใช้เครื่องมือ วัสดุและอุปกรณ์ประกอบการสอน...				
4	การเลือกสื่อให้เหมาะสมกับเนื้อหาวิชาบัญชี.....				
5	สื่อการสอนที่ใช้กระตุ้นความสนใจของนักศึกษา.....				
6	ห้องเรียนที่มีวัสดุอุปกรณ์ประกอบการสอนพร้อม.....				
7	สื่อการสอนมีเพียงพอกับนักศึกษา.....				
8	คุณภาพของสื่อการสอนเหมาะสมกับระดับชั้นและ วุฒิภาวะของนักศึกษา.....				
9	มีหนังสือคู่มือ และเอกสารประกอบการเรียนการสอน เพียงพอ.....				
10	การบำรุงรักษาเครื่องมือวัสดุและอุปกรณ์ให้พร้อม ที่จะใช้สอนได้ทันที.....				

ปัญหาและข้อเสนอแนะอื่น ๆ

.....

ข้อที่	ปัญหาด้านการวัดและประเมินผล	ระดับปัญหา			
		มากที่สุด	มาก	น้อย	น้อยที่สุด
1	การปฏิบัติตามเกณฑ์การประเมินผล.....				
2	ความสามารถในการกำหนดคะแนนในแต่ละ จุดประสงค์ที่กำหนดไว้.....				
3	ความเข้าใจในการให้คะแนนด้านจิตพิสัย.....				
4	การทดสอบความรู้เดิมของนักศึกษา ก่อนเริ่มเรียน เนื้อหาใหม่.....				
5	การทดสอบความรู้ภายหลังจากเรียนเนื้อหาแต่ละ เรื่องจบ.....				
6	การตรวจแบบฝึกหัดด้วยตนเอง.....				
7	การสร้างข้อสอบได้ตรงตามจุดประสงค์ที่กำหนดไว้....				
8	ความสามารถในการสร้างข้อสอบมาตรฐานและ การสร้างธนาคารข้อสอบ.....				
9	ความสามารถในการวิเคราะห์ข้อสอบ.....				

ปัญหาและข้อเสนอแนะอื่น ๆ

.....

ข้อที่	ปัญหาด้านผู้เรียน	ระดับปัญหา			
		มากที่สุด	มาก	น้อย	น้อยที่สุด
1	การขาดเรียนของนักศึกษา.....				
2	การเตรียมอุปกรณ์การเรียนของนักศึกษา.....				
3	การพูดคุยในห้องเรียนของนักศึกษา.....				
4	การตอบคำถามในห้องเรียนของนักศึกษา.....				
5	การส่งแบบฝึกหัดไม่ตรงตามเวลาที่กำหนด.....				
6	นักศึกษาใช้เวลาเรียนไปทำกิจกรรมอื่น ๆ				

ปัญหาและข้อเสนอแนะอื่น ๆ

.....

.....

.....

.....

*** ขอขอบคุณในการให้ความร่วมมือตอบแบบสอบถามฉบับนี้ ***

ภาคผนวก ง

หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขาวิชาบริหารธุรกิจ วิชาการบัญชี
สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล กระทรวงศึกษาธิการ พุทธศักราช 2536

ความมุ่งหมายของหลักสูตร
ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขาวิชาบริหารธุรกิจ
สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล
กระทรวงศึกษาธิการ
พุทธศักราช 2536

1. เพื่อพัฒนากำลังคนระดับกลางด้านบริหารธุรกิจ ให้มีความรู้ความสามารถด้านวิชาชีพ เพื่อเป็นนักปฏิบัติการเชิงวิชาการในงานบริหารธุรกิจทั่วไป และให้ความชำนาญในการปฏิบัติงาน เฉพาะสาขา ได้แก่ การตลาด การโฆษณา การเลขานุการ การจัดการ การบัญชี การเงิน คอมพิวเตอร์ธุรกิจ ภาษาธุรกิจ การโรงแรม การท่องเที่ยว และอื่น ๆ ผู้สำเร็จการศึกษาจะมีชื่อ เรียกตามความชำนาญเฉพาะสาขานั้น ๆ

2. เพื่อฝึกอบรมให้มีความคิดริเริ่ม มีกึ๋นสื่อนในการค้นคว้า ปรับปรุงตนเองให้ก้าวหน้า อยู่เสมอ สามารถแก้ปัญหาด้วยหลักการและเหตุผล ปฏิบัติงานด้วยหลักวิชาการที่มีการวางแผนและ ควบคุมอย่างรอบคอบ ที่จะก่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ ตามเป้าหมายอย่างประหยัด รวดเร็ว ตรงต่อเวลา และมีคุณภาพ

3. เพื่อปลูกฝังคุณธรรม ความมีระเบียบวินัย ความซื่อสัตย์สุจริต ความขยันหมั่นเพียร ความสำนึกในจรรยาอาชีพ ความรับผิดชอบต่อหน้าที่และสังคม

4. เพื่อสามารถนำความรู้ความชำนาญที่ได้รับนำไปประกอบกิจการของตนเองและประกอบ สัมมาอาชีพอย่างมีประสิทธิภาพ

หลักการของหลักสูตร

1. กล่าวนำ:

การพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ จะดำเนินการไปด้วยดี จำเป็นที่จะต้องให้ความสำคัญในการพัฒนากำลังคนระดับกลางด้านบริหารธุรกิจ ทั้งนี้ ก็เพราะสภาพปัจจุบันกำลังคนระดับกลางด้านบริหารธุรกิจที่มีไม่เพียงพอ และยังไม่สนองตอบกับความต้องการของตลาดแรงงาน อันเนื่องมาจากสาเหตุที่น่าับประการ ฉะนั้นปัจจัยที่จะต้องนำมาพิจารณาเป็นอันดับแรกก็คือ การให้การศึกษาแก่บุคลากรของประเทศ ให้ตรงกับความต้องการของตลาดแรงงาน องค์ประกอบที่สำคัญจะให้บรรลุเป้าหมายนั้นก็คือ การพัฒนาหลักสูตรระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงนั่นเอง

สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล ตระหนักถึงความสำคัญของหลักสูตร จึงได้ทำการพัฒนาหลักสูตร อยู่เสมอ เพื่อให้ได้หลักสูตรที่เหมาะสมในอันที่จะผลิตผู้สำเร็จการศึกษาที่มีความรู้ ความสามารถ และมีคุณลักษณะที่สอดคล้องกับความต้องการของกำลังคนในปัจจุบัน รวมทั้งคำนึงถึงหลักสูตรที่จะสามารถนำไปใช้ได้เป็นอย่างดีเหมาะสมกับสถานการณ์และสภาพของสถานศึกษาด้วย อันจะก่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์สัมความมุ่งหมายของหลักสูตรได้อย่างมีประสิทธิภาพ

หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขาวิชาบริหารธุรกิจ สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล พุทธศักราช 2536 ได้ปรับปรุงและพัฒนาโดยอาศัยข้อมูลหลัก 4 ประการ คือ

1. การปรับปรุงหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขาวิชาบริหารธุรกิจ สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล จัดทำโดยคณะผู้บริหารการศึกษา นักวิชาการ จากคณะบริหารธุรกิจและจากวิทยาเขตสายบริหารธุรกิจ สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล ผู้แทนจากหน่วยราชการ รัฐวิสาหกิจ และนักธุรกิจ ผู้ใช้บุคลากรจากสถาบันฯ

2. การรวบรวมข้อมูลที่ได้รับจากการวิจัย การสำรวจความต้องการของตลาดแรงงาน รวมทั้งลักษณะงานที่ต้องการ เป็นข้อมูลในการพัฒนาในเนื้อหาของหลักสูตรรายวิชา และการจัดโครงสร้างของหลักสูตรนี้

3. ข้อคิดเห็นจากการประชุมสัมมนาคณาจารย์ในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง

สาขาวิชาบริหารธุรกิจ ข้อคิดเห็นจากการประชุมสัมมนาอาจารย์ทางการบริหารธุรกิจระดับอุดมศึกษาทั่วประเทศ รวมทั้งสภาวะสังคม เศรษฐกิจ ธุรกิจ การเปลี่ยนแปลงด้านเทคโนโลยีในปัจจุบันและอนาคตเป็นแนวทางในการพัฒนาหลักสูตรให้มีทิศทางเดียวกัน

4. ข้อคิดเห็นจากการสำรวจ และการอภิปรายของผู้ชำนาญการ นักวิชาการด้านบริหารธุรกิจ และผู้เชี่ยวชาญในวงการธุรกิจ

จากข้อมูล 4 ประการนี้ จึงได้มีการปรับปรุงหลักสูตรระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขาวิชาบริหารธุรกิจ ในเรื่องโครงสร้าง สัดส่วน โปรแกรมการเรียน รวมทั้งพัฒนาหลักสูตรรายวิชา

2. โครงสร้างของหลักสูตร

ความมุ่งหมายของหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขาวิชาบริหารธุรกิจ ได้พัฒนาให้สอดคล้องกับปรัชญาการจัดการศึกษาของสถาบันฯ ในการที่จะพัฒนากำลังคนระดับกลางด้านบริหารธุรกิจ โดยมุ่งที่จะให้ผู้สำเร็จการศึกษาสามารถประกอบอาชีพทางด้านบริหารธุรกิจ โดยแบ่งเป็นวิชาชีพเฉพาะ/วิชาเอกต่าง ๆ เพื่อให้ผู้สำเร็จการศึกษามีความรู้ความสามารถในวิชาเอกนั้น ๆ ได้เป็นอย่างดี นอกจากนี้หลักสูตรยังได้วางแนวทางของแต่ละวิชาชีพเฉพาะ/วิชาเอกไว้ 2 แนวทาง คือ

ก. แนวทางกว้าง เพื่อให้ผู้สำเร็จการศึกษาได้มีความรู้ความสามารถนำไปประกอบอาชีพได้มากกว่าหนึ่งวิชาชีพเฉพาะ/วิชาเอก โดยเลือกวิชาชีพเฉพาะ/วิชาเอกอื่นเป็นวิชาโท หรืออาจเลือกรายวิชาต่าง ๆ ในลักษณะทั่วไปก็ได้

ข. แนวทางเฉพาะงาน เพื่อให้ผู้สำเร็จการศึกษาได้มีความรู้ความสามารถ ความชำนาญเฉพาะงานเพื่อนำไปประกอบอาชีพได้เป็นอย่างดีในวิชาชีพเฉพาะ/วิชาเอกนั้น ๆ

หลักสูตรนี้เปิดโอกาสให้ผู้เข้าศึกษาได้เลือกแผนการเรียนต่าง ๆ ได้ 10 วิชาชีพเฉพาะ วิชาเอก และอาจเลือกแนวทางกว้างหรือเฉพาะงาน ตามโครงสร้างหลักสูตรดังนี้

1. วิชาพื้นฐาน	ไม่น้อยกว่า	20	หน่วยกิต
2. วิชาชีพ	ไม่น้อยกว่า	63	หน่วยกิต
- วิชาชีพพื้นฐาน	ไม่น้อยกว่า	24	หน่วยกิต
- วิชาชีพเฉพาะ/วิชาเอก	ไม่น้อยกว่า	27	หน่วยกิต
- วิชาชีพเลือก	ไม่น้อยกว่า	12	หน่วยกิต
3. วิชาเลือกเสรี	ไม่น้อยกว่า	<u>3</u>	หน่วยกิต
จำนวนหน่วยกิตตลอดหลักสูตร	ไม่น้อยกว่า	<u>86</u>	หน่วยกิต

3. วิชาชีพเฉพาะ/วิชาเอก

หลักสูตรระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขาวิชาบริหารธุรกิจ แบ่งออกเป็นวิชาชีพเฉพาะ/วิชาเอก 10 วิชา ดังนี้

1. วิชาการตลาด (กต)	6. วิชาการเงิน (กง)
2. วิชาการโฆษณา (กข)	7. วิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ (คช)
3. วิชาการเลขานุการ (กค)	8. วิชาภาษาธุรกิจ (ภช)
4. วิชาการจัดการ (กจ)	9. วิชาการโรงแรม (รร)
5. วิชาการบัญชี (กบ)	10. วิชาการท่องเที่ยว (ทท)

4. วิชาชีพเลือก

ผู้เข้าศึกษาสามารถเลือกวิชาชีพเลือกได้ 3 แนวทาง คือ

1. ผู้ศึกษาในรายวิชาชีพเฉพาะ/วิชาเอกใด อาจเลือกวิชาชีพเลือกในวิชาชีพเฉพาะ/วิชาเอกนั้น ๆ ไม่น้อยกว่า 12 หน่วยกิต
2. ผู้ศึกษาในวิชาชีพเฉพาะ/วิชาเอกใด อาจเลือกรายวิชาในวิชาชีพเฉพาะ/วิชาเอกอื่นเป็นวิชาโท ไม่น้อยกว่า 15 หน่วยกิต
3. ผู้ศึกษาในวิชาชีพเฉพาะ/วิชาเอกใด อาจเลือกวิชาชีพเลือกในลักษณะทั่วไปในรายวิชาที่อยู่ในรายวิชาชีพเฉพาะ/วิชาเอกใด ๆ ก็ได้ ไม่น้อยกว่า 12 หน่วยกิต

5. แผนการเรียน

หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขาวิชาบริหารธุรกิจ ได้กำหนดแผนการเรียนในรูปแบบต่าง ๆ โดยมีชื่อเรียกแผนการเรียนตามวิชาชีพเฉพาะ/วิชาเอกที่เลือกศึกษา

6. ควบคู่การศึกษา

ผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขาวิชาบริหารธุรกิจใช้อักษรย่อ "ปวส." และระบุวิชาชีพเฉพาะ/วิชาเอก ต่อท้ายดังต่อไปนี้

- 6.1 ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง - การตลาด
ใช้อักษรย่อ ปวส. - การตลาด
- 6.2 ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง - การโฆษณา
ใช้อักษรย่อ ปวส. - การโฆษณา
- 6.3 ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง - การเลขานุการ
ใช้อักษรย่อ ปวส. - การเลขานุการ
- 6.4 ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง - การจัดการ
ใช้อักษรย่อ ปวส. - การจัดการ
- 6.5 ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง - การบัญชี
ใช้อักษรย่อ ปวส. - การบัญชี
- 6.6 ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง - การเงิน
ใช้อักษรย่อ ปวส. - การเงิน
- 6.7 ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง - คอมพิวเตอร์ธุรกิจ
ใช้อักษรย่อ ปวส. - คอมพิวเตอร์ธุรกิจ
- 6.8 ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง - ภาษาธุรกิจ
ใช้อักษรย่อ ปวส. - ภาษาธุรกิจ
- 6.9 ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง - การโรงแรม
ใช้อักษรย่อ ปวส. - การโรงแรม
- 6.10 ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง - การท่องเที่ยว
ใช้อักษรย่อ ปวส. - การท่องเที่ยว

7. การจัดการศึกษา

ปีการศึกษาหนึ่งแบ่งเป็น 2 ภาคการศึกษาปกติ และอาจจัดให้มีการศึกษาภาคฤดูร้อนได้ ในภาคการศึกษาปกติภาคการศึกษาหนึ่งมีเวลาเรียน 18 สัปดาห์ สำหรับภาคฤดูร้อนให้จัด 6 - 9 สัปดาห์ โดยเพิ่มจำนวนคาบเรียนในแต่ละสัปดาห์ของแต่ละรายวิชาให้มีจำนวนคาบเรียนครบตาม หลักสูตร และควรถือหลักการจัดแผนการเรียนในแต่ละภาคการศึกษา ดังนี้

1. จัดแบ่งรายวิชาแต่ละภาคการศึกษา โดยกระจายภาระของผู้สอนและผู้เรียนให้เหมาะสม
2. จัดตามลำดับรายวิชาก่อนหลังตามเกณฑ์หลักสูตร
3. ภาคการศึกษาหนึ่ง ๆ ควรจัดดังนี้
 - 3.1 หน่วยกิต ไม่เกิน 25 หน่วยกิต
 - 3.2 จำนวนคาบเรียน ไม่เกิน 30 คาบต่อสัปดาห์
4. วิทยาเขตหรือสถานศึกษาหนึ่ง ๆ ไม่จำเป็นต้องใช้แผนการเรียนเหมือนกัน
5. การเปิดหลักสูตรวิชาชีพเฉพาะ/วิชาเอก ต้องขออนุมัติสถาบันฯ
6. การเปิดวิชาชีพเลือกเป็นวิชาโท ต้องขออนุมัติจากผู้อำนวยการวิทยาเขตหรือสถาบันฯ
7. การเปิดรายวิชาที่ไม่ระบุไว้ในหนังสือหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขาวิชา

บริหารธุรกิจ ต้องเสนอสถาบันฯ พิจารณา

8. การบริหารหลักสูตร

การบริหารหลักสูตรในแต่ละสถานศึกษา ให้มีคณะผู้ทำงานด้านการบริหารหลักสูตร ประกอบด้วย

1. ให้ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ และ/หรือ หัวหน้าคณะวิชาเป็นประธาน หัวหน้าแผนกวิชาเป็นกรรมการ มีหน้าที่ควบคุม การจัดโปรแกรมการเรียนในแต่ละวิชาชั้นเฉพาะ/วิชาเอก
2. แต่ละแผนกวิชาอาจมีสาขางานหลายสาขา หรืออาจแบ่งส่วนงานในแผนกวิชาเป็นหมวดวิชาตามสาขางานนั้น ๆ
3. การแบ่งความรับผิดชอบรายวิชาในคณะ ให้ระบุด้วยรหัสรายวิชา

9. หลักสูตรรายวิชา

การจัดหลักสูตรรายวิชา จะต้องประกอบด้วยเนื้อหาวิชานั้น ๆ จำนวนหน่วยเรียน ระยะเวลาในการศึกษา และบทเรียน ซึ่งมุ่งถึงการฝึกทักษะในพฤติกรรมการเรียนรู้ ให้มีสมรรถฐาน (Competency) ครอบคลุม พุทธิพิสัย จิตพิสัย และทักษะพิสัย ตามหลักการศึกษาแบบสมรรถฐานและ เน้นถึงคุณลักษณะที่จำเป็นทั้งในด้านเจตคติหรือกิจนิสัย

10. การกำหนดหน่วยกิตและเวลาเรียนของแต่ละรายวิชา

1. ชั่วโมงเรียนทฤษฎี 1 คาบเรียนต่อสัปดาห์ เท่ากับ 1 หน่วยกิต
2. ชั่วโมงปฏิบัติการในห้องเรียน หรือ ห้องทดลอง หรือ ห้องปฏิบัติการ 2 - 3 คาบเรียนต่อสัปดาห์ เท่ากับ 1 หน่วยกิต
3. ชั่วโมงฝึกงานในกิจการอุตสาหกรรมหรือธุรกิจ ๕ แห่งประกอบการไม่น้อยกว่า 200 ชั่วโมง ไม่มีหน่วยกิต
4. หน่วยกิตตลอดหลักสูตรต้องไม่ต่ำกว่า 80 หน่วยกิต และไม่เกิน 88 หน่วยกิต

11. การจัดชั่วโมงเรียน

การจัดชั่วโมงเรียนเป็นไปตามเกณฑ์หลักสูตรที่สถาบันฯ กำหนดไว้

เกณฑ์การศึกษา

1. คุณสมบัติของผู้เข้าศึกษาค่อ

1.1 เป็นผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ในสาขาวิชาที่หลักสูตรกำหนด หรือเทียบเท่า

1.2 เป็นผู้สอบผ่านการคัดเลือก และ/หรือ คัดเลือกตามเกณฑ์ที่สถานศึกษากำหนด

1.3 เป็นผู้ที่มีคุณสมบัติเฉพาะอื่น ๆ ที่กำหนดไว้ในระเบียบการสอบคัดเลือก และ/หรือ คัดเลือกตามเกณฑ์ที่สถานศึกษากำหนด

สถานศึกษาหรือวิทยาเขตอาจรับโอนนักศึกษา ปวส. ที่ยังไม่สำเร็จการศึกษาเข้าศึกษาต่อได้ แต่ทั้งนี้จะต้องเป็นไปตามระเบียบปฏิบัติว่าด้วยการรับโอนนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง พุทธศักราช 2527 สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล

2. การขึ้นทะเบียนนักศึกษา

ผู้ที่ได้ผ่านการสอบคัดเลือก และ/หรือ คัดเลือกแล้วจะต้องขึ้นทะเบียนเป็นนักศึกษาในสังกัดสถานศึกษาหรือวิทยาเขตนั้น พร้อมทั้งชำระเงินค่าขึ้นทะเบียนเป็นนักศึกษาตามระเบียบของสถานศึกษา และเมื่อนักศึกษาถูกถอนทะเบียนจากการเป็นนักศึกษา อันเนื่องจากผลการเรียนหรือประพฤติตนขัดต่อระเบียบใด ๆ ของสถานศึกษาหรือวิทยาเขต นักศึกษาจะกลับมีสภาพเป็นนักศึกษาใหม่ต่อเมื่อได้รับอนุมัติจากผู้อำนวยการสถานศึกษาหรือวิทยาเขต และให้ขึ้นทะเบียนเป็นนักศึกษาใหม่

3. การลงทะเบียนเรียน

นักศึกษาจะต้องลงทะเบียนเรียนในรายวิชาต่าง ๆ ตามแผนการเรียนของหลักสูตรที่สถานศึกษาหรือวิทยาเขต ได้จัดไว้โดยได้รับความเห็นชอบของสถาบันฯ หรือสถานศึกษา

4. ระหว่างการศึกษา

นักศึกษาจะต้องปฏิบัติตามระเบียบข้อบังคับต่าง ๆ ที่สถาบันฯ และสถานศึกษาหรือวิทยาเขตกำหนด ผู้ที่ขาดคุณสมบัติหรือปฏิบัติผิดระเบียบจะได้รับการลงโทษตามกรณีที่ได้ระบุไว้ในระเบียบข้อบังคับนั้น ๆ

5. การประเมินผลการศึกษา

การประเมินผลและการตัดสินผลสำเร็จการศึกษา ให้เป็นไปตามระเบียบสถาบันฯ ว่าด้วย การประเมินผลการศึกษาตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง

6. เกณฑ์หลักสูตร

หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขาวิชาบริหารธุรกิจ ประกอบด้วยวิชาชีพเฉพาะ/ วิชาเอกต่าง ๆ ซึ่งนักศึกษาอาจเลือกศึกษาแผนการเรียนในแนวกว้างหรือแนวเฉพาะงานได้ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับ หลักสูตรที่จัดในแต่ละสถานศึกษาหรือวิทยาเขต นอกจากนี้ สถานศึกษาหรือวิทยาเขตยังสามารถจัด แผนการเรียนให้สนองความต้องการของท้องถิ่น หรือสอดคล้องกับสภาพและลักษณะความต้องการของ ตลาดแรงงานในปัจจุบันก็ได้ แต่ต้องเป็นตามหลักเกณฑ์ของหลักสูตรที่ระบุไว้ในแต่ละวิชาชีพเฉพาะ/ วิชาเอก

โครงสร้างหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง วิชาการบัญชี

กลุ่มวิชา	หน่วยกิต	ทฤษฎี	ปฏิบัติ
1. วิชาพื้นฐาน	20	17	6
2. วิชาชีพ			
2.1 วิชาชีพพื้นฐาน	24	22	4
2.2 วิชาชีพเฉพาะ/วิชาเอก	27	19	20
2.3 วิชาชีพเลือก	12	12	0
3. วิชาเลือกเสรี	3	3	0
รวม	86	73	30

หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง

วิชาการบัญชี

1. ชื่อหลักสูตร หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง - การบัญชี
2. ชื่อส่ววุฒิ ปวส. - การบัญชี
3. ความมุ่งหมาย เพื่อให้ผู้สำเร็จการศึกษามีความรู้ความสามารถ
 1. ปฏิบัติการเชิงวิชาการในงานบริหารธุรกิจทั่วไปเกี่ยวกับการดำเนินงาน การติดต่อประสานงาน การตรวจสอบงาน การควบคุม ตลอดจนสามารถ รวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูลและติดตามประเมินผลงานเพื่อเสนอหัวหน้า หรือผู้บริหาร
 2. ปฏิบัติงานในหน้าที่พนักงานบัญชีและการเงิน พนักงานพัสดุ พนักงานวิจัยและ สถิติ ผู้ช่วยหัวหน้าพนักงานบัญชี ผู้ช่วยผู้ตรวจสอบบัญชี ผู้ประกอบการขนาดเล็ก ย่อม และสามารถปฏิบัติงานตามสาขางานที่เลือกศึกษา
 3. ปฏิบัติงานอย่างมีคุณภาพด้วยหลักวิธีการที่มีการวางแผน และควบคุมงาน อย่างรอบคอบ ประหยัด รวดเร็ว ตรงต่อเวลา แก้ปัญหาด้วยหลักการและ เหตุผล และรับผิดชอบต่อหน้าที่
 4. มีคุณธรรม ระเบียบวินัย มีความคิดสร้างสรรค์ปรับปรุงตนเองให้ก้าวหน้า อยู่เสมอ มีความขยันหมั่นเพียร ความซื่อสัตย์สุจริต ความสำนึกในจรรยา บรรณของนักบัญชี และหน้าที่ความรับผิดชอบต่อสังคม
4. ผู้เข้าศึกษา ผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ(ปวช.) วิชาการบัญชี หรือ เทียบเท่า

วิชาการบัญชี

1. กล่าวนำ

เนื่องจากทุกหน่วยงานมีข้อมูลเป็นตัวเลขและต้องบันทึกไว้เป็นหลักฐาน เพื่อประโยชน์ในการติดต่ออ้างอิงในอนาคต การทำบัญชีจึงควรทำตามระบบสากลนิยม เพื่อสามารถนำข้อมูลที่เป็นตัวเลขไปใช้ได้อย่างถูกต้อง มีระเบียบ และรวดเร็ว พร้อมทั้งจะเสนอผลการดำเนินงานและฐานะทางการเงิน เพื่อประโยชน์ในการวิเคราะห์และตัดสินใจ

2. ลักษณะงาน

ผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง วิชาการบัญชี สามารถเป็นนักวิชาการปฏิบัติการในงานด้านการบัญชีเกี่ยวกับการรวบรวมข้อมูล จัดบันทึกข้อมูล วิเคราะห์และเสนอรายงานการเงิน หรือศึกษาต่อในระดับสูงขึ้นไป

ตำแหน่งงานมีดังนี้

1. เจ้าหน้าที่บัญชี
2. เจ้าหน้าที่การเงิน
3. เจ้าหน้าที่สินค้าและพัสดุ
4. ผู้ช่วยสมุห์บัญชี
5. ผู้ช่วยวิเคราะห์ข้อมูลทางการบัญชี
6. งานธุรกิจทั่ว ๆ ไป

เกณฑ์หลักสูตรวิชาการบัญชี

1. วิชาพื้นฐาน 20 หน่วยกิต

1.1	มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์	6	หน่วยกิต
	01-120-203 การพัฒนาประสิทธิภาพชีวิตและสังคม	6	(2-2-3)
	01-210-001 การเขียนรายงานและการใช้ห้องสมุด	3	(3-0-3)
1.2	ภาษาศาสตร์	9	หน่วยกิต
	01-310-101 ภาษาไทย	3	(3-0-3)
	01-320-101 ภาษาอังกฤษ 1	3	(3-0-3)
	01-320-102 ภาษาอังกฤษ 2	3	(3-0-3)
1.3	คณิตศาสตร์	3	หน่วยกิต
	01-510-102 คณิตศาสตร์	3	(3-0-3)
1.4	กิจกรรม	2	หน่วยกิต
	01-630-001 กิจกรรม 1	1	(0-2-1)
	01-630-002 กิจกรรม 2	1	(0-2-1)

หมายเหตุ วิชาพื้นฐานในแต่ละหมวดอาจเลือกเรียนวิชาอื่นในหมวดเดียวกันที่ระบุไว้ในหลักสูตรของคณะศิลปศาสตร์

2. วิชาชีพ 63 หน่วยกิต

2.1	วิชาพื้นฐาน	24	หน่วยกิต
05-110-103	หลักเศรษฐศาสตร์	3	(3-0-3)
05-110-104	กฎหมายธุรกิจ	3	(3-0-3)
05-110-110	สถิติธุรกิจ 1	3	(3-0-3)
05-110-216	การภาษีอากร	3	(3-0-3)
05-220-101	หลักการตลาด	3	(3-0-3)
05-350-203	พิมพ์ดีดไทย-อังกฤษประยุกต์ 1	3	(2-2-3)
05-410-103	การบัญชีการเงิน	3	(2-2-2)
2.2	วิชาชีพเฉพาะ/วิชาเอก ศึกษาไม่น้อยกว่า	27	หน่วยกิต
05-410-204	การบัญชีชั้นกลาง 1	3	(2-3-2)
05-410-205	การบัญชีชั้นกลาง 2	3	(2-3-2)
05-410-307	การบัญชีชั้นสูง 1	3	(2-3-2)
05-410-308	การบัญชีชั้นสูง 2	3	(2-3-2)
05-420-303	การบัญชีต้นทุน 1	3	(2-2-2)
05-420-304	การบัญชีต้นทุน 2	3	(2-2-2)
05-430-301	ระบบบัญชี	3	(2-2-2)
05-430-302	การบัญชีรัฐบาล	3	(2-2-2)
05-430-304	การสอบบัญชี	3	(3-0-3)
2.3	วิชาชีพเลือก เลือกการศึกษาในรายวิชาต่อไปนี้ หรือ รายวิชาในวิชาชีพเฉพาะ/ วิชาเอกอื่น ศึกษาไม่น้อยกว่า	12	หน่วยกิต
05-420-201	การบัญชีเพื่อการจัดการ	3	(2-2-2)

05-420-306	การวางแผนและการควบคุมโดยงบประมาณ	3	(3-0-3)
05-430-305	การบัญชีภาษีอากร	3	(2-2-2)
05-430-306	การบัญชีเฉพาะกิจ	3	(2-2-2)
05-430-307	การบัญชีธนาคาร	3	(2-2-2)
05-530-101	ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์	3	(3-0-2)
05-551-202	การใช้คอมพิวเตอร์ในงานบัญชี	3	(3-0-3)
05-610-420	การวิเคราะห์งบการเงิน	3	(3-0-3)

สำหรับวิชาชีพเฉพาะ/วิชาเอกอื่นที่มีความประสงค์เลือกวิชาการบัญชีเป็นวิชาโท
จะต้องศึกษาไม่น้อยกว่า 15 หน่วยกิต จากรายวิชาต่อไปนี้

05-410-102	การบัญชีขั้นต้น 2	3	(2-2-2)
05-410-204	การบัญชีขั้นกลาง 1	3	(2-3-2)
05-410-205	การบัญชีขั้นกลาง 2	3	(2-3-2)
05-410-201	การบัญชีเพื่อการจัดการ	3	(2-2-2)
05-410-301	ระบบบัญชี	3	(2-2-2)

3. วิชาเลือกเสรี 3 หน่วยกิต

เลือกศึกษาในวิชาชีพเฉพาะ/วิชาเอกกลุ่มใดก็ได้โดยคำแนะนำและความเห็นของ
อาจารย์ที่ปรึกษา

หมายเหตุ นักศึกษาที่จะสำเร็จการศึกษาวิชาการบัญชี จะต้องมีการฝึกงานไม่น้อยกว่า
200 ชั่วโมง

คำอธิบายรายวิชา

1. การบัญชีชั้นกลาง 1

ศึกษาการบันทึกรายการสินทรัพย์ต่าง ๆ โดยละเอียด เช่น การบัญชีเกี่ยวกับเงินสด ลูกหนี้และตั๋วเงิน หลักทรัพย์ สินค้า เงินลงทุน สินทรัพย์ถาวรที่มีตัวตน และไม่มีตัวตนต่างๆ

2. การบัญชีชั้นกลาง 2

ศึกษาเกี่ยวกับบัญชีหนี้สินระยะสั้นและระยะยาว การบัญชีบริษัทจำกัด ตั้งแต่การออกหุ้น ให้สิทธิต่าง ๆ การแบ่งแยกหุ้น การรวมหุ้น เงินปันผล กำไรสะสม เงินสำรอง มูลค่าตามบัญชีต่อหุ้น และรายได้ต่อหุ้น

3. การบัญชีชั้นสูง 1

ศึกษาการบัญชีห้างหุ้นส่วนโดยละเอียด การบัญชีค้าร่วม การฝากขาย การขายผ่อนชำระ และเช่าซื้อ

4. การบัญชีชั้นสูง 2

ศึกษาบัญชีตัวแทน สำนักงานใหญ่และสาขา การรวมกิจการการบัญชีของบริษัทใหญ่และบริษัทย่อยทั้งในและต่างประเทศ ตลอดจนการทำงานการเงินรวมและการบัญชีเกี่ยวกับกิจการที่มีปัญหายุ่งยากทางการเงิน การบัญชีสำหรับผู้มีทักษะทรัพย์

5. การบัญชีต้นทุน 1

ศึกษาวัตถุประสงค์ของการบัญชีต้นทุน องค์ประกอบต้นทุนการผลิต วิธีการบัญชีและการควบคุมเกี่ยวกับวัตถุดิบ ค่าแรงทางตรง และค่าใช้จ่ายในการผลิต การจัดทำต้นทุนการผลิต การบัญชีต้นทุนงานสั่งทำ วิธีการบัญชีเกี่ยวกับของเสีย ของมีค่าหนีและเศษซาก

6. การบัญชีต้นทุน 2

ศึกษาการบัญชีต้นทุน การผลิตเป็นช่วง ต้นทุนมาตรฐาน และการวิเคราะห์ผลต่าง ปัญหา การปันส่วนต้นทุน การบัญชีของผลิตภัณฑ์ร่วมและผลิตภัณฑ์พลอยได้ การใช้ข้อมูลต้นทุนเพื่อการวางแผน และควบคุมของฝ่ายบริหาร เช่น การวิเคราะห์ต้นทุน ปริมาณและกำไร การบัญชีต้นทุนทางตรงและ ต้นทุนรวม หลักเกณฑ์ในการจัดทำงบประมาณเพื่อใช้ในการวางแผนและควบคุมการวางแผนรายจ่าย เงินทุนระยะยาว

7. ระบบบัญชี

ศึกษาลักษณะของระบบบัญชี การวางรูปบัญชี การใช้รหัสบัญชี การใช้เอกสารหรือแบบ พิมพ์ทางธุรกิจ การสำรวจขั้นต้นในการวางรูประบบบัญชี การใช้ฟอร์มบัญชีแยกประเภท สมุดรายวันต่าง ๆ ของธุรกิจเกี่ยวกับการรับและจ่ายเงินสด การซื้อขาย การควบคุมสินค้า ลูกหนี้และเจ้าหนี้ ตลอดจนการ ควบคุมค่าจ้างแรงงาน

8. การบัญชีรัฐบาล

ศึกษาลักษณะเฉพาะ วัตถุประสงค์ และหลักปฏิบัติเกี่ยวกับบัญชีรัฐบาล รูปแบบและระบบ งบประมาณของรัฐบาล กระบวนการงบประมาณแผ่นดิน ตลอดจนศึกษาถึงระบบบัญชีของรัฐบาล และ ส่วนราชการของประเทศไทย รวมทั้งหน่วยงานย่อย

9. การสอบบัญชี

ศึกษาความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับการสอบบัญชี กฎหมายเกี่ยวกับการสอบบัญชี มารยาทและ ความรับผิดชอบของผู้สอบบัญชี การควบคุมภายใน การตรวจสอบภายใน แนวการตรวจสอบ วิธีการ ตรวจสอบด้านต่าง ๆ ของสินทรัพย์ หนี้สิน และส่วนของเจ้าของกิจการ การทำรายงานการสอบบัญชี

10. การบัญชีเพื่อการจัดการ

ศึกษาการใช้งบประมาณของการเงิน ความสัมพันธ์ระหว่างรายการในงบการเงิน การวิเคราะห์งบการเงิน ระบบการบัญชีต้นทุน การจัดทำงบประมาณ การจัดทำรายงานของฝ่ายบริหาร การใช้ข้อมูลทางบัญชีเพื่อการวางแผน ควบคุมและการตัดสินใจ

11. การใช้คอมพิวเตอร์ในงานบัญชี

ศึกษาวิเคราะห์ลักษณะงานบัญชี เพื่อสรุปแนวคิดในการนำคอมพิวเตอร์มาใช้ พิจารณาถึงข้อดีและข้อเสียในการใช้คอมพิวเตอร์ในงานบัญชี ศึกษาแนวทางการบันทึกข้อมูลในงานบัญชีด้วยคอมพิวเตอร์ ศึกษาตัวอย่างของโปรแกรมประยุกต์ที่ใช้ในงานบัญชี

12. การวิเคราะห์งบการเงิน

ศึกษาวัตถุประสงค์และพัฒนาการของรายงานการเงิน เครื่องมือที่จะนำมาใช้ในการวิเคราะห์งบการเงิน การวิเคราะห์งบการเงินตามเป้าหมายต่าง ๆ กับการแปลความหมาย และการเขียนรายงานทางการเงิน

13. การภาษีอากร

ศึกษาหลักการ และความจำเป็นที่รัฐต้องจัดเก็บภาษีอากร แหล่งที่มาของรายรับของรัฐบาล ความแตกต่างของรายรับอื่น ๆ ที่แตกต่างไปจากรายรับที่เกิดจากการจัดเก็บจากการภาษีอากร ส่วนประกอบของภาษีอากร นโยบายภาษีอากร หลักการเกี่ยวกับภาษีเงินได้ โดยทั่วไปประเภทต่าง ๆ ที่ใช้กัน นอกจากการสอนหลักเกณฑ์ ทฤษฎี และวิธีการของหัวข้อที่กล่าวมาแล้ว ผู้สอนจะต้องเน้นถึงปัญหาที่เกิดขึ้นในประเทศไทย และหลักเกณฑ์ที่ประเทศไทยนำมาใช้รวมทั้งวิธีการแก้ไขปัญหามาตราฐานที่เกิดขึ้นในประเทศไทย

นอกจากนี้ ศึกษาหลักการเกี่ยวกับภาษีอากรตามประมวลรัษฎากร ได้แก่ ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ภาษีเงินได้นิติบุคคล อากรแสตมป์ ภาษีการค้า ภาษีสรรพสามิต สิ่งต่าง ๆ เหล่านี้สอนเน้นหลักการและวิธีการ ไม่เน้นการลงรายการ และตัวเลขทางการบัญชี โดยสอนตามหัวข้อส่วนประกอบ

ของภาษีอากรที่เคยศึกษามา ศึกษาเกี่ยวกับวิธีการจัดเก็บภาษีโรงเรือน ภาษีที่ดินและบำรุงท้องที่ วิธีการจัดเก็บเกี่ยวกับภาษีอากรศุลกากร และภาษีอื่น ๆ เฉพาะอย่าง ซึ่งรัฐจะได้กำหนดให้เป็นไปตามความจำเป็น และสภาวะเศรษฐกิจในขณะนั้น ๆ

14. การบัญชีการเงิน

ศึกษาถึงข้อมูลสมมติฐานทางการบัญชี ลักษณะงบการเงิน งบดุล งบกำไรขาดทุน และงบแสดงการเปลี่ยนแปลงฐานะทางการเงิน การวิเคราะห์รายการค้า สมุดรายวันทั่วไป สมุดรายวันเฉพาะบัญชีแยกประเภท งบทดลอง การบัญชีเกี่ยวกับเงินสด ระบบใบสำคัญ ลูกหนี้ ตัวเงิน สินค้า เจ้าหนี้ การบัญชีเกี่ยวกับทุนค้างหุ้นส่วนและบริษัท รายการปรับปรุงปิดบัญชี และจัดทำงบการเงิน การบัญชีอุตสาหกรรมอย่างง่าย

ประวัติย่อผู้วิจัย

ชื่อ	นางพรศรี โรจน์เมฆี
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	1/1 หมู่ 3 แขวงคลองขวาง เขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร
ตำแหน่งหน้าที่ปัจจุบัน	อาจารย์ 2 ระดับ 6
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตบึงกุ่ม มหาเมฆ เขตสาทร กรุงเทพมหานคร
ประวัติการศึกษา	พ.ศ. 2527 ปวศ. (การบัญชี) วิทยาลัยพณิชยการธนบุรี พ.ศ. 2529 กศ.บ. (ธุรกิจศึกษา) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร พ.ศ. 2530 บธ.บ. (การบัญชี) มหาวิทยาลัยรามคำแหง พ.ศ. 2540 กศ.ม. (ธุรกิจศึกษา) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร